

ÉVES BESZÁMOLÓ
2015.

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

FŐIGAZGATÓ: Dr. Tüske László

2016.01.18.

Tartalom

1	Vezetői összefoglaló	6
2	Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a Kultúráért Felelős Államtitkárság 2015. évi szakpolitikai céljaihoz kapcsolódó intézményi fejlesztési programok.....	9
3	Az intézmény szakmai stratégiájának 2015. évi kiemelt céljai és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések teljesülése	11
3.1	Rövid távú célok.....	11
3.1.1	AZ OSZK MŰKÖDŐKÉPESSÉGÉNEK MEGŐRZÉSE.....	11
3.1.2	AZ OSZK ORSZÁGOS SZAKMAI SZEREPÉNEK ERŐSÍTÉSE.....	12
3.1.3	AZ OSZK MUNKÁJÁNAK HATÉKONYABBÁ TÉTELE.....	13
3.1.4	AZ OSZK TÁRSADALMI POZÍCIÓJÁNAK, KÜLSŐ KAPCSOLATAINAK ÉS ÉRDEKÉRVÉNYESÍTŐ KÉPESSÉGÉNEK ERŐSÍTÉSE.....	13
3.1.5	Felkészülés a „digitális-tér” meghódítására	14
3.1.6	<i>Az intézmény hosszú távú szakmai stratégiájának céljai és az ezek megvalósítását szolgáló intézkedések.....</i>	14
4	Folyamatban lévő, illetve előkészítés alatt álló hazai és nemzetközi projektek, együttműködési programok, a fenntarthatósági hatások bemutatásával	16
5	Intézmény új helyszínen történő elhelyezésével kapcsolatos szakmai előkészítő munkálatok	17
6	Az intézmény raktári problémájának tárgyevi kezelése, a feladatok megvalósításának üteme	19
7	A tervezett infrastrukturális fejlesztések	20
8	Az éves belső ellenőrzési terv teljesülése és belső szabályzatok elkészítésére vonatkozó tervek teljesülése.	21
9	Az Országos Széchényi Könyvtár alaptevékenységének köréhez kapcsolódó 2015. évi tevékenységek bemutatása	23
9.1	Szervezeti kérdések	23
9.2	Szakmai működés	24
9.2.1	Gyűjteményfejlesztés	24
9.2.2	Gyűjtemény feltárás	31
9.2.3	Szolgáltatási feladatok.....	38
9.2.4	Magyar Nemzeti Bibliográfia (MNB).....	57
9.2.5	Országos hatókörű feladatok.....	59
9.2.6	Tudományos kutatás.....	69

9.2.7	Rendezvények, konferenciák, kiállítások.....	75
9.2.8	Képzési tevékenység (dolgozók képzése, tervezett akkreditált továbbképzések, tervezett használó képzések) pénzügyi adatokkal	75
9.2.9	Kommunikációs és marketing tevékenység	75
9.2.10	Megőrzés és állományvédelem	80
10	2015-ben kiemelten kezelt feladatok.....	91
10.1	OSZK Integrált Könyvtári Portál.....	91
10.2	„Kulturális szakemberek továbbképzése az Országos Széchényi Könyvtárban” (TÁMOP-3.2.12-12/1/KMR-2012-0022).....	92
10.3	Pályázati tevékenység	93
10.4	EU projektek	94
10.4.1	CIVIC Epistemologies projekt	94
11	Partnerség és önkéntesség	96
11.1.1	Nemzetközi feladatok és együttműködések koordinálása.....	96
11.1.2	Nemzetközi szervezeti tagságaink	97
11.1.3	Egyéb partnerségi kapcsolatok.....	97
12	A Könyvtári Intézet tevékenysége	98
12.1	A Könyvtári Intézet kiemelt feladatai.....	98
12.1.1	Az Intézet honlapjának korszerűsítése, tartalmi és formai megújítása	98
12.1.2	Könyvtári információs honlap tervezése, tesztrendszer kialakítása.....	98
12.1.3	Közreműködés a KSZR szolgáltatási műhelyprogram feladatainak ellátásában, a három almunkacsoport szakmai támogatásában	98
12.1.4	A Nyilvános Könyvtárak Jegyzéknek vezetésével kapcsolatos feladatok.	98
12.2	Rendszeres feladatok	98
12.2.1	Eseménynaptár szerkesztése az EMMI Könyvtári Osztály részére a hazai könyvtárak szakmai rendezvényeiről – együttműködve a KI társosztályok munkatársaival	98
12.2.2	A Könyv, könyvtár, könyvtáros folyóirat megjelentetése.....	99
12.3	Általános problémák	99
12.4	A Könyvtári Intézet osztályainak feladatai.....	99
12.4.1	Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály	99
12.4.2	Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési Osztály	109
12.4.3	Könyvtártudományi Szakkönyvtár.....	115

13	Mellékletek.....	120
13.1	Szakirodalmi szemle a nemzeti könyvtárakról	121
13.2	Kiadványok	124
13.2.1	Sorozatok.....	124
13.2.2	Nemzetközi együttműködésben megjelenő kiadványok	124
13.2.3	Alkalmi kiadványok	125
13.2.4	Doktori munkák.....	125
13.2.5	Az 1956-os Intézet – Oral History Archívum kiadványai.....	125
13.2.6	Időszaki kiadványok.....	125
13.2.7	Elektronikus időszaki kiadványok	126
13.3	Kiállítások	127
13.3.1	Állandó kiállítás	127
13.3.2	Időszaki kiállítások.....	127
13.4	Rendezvények	130
13.4.1	Rendezvénysorozatok.....	130
13.4.2	Konferenciák	130
13.4.3	Könyvbemutatók	131
13.4.4	Alkalmi rendezvények.....	131
13.5	Szabályzatok	133
13.6	Szerződések.....	135
13.6.1	Együttműködési szerződések	135
13.6.2	Előkészítés alatt.....	135
13.7	A Könyvtári Intézet munkatársainak publikációi és előadásai	136
13.8	A Könyvtári Intézet munkatársainak szaktanácsadó tevékenysége.....	140
13.9	MOKKA statisztika	144

1 Vezetői összefoglaló

Az OSZK 2015. évi beszámolója az EMMI által meghatározott felépítésben készült. A beszámoló alapja a könyvtár 2015-ös Teljesítmény Alapú Munkaterve.

A Munkatervben a fő stratégiai célokat így foglaltuk össze: „A 2014-ben meghirdetett „kettős (fizikai és digitális) költözés” programja 2015-re a „konszolidált átmenet” (a könyvtárszakmai rehabilitáció és a tömeges digitalizáció) útitervévé módosult. A stratégiai irányváltásra azért volt szükség, mert éppen az új épületbe történő költözés lehetősége miatt csapdahelyzetbe került a nemzeti könyvtár. A könyvtárszakmai fejlesztésekre „már” nem érdemes költeni a költözés miatt, ám a költözés „még” nehezen képzelhető el egy öt-tíz éves perióduson belül. A lepusztult és adatvesztéssel fenyegető informatikai infrastruktúra, a korszerűtlen épület azonban nagyon messze áll és egyre messzebb kerül a 21. századi kihívásoknak megfelelő nemzeti könyvtári ideától. A „konszolidált átmenet” gondolata nem mond ellent a „kettős költözés” stratégiai céljainak, csak az átmeneti időszakhoz szükséges konszolidálást hangsúlyozza, mivel az OSZK jelenlegi infrastrukturális állapota veszélyezteti a nemzeti könyvtári feladatok ellátását és veszélyezteti a „kettős költözés” megvalósulását is.

A terveknek megfelelően négy fő területre összpontosítottuk munkánkat:

1. az OSZK pozícióinak megőrzésére,
2. a konszolidáció feltételeinek megteremtésére,
3. a működőképesség fenntartására,
4. a szakmai feladatok megfelelő színvonalú ellátására.

Könyvtárunk az elmúlt évben is meg tudta őrizni meghatározó helyét a kulturális ellátás és szolgáltatás rendszerében. Az OSZK információ-kezelő, szolgáltató informatikai nagyüzem, melynek jelentős kulturális, oktatási és gazdasági szerepe van a modern társadalomban. Az OSZK a magyar kulturális alapellátás és információgazdálkodás meghatározó eleme. Az internetes forgalom-elemzőportál (<http://www.alex.com>) szerint az OSZK (oszk.hu) jelenleg a legnagyobb látogatottságú magyar kulturális portál. A magyar webtérben a 279. helyen áll, jelentősen megelőzve a többi könyvtárat (SZTEKK 395., FSZEK 1919.), kulturális portált (Digitális tankönyvtár 649., Hungaricana (Magyar Közgyűjteményi Portál) 1420.) és a legtöbb oktatási portált is (oktatas.hu 285., felvi.hu 372.). Méréseink szerint honlapjaink éves látogatottsága csaknem 20 millió (9.2.5.5). Az online olvasók több mint 70 %-a határainkon belülről, a többi pedig a határokon túlról – Ausztráliától Argentínáig – keresi fel oldalainkat.

A kiállítások, konferenciák és kiadványok bizonyítják, hogy nem csak az online kulturális térben tölt be jelentős szerepet könyvtárunk, hanem a hagyományos kultúra-közvetítésben is fontos szereplő.

Lépéseket tettünk az OSZK országos feladatainak újragondolására. Eszmecszerét kezdeményeztünk az országos szolgáltatások jövőbeli szerepéről és az OSZK megújítandó integrált könyvtári rendszerének és az országos szolgáltatások viszonyáról (9.2.5.5.1). Intézményünk részt vett a törvényalkotó folyamatok előkészítő munkáiban és komoly

előrelépésnek tekinthetők az országos könyvtári szabványosítás területén történt események (9.2.5.3).

A stratégiai tervnek megfelelően 2015-ben igyekeztünk megteremteni azokat a feltételeket, amelyekkel biztosítható a „konszolidált átmenet”. A fenntartóval folytatott egyeztetések után 40 M Ft-ot kaptunk informatikai fejlesztésre és kormányzati támogatásként 174 M Ft-ot ugyanerre a célra. A közbeszerzési eljárások a KBT. 2015. november 1-én történt változása után december elején zajlottak le.

A „konszolidáció” személyi feltételeit nehezítették a felsővezetésben bekövetkezett változások. A gazdasági főigazgató-helyettes munkaviszonya 2015.09.02-én közös megegyezéssel megszűnt és az új főigazgató-helyettes 2016.01.04-én állt munkába. A különgyűjteményi igazgatói feladatokat 2015.04.01-től a Kézirattár osztályvezetője látja el. A belső ellenőr munkaviszonya is megszűnt közös megegyezéssel (2015.04.26.). Az új belső ellenőr 2015.06.22-től látja el feladatát. A könyvtár átlagos statisztikai állományi létszáma 2015. január 1. és december 31. között mintegy 19 fővel – 392,25 főről 373,05 főre – csökkent. A kilépések az informatikai területen voltak a legkritikusabbak, de több más területen is problémát okozott a létszám csökkenése.

Egyre nagyobb problémát jelentett az OSZK főépületének és raktárépületei állagának romlása, amellyel a karbantartás – források hiányában – nem tud lépést tartani. Az elavult 35-40 éves infrastruktúra miatt rendszeresek a csőtörések, áramkimaradások, liftleállások, beázások. Szükségessé vált az épület egyes részein az „azbesztveszély” felmérése is. Több alkalommal az állomány is veszélybe került (9.2.10.1.4). A belső és külső raktáraink gyakorlatilag megteltek, s csak jelentős munka árán lehet raktári helyeket, szabad polcot teremteni. A csillaghegyi raktár (CS36) tulajdonviszonyának rendezése 2016 elejére várható. A raktár állapota azonban folyamatosan romlik. Több súlyos beázás is történt az elmúlt évben, amelyeknek következtében több dokumentum tönkrement, sok pedig restaurálásra szorult. A csillaghegyi raktárban a közvetlen ázás elhárítására alkalmazott fóliaborítás miatt állandó a penészedés veszély.

Az OSZK informatika rendszere „katasztrófa közeli helyzet”-ben volt, s fel kellett készülni egyes szolgáltatások leállítására az adatvesztés elkerülése miatt. A rendszeresen fellépő műszaki hibák veszélyeztették az OSZK alapfeladatainak ellátását és az adatok hosszú távú biztonságos megőrzését. Az informatikai tárolókapacitás hiánya lassította, és szinte lehetetlenné tette a digitalizálási munkát és a digitális dokumentumok gyarapítását is. Az olvasóterekben használt informatikai eszközök amortizációja jelentős mértékben befolyásolta az olvasók könyvtárhasználati kedvét és ez már érzékelhetővé vált a személyes látogatások számának csökkenésében (9.2.3.2). Az informatikai rendszer néhány eleme az elavult eszközök és szoftverek miatt biztonsági szempontból is kockázatot jelent. Két esetben is súlyos biztonsági probléma nehezítette a munkát (’56-os Intézet). A Digitális Képkönyvtár működését három hónapra le kellett állítani. A „katasztrófa közeli helyzet” elhárítását célzó közbeszerzési eljárások keretében megvalósuló fejlesztések eredményei 2016 első negyedévében várhatók.

A nehéz pénzügyi helyzetben – kísérleti jelleggel – a nyitvatartási idő csökkentésével igyekeztünk megoldást találni a rezsiköltségek csökkentésére, ezért 2015.09.01-től kezdődően

rövidített nyitva tartással üzemelt könyvtárunk. A bevezetett rövidített nyitva tartás azonban nem hozott olyan megtakarítási eredményt, amely indokoltá tette volna, hogy látogatóink, olvasóink, kutatóink korlátozott időben használhassák szolgáltatásainkat. Használóink örömeire 2016.01.04-től visszaállítottuk a korábbi nyitva tartási rendet (9.2.3.1).

A Várnegyed rekonstrukciója kapcsán többször is bekerült a hírekbe a könyvtár költözése, s 2015 végén már konkrét kormányzati bejelentés is elhangzott ezzel kapcsolatban. A „költözési tervek” miatt kialakult fokozott érdeklődés is rámutatott arra az ellentmondásos helyzetre, hogy miközben az OSZK – feladatait és társadalmi pozícióját tekintve is – a magyar kulturális ellátó- és szolgáltató-rendszer kiemelt fontosságú tagja működőképességét, szolgáltatásainak fenntartását és gyűjteményeinek biztonságát érintő rövidtávú célokat kell napirenden tartania és csak tervekben, jövőképekben, víziókban foglalkozhat a 21. századi könyvtár megvalósításával.

2 Az Emberi Erőforrások Minisztériuma, illetve a Kultúráért Felelős Államtitkárság 2015. évi szakpolitikai céljaihoz kapcsolódó intézményi fejlesztési programok

Szakpolitikai cél 2015. évben a „kulturális alapellátás” fogalmának bevezetése, melynek célja:

- a határon innen és túl élő magyarok számára a társadalmi emelkedéshez szükséges értékekhez való hozzáférés biztosítása, a magyar identitás erősítése;
- a kulturális szolgáltatások terén az állami alapfeladatok meghatározása és a kulturális javakhoz való hozzáférés növelése;
- a saját helyzetük javításán dolgozó „cselekvő közösségek” támogatása, kiemelten az elmaradott térségekben.¹

A nemzeti könyvtár az alapításától kezdve mindig is alapfeladatának tekintette és tekinti, hogy a magyar identitás erősítéséhez és társadalmilag fontos értékekhez való hozzáférést biztosítsa a mindenkori technológiai lehetőségek felhasználásával. A „kulturális alapellátás” fogalmában is ezek az alapvető célok fogalmazódnak meg a 21. század technológiai eszközök által biztosított körülmények között.

A 2015-ös munkatervben megállapításként szerepelt, hogy „A modern könyvtár funkcióit tekintve messze túlmutat a könyvtárak falain és a beiratkozott olvasók életkorilag és területileg meghatározott körén. A nemzeti könyvtár feladataiban a társadalmi emlékezet meghatározott dokumentumainak megőrzésén túl egyre szélesebb körben tud hozzáférést biztosítani e dokumentumok bővülő köréhez nemcsak a könyvtár beiratkozott olvasói számára, hanem a társadalom egyre szélesebb rétegei számára. E hozzáféréshez nem feltétlenül szükséges a könyvtár beiratkozott olvasójának lenni, hogy a használó információkhoz jusson, vagy a közkincseken kívül akár a szerzői jogvédelem alatt álló dokumentumok tartalmához is jogszerűen hozzáférhessen. De ma már nemcsak az a cél, hogy dokumentumok eljussanak a kistélepülésekre, hanem az, hogy ezekről a helyekről is elérhető legyen az országos könyvtári rendszer.”

A stratégiai célban megfogalmazottak szerint a nemzeti könyvtár elektronikus szolgáltatásai 24 órás üzemben használhatók a nagyközönség számára. Az oszk.hu domain alatt található

¹ A hátrányos helyzetű térségekhez lásd: a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendeletet, illetve a hátrányos helyzetű önkormányzatok kiegészítő támogatásáról szóló 58/2011. (XII. 23.) BM rendelet 1. számú mellékletét.

honlapok változatlanul jó helyen állnak a magyarországi honlapok között és a könyvtárak között az elsők.²

Célunk volt, hogy a társadalom egyre szélesebb csoportjait tudjuk megszólítani. Ennek érdekében a beiratkozás életkori határa továbbra is 16 év. Évente három alkalommal „nyílt nap” keretében kedvezményes beiratkozási lehetőséget biztosítottunk. A múzeumpedagógiai foglalkozásokon egyre nagyobb számban keresték meg az OSZK-t a közoktatás résztvevői és a nyugdíjas korosztály tagjai is. Internetes szolgáltatásainkon és a könyvtáron belül igyekeztünk a fogyatékkal élőknek is elérhetővé tenni szolgáltatásainkat (<http://vmek.oszk.hu/>) és akadálymentesen elérhetővé tenni olvasótermeinket (<http://www.oszk.hu/akadalymentesites>), de az e célt szolgáló eszközeinek műszaki állapota kritikussá vált, felújításra szorul. 2015 őszén elkezdődött a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségével egy tárgyalássorozat, melynek célja, hogy a Vakok Világa c. folyóirat 1941 és 1953 között megjelent – eredetileg Braille-írással írt – mintegy 40 tékányi évfolyamát – digitalizálják, majd az OSZK-ban hozzáférhetővé tegyék és megőrizzük digitális formában is.

Az országos könyvtári rendszer központi elektronikus szolgáltatásaival (MOKKA, OEDR [ELDORADO]) a kulturális alapellátás kiemelkedően fontos összetevőit működtettük az elmúlt évben is, s így továbbra is elérhetőek maradtak a könyvtáron kívüliek számára is. Az említett rendszerek infrastruktúrájának állapota és a működtető személyzet kis létszáma egyre súlyosabb kockázatot jelent.

A határon túl élő magyarok támogatásához az OSZK esetenként könyvadományokkal járul hozzá a Gyarapítási Osztály ügyintézésében. 2015-ben a Mikes-programban begyűjtött és az OSZK, illetve a magyar könyvtárak állományába nem kerülő dokumentumok kijánlását a program elhúzódása miatt nem tudtuk még elkezdni a határon túli magyar könyvtárak, iskolák részére.

² Az OSZK a 279. helyen áll a magyarországi domainek látogatottsági listáján. (<http://www.alexa.com/siteinfo/oszk.hu> 201601092150)

3 Az intézmény szakmai stratégiájának 2015. évi kiemelt céljai és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések teljesülése

Az alábbiakban a 2015-ös rövid távú stratégiai célokat a célok elérésére tett intézkedéseket és azok teljesülését foglaljuk össze. Az elmúlt év fő feladata az a „stratégiaaváltás” volt, amely a 2014-ben meghirdetett „kettős költözés” helyett a 2015-ben a reálisabbnak tűnő „konszolidált átmenet”-et jelölte meg fő célként.

3.1 Rövid távú célok

3.1.1 AZ OSZK MŰKÖDŐKÉPESSÉGÉNEK MEGŐRZÉSE

- Az infrastruktúra működőképességnek biztosítása az informatikai infrastruktúra szanálása révén.
 - Intézkedések:
 - Helyzetfelmérés: 2014–2015 fordulóján elkerülhetetlen feladatunk volt az informatikai infrastruktúra átvilágítása. A katasztrofális helyzet láttán két tervet dolgozunk ki: az összeomlást időlegesen elodázó minimális, és a, már kisebb fejlesztéseket is tartalmazó, maximális programot. E két program elsősorban volumenében tér el egymástól. Az EMMI részére beterjesztett táblázatainkból látható a fejlesztési irány.
 - Intézményünk olyan vészforgatókönyvvel is rendelkezik, amely az informatikai rendszer váratlan leállítását, illetve az elavulás miatt egyre gyakoribb meghibásodások miatt bekövetkező adatvesztéseket azzal kívánja elkerülni, hogy szolgáltatásai egy-egy elemét leállítja, ideiglenesen felfüggeszti, s a rendszer megújulása után állítja csak vissza.
 - Teljesülés: A fenntartónk első körben a minimális program megvalósításához igyekezett forrásokat biztosítani. Jelen pillanatban ennek a programnak a közbeszerzési fázisa zajlik. Ezek lezárultával, azaz kb. 2016 első negyedévének végén lesz érzékelhető bizonyos javulás informatikai helyzetünkben. (Kormányzati támogatás: 174 M, EMMI támogatás (40 M), NKA támogatás (40 M), informatikai eszközök beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárások indítása 2015 decemberében.
 - Az infrastruktúra működőképességnek fenntartása a raktározási gondok kezelése révén.

- Intézkedések:
 - Tárgyalások a CS36 raktár ügyének rendezésére.
 - Állományrészek költöztetése, mozgatása.
 - Raktárbérlés a Mikes-projekthez kapcsolódó feladatok ellátására.
- Teljesülés:
 - A CS36 raktár ügye előreláthatólag 2016 elején fog lezárulni.
 - Újabb raktári terek kialakítása (6).
 - Jelentős állományrészek mozgatása megtörtént (**Hiba! A hivatkozási forrás nem található.**).

3.1.2 AZ OSZK ORSZÁGOS SZAKMAI SZEREPÉNEK ERŐSÍTÉSE

- A központi szolgáltatások működésének biztosítása, az ELDORADO szolgáltatások fejlesztése
 - Intézkedések:
 - ELDORADO fejlesztése (9.2.5.5.1.6).
- A magyar könyvtári aggregáció rendszerének megerősítése (MOKKA, IKR, Nemzeti Névterek)
 - Intézkedések:
 - A MOKKA működtetésének fenntartása.
 - A Nemzeti Névterek koncepciójának kidolgozása.
 - Eredmény:
 - Az OSZK speciális dokumentum rekordjainak feltöltése a MOKKÁ-ba.
 - A MOKKA megújításáról eszmecsere a MOKKA könyvtárakkal.
 - A földrajzi névtér prototípusának elkészítése.
- A nemzetközi szakmai kapcsolatok erősítése
 - Intézkedések és eredmények:
 - A kapcsolatok felújítása a CERL-lel.
 - Tanulmányutak (München Staats Bibliothek, Berlin, Jasna).
 - Kiállítás és nemzetközi konferencia a Milánói Expo magyar pavilonjában.

3.1.3 AZ OSZK MUNKÁJÁNAK HATÉKONYABBÁ TÉTELE

- Az új SZMSZ szerinti szervezeti struktúra kialakítása
 - Intézkedések:
 - Egyeztetés a fenntartóval és társadalmi szervezetekkel.
 - Az SZMSZ többszöri átdolgozása.
 - Eredmény:
 - 2016 januárjának elején beadásra került az SZMSZ aktuális változata.
- A szabályzatok felülvizsgálata, megújítása
 - Intézkedések:
 - A szabályzatok felülvizsgálata.
 - Munkarendek kialakítása.
 - Eredmény (13.5):
 - A szabályozás elveinek megfogalmazása.
 - Új szabályzatok kialakítása.
 - Régi szabályzatok megújítása.
- A szervezeti kommunikáció újraformálása
 - Intézkedések:
 - A vezetői értekezletek rendjének átalakítása.
 - Projekt-kezelő rendszer (Redmine) bevezetése.
 - Az OSZK intranet tartalmi frissítése.
 - Eredmény:
 - Vezetői értekezlet és igazgatói értekezlet szétválasztása.

3.1.4 AZ OSZK TÁRSADALMI POZÍCIÓJÁNAK, KÜLSŐ KAPCSOLATAINAK ÉS ÉRDEKÉRVÉNYESÍTŐ KÉPESSÉGÉNEK ERŐSÍTÉSE

- A közönségkapcsolati rendszer fejlesztése a kiállítási- és prezentációs infrastruktúra, valamint a múzeumi funkciók szabályozása révén
 - Intézkedések:
 - Múzeumpedagógiai tér kialakítása.
- A kapcsolatrendszer erősítése a magyar könyvtári rendszeren belül
 - Intézkedések:

- a MOKKA jövőjéről folytatott szakmai megbeszélések (9.2.5.5.1.2)
- A közönségkapcsolati rendszer fejlesztése
- Folyamatban lévő, illetve előkészítés alatt álló hazai és nemzetközi projektek, együttműködési programok, a fenntarthatósági hatások bemutatásával

3.1.5 Felkészülés a „digitális-tér” meghódítására

- A tömeges digitalizáció kooperatív mechanizmusainak megtervezése, a munkamegosztási folyamat elveinek letárgyalása az érintettekkel
 - Források hiánya és az OSZK informatikai rendszerének állapota nem tette lehetővé az intézkedéseket.
- A nemzeti szövegtár szolgáltatásának megtervezése és próbaüzeme
 - Források hiánya és az OSZK informatikai rendszerének állapota nem tette lehetővé az intézkedéseket.
- A könyvtár új funkcionálisának megtervezése (5)

3.1.6 *Az intézmény hosszú távú szakmai stratégiájának céljai és az ezek megvalósítását szolgáló intézkedések*

A 2015-ös év munkatervében a következőket határoztuk meg hosszú távú célként:

3.1.6.1 A szolgáltatások átalakítása

- hordozható eszközökön keresztül megvalósuló, távhasználattal is igénybe vehető,
- szaktudományi támogatással ellátott,
- könnyen kereshető,
- folyamatosan (a nap 24 órájában) elérhető,
- többségében ingyenes,
- digitális újrahasznosítást lehetővé tevő.

3.1.6.2 A könyvtári rendszer dinamizálása

- komplex **szakértői rendszer** alapelemeinek a lerakása
- a könyvtárosi szerep újraértelmezése
 - a könyvtárosok továbbképzése,
 - a szaktudományi támogatás megszervezése
- a digitális nemzeti szövegörökség gyűjtése és hosszú távú megőrzése,
 - a dokumentumok tömeges digitalizálása,

- a digitális kötelességtörvények befogadása
- a digitális nemzeti szövegörökség feldolgozása
 - integrált könyvtári rendszerek,
 - közös katalógus, névterek fejlesztése
- a digitális nemzeti szövegörökség szolgáltatása
 - elektronikus dokumentum- és szövegszolgáltatás kiépítése,
 - hálózati infrastruktúra fejlesztése,
 - újszerű kommunikációs felületek és szolgáltatások kialakítása,

A megjelölt célok megvalósításához felhasználható pénzügyi eszközök:

- kisebb részben támaszkodhatunk költségvetési támogatásunkra;
- közvetlen EU-pályázatok, amelyeket pályázati konzorciumban szükséges megindítanunk;
- pályázatok megindítása, egyedül vagy partnerekkel, amelyeket a különböző Operatív Programok forrásaira nyújtunk be.

A megjelölt célok személyi forrástérképe:

- A megjelölt célok eléréséhez szükséges személyi állományt a belső munkaerő továbbképzésével, valamint az elnyert források terhére alkalmazott szakemberek felvételével leszünk képesek biztosítani.

A megjelölt célok tárgyi forrás térképe:

A megjelölt célok eléréséhez szükséges tárgyi eszközöket a jelenlegi eszközállományunk totális alkalmatlansága okán csak költségvetési támogatásunkra, illetve pályázati keretre támaszkodva tudjuk biztosítani.

4 Folyamatban lévő, illetve előkészítés alatt álló hazai és nemzetközi projektek, együttműködési programok, a fenntarthatósági hatások bemutatásával

A folyamatban lévő hazai és nemzetközi projektekről és együttműködésekről a további oldalakon számolunk be:

- 9.2.2.1.7 Mikes-program
- 9.2.6.1.2 Hazai és nemzetközi tudományos együttműködések
- 9.2.6.1.3 Pályázati tevékenység
- 10.4 EU projektek
- 13.6 Szerződések

5 Intézmény új helyszínen történő elhelyezésével kapcsolatos szakmai előkészítő munkálatok

Az OSZK – évtizedes költözködés után – 1985-ben nyitotta meg kapuit a jelenlegi helyén. Mára az infrastruktúra reménytelenül elavult, s amortizálódott.

Az elmúlt időszakban számos terv készült a raktározási és üzemeltetési gondok kezelésére. Ezek egy része a jelenlegi helyszín mellett bővítés lehetőségét vette számba, de többségük az elköltözést javasolja. Budapesten létezik néhány átköltöztetésre alkalmas hely.

A terveket összegyűjtöttük, elemeztük – s az elképzelések közül egyértelműen kiemelkedik a volt „RÁDIÓ” meghatározott részének helyére tervezett létesítmény. Megítélésünk szerint ez a terv és ez az elhelyezés képes egyesíteni magában minden olyan szempontot, amely az eredményes működéshez szükséges.

2015 első negyedévében végére értünk az intézmény strukturális és informatikai átvilágításának. Ennek tanulságaira támaszkodva megfogalmaztunk egy optimális fejlesztési irányt, amely az adottságainkból kiindulva célozza meg a kívánt eredményt, amely röviden összefoglalva a következő:

Nem csak a könyvtári, hanem a teljes közgyűjteményi szféra talán legfontosabb kérdése az, hogy milyen mértékben vagyunk és leszünk képesek a minden korábbinál magasabb fokú integráció megvalósítására. Mindezt csak magas szintű informatikai támogatással együtt lehet elérni. (Az integrációs elképzeléseket csak fokozatosan lehet megvalósítani, mert sok a feladat, sok az akadály és sok az ellenérdek.)

A siker viszont azt jelentené, hogy az írásos magyar kultúrát a történelemben eddig soha nem látott módon, valóban mindenki számára egyenlő eséllyel leszünk képesek elérhetővé tenni és közvetíteni. Ez pedig még politikai programnak sem kevés.

A könyvtár az információgazdaság és az információgazdálkodás kiemelkedő szereplőjévé kezd válni a világban. Erre predesztinálja kiépült hálózata és társadalmi beágyazottsága, valamint az információ-feldolgozásban szerzett és gyakorolt szakmai ismerete.

A könyvtárnak tehát a jövőben a nemzet egyik legfőbb információs központjává, a tudás- és a tudatépítés eszközévé kell válnia. Nekünk ezt a folyamatot kell és érdemes itthon segítenünk – különben kimaradunk belőle.

A kormányzati előterjesztés részeként bemutattuk az utóbbi 10-15 évben készült terveket, elemeztük mindegyikük előnyeit és hátrányait. Az utolsó körben két terv, a Kőbányai Sörgyár területére való költöztetés, illetve a RÁDIÓ területére való áttelepülés maradt állva. Nemzeti könyvtárként egyértelműen az utóbbit támogattuk.

Programunk 2015 augusztusának végén került első olvasatban a Kormány elé. Előterjesztésünkkel egyetértve a részletek további kidolgozását kérte tőlünk a kormányzat.

Ennek a Belügyminisztériummal együttműködve októberre tudtunk eleget tenni, s novemberben újra foglalkozott az OSZK fejlesztésének és átköltöztetésének kérdésével a

kormányzat. A fejlesztés és a költözés előterjesztett koncepciójával alapvetően egyetértve felkérték az EMMI-t, hogy írjon ki ötletpályázatot az OSZK új helyének kijelölésére.

A miniszterelnökséget vezető miniszter, Lázár János a kormány ülése után, 2015. november 25-én tartott sajtótájékoztatóján bejelentette, hogy „az OSZK központját a tervek szerint a Magyar Rádió korábbi épületeiben, a Nemzeti Múzeum mögött alakítanák ki, végleges döntés azonban nincs; a 30-40 milliárdos beruházásra ötletpályázatot írnak ki, amelynek az eredménye lehet akár zöldmezős beruházás is.”

Az informatikai fejlesztés pontos irányát az EMMI és a BM szakembereivel közösen jelöltük ki, a folyamat megindítása jelen pillanatban kormányzati döntésre vár.

A költözés előkészületeinek keretében megkezdtük a nemzetközi gyakorlat és az úgynevezett best practice-ek tanulmányozását. 2016 folyamán egységes szempontrendszert dolgozunk ki, amelynek alapján megszerezni fogjuk a nemzetközi gyakorlatot annak érdekében, hogy megfelelő nyersanyagul szolgálhasson a majdani tervezési folyamat számára.

A Könyvtári Intézet aktívan részt vett a Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ által koordinált *Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program tervezésének és szakmai-módszertani megalapozásának támogatása a program eredményességének növelése érdekében* című pályázat (TÁMOP-7.2.1-11/K-2014-0001) szervezésében. A projektben három szakterület – múzeum, könyvtár, közösségi művelődés – bevonásával tanulmányok készültek (<http://mokk.skanzen.hu/cselekvo-kozossegek.html>). A könyvtári területre vonatkozó tanulmányok közül a többség munkatársaink munkája (<http://mokk.skanzen.hu/konyvtari-terulet.html>). A tanulmányok szorosan kapcsolódnak az OSZK jövőképehez és stratégiai céljaihoz.

A nemzeti könyvtárak elhelyezésével kapcsolatos nemzetközi szemle a mellékletében szerepel (13.1). A könyvtárak közösségi funkciójának építészeti megoldásairól is készültek tanulmányok (Tóth Máté: *Könyvtár és közösség*, Argumentum, 2015; Ságghi Ilona: *Korszerű térszervezési és berendezési megoldások könyvtári környezetben a közösségi funkciók hatékony támogatásához. Nemzetközi kitekintés.*)

6 Az intézmény raktári problémájának tárgyévi kezelése, a feladatok megvalósításának üteme

Az Országos Széchényi Könyvtár raktározási problémáiról részletes összefoglalás található az Állományvédelmi Bizottság munkáját összefoglaló fejezetben

Az OSZK állományai a fő épületben, illetve külső telephelyeken vannak elhelyezve:

- Tárolóraktár: 1152 Budapest, Régi Főti út 77.
- Tárolóraktár: 1037 Budapest, Törökkő u. 5-7. (CS36)
- Tárolóraktár: Iosephinum Digitális Tudományos Központ - 2081 Piliscsaba, Fő út 2/a.
- 1956-os Intézet - Oral History Archívum - 1074. Budapest Dohány utca 74. II. emelet.
- Országos Széchényi Könyvtár Ciszterci Műemlékkönyvtár - 8420 Zirc, Rákóczi tér I. II. emelet
- Bérelt raktár: Maglódi út – A Mikes-programban érkező dokumentumok átmeneti tárolására, rendezésére

A „CS36” raktár több szintű problémát jelent a könyvtár számára. Az évek óta húzódó per remélhetőleg 2016 első negyedévében megoldódik. A per kimenetelétől függően azonban további lépésekre lesz szükség, hiszen a per megnyerése nem jelent megoldást a raktározási gondokra, ugyanis a raktár betelt a „muzeális” anyaggal, s különösen a szigetelés állapota miatt történő folyamatos beázások veszélyeztetik az állományt. A folyamatos beázás-veszély miatt fóliával kellett letakarnunk egyes polcokat. Ez viszont növeli a penészedés veszélyét.

A főépület raktárai szintén megteltek és csak jelentős többletmunkával lehet biztosítani az állomány elhelyezését.

A mozgatható CD/DVD-példánysort a korábbi – állományvédelmileg rendkívül rossz – tároló helyéről egy északi oldali, félemeleti, ablaktalan, de jól szellőző helyiségbe költöztettük. A muzeális CD/DVD-példánysort a Mikrofilm raktárban helyeztük el.

A raktári tárolóeszközök (polcok, speciális szekrények, dobozok, tékák, támaszok stb.) állapota több gyűjtemény esetében nem megfelelő. A nagyméretű dokumentumok tárolására (plakátok, metszetek, fotók stb.) kevés speciális tároló áll rendelkezésre. A kéziratos hagyatékok rendezése is lassabban halad megfelelő tároló dobozok hiányában.

Az állományt veszélyeztető események az Állományvédelmi Bizottság beszámolójában vannak megemlítve (9.2.10.1.4)

7 A tervezett infrastrukturális fejlesztések

A Vezetői beszámolóban említett helyzet miatt az infrastruktúra működésének megőrzése volt a fő cél. Az épületen nem történtek fejlesztések és az informatikai infrastruktúra 2016 elejére várható fejlesztései is csak részben tekinthetők tényleges fejlesztésnek, mivel a beruházások döntő többsége csak a működőképesség megőrzését szolgálja.

8 Az éves belső ellenőrzési terv teljesülése és belső szabályzatok elkészítésére vonatkozó tervek teljesülése.

2015. évben a belső ellenőri feladatok végrehajtására egy közalkalmazotti státusz állt rendelkezésre az OSZK-ban.

2015. január 1 – április 30 között a belső ellenőri feladatok ellátásra kerültek, ezt követő közel két hónapban nem volt belső ellenőr.

Pályázat alapján kiválasztásra került az új belső ellenőr személye, aki 2015. június 22-től látta el a belső ellenőri feladatot.

Mindkét ellenőr végzettsége és képzettsége megfelel a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm. rendelet 24.§-ában előírt követelményeknek. Ellenőri képzési kötelezettségüknek eleget tettek.

2015. évre négy ellenőrzés végrehajtását terveztük.

- Beszerzési folyamatok ellenőrzése
- Kommunikációs eszközök és folyamatok rendszerének vizsgálata
- Gyorsliftek működésének és hasznosításának ellenőrzése
- Pénzkezelés rendjének ellenőrzése

A soron kívüli ellenőrzésként megkezdett „A gazdasági igazgató által fellelt pénzügyi szabálytalanságok vizsgálata”, valamint a „Pénzkezelési Szabályzat és pénztár működésének vizsgálata” tárgyú ellenőrzés nem került befejezésre 2015-ben. A belső ellenőr közalkalmazotti jogviszonya április végén megszűnt, a két ellenőrzés vonatkozásában az ellenőrzéseket nem zárta le, a jelentéseket nem készítette el.

Soron kívüli ellenőrzésként hajtott végre a „A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség teljesítésének vizsgálatát”. A jelentésben 5 intézkedési javaslatot fogalmazott meg, amelyhez az intézkedési tervet az ellenőrzött terület elkészítette.

Az új belső ellenőr az éves terv alapján két ellenőrzést hajtott végre. Az egyik „A beszerzési folyamatok ellenőrzése” tárgyú vizsgálat volt. A jelentésben a feltárt hiányosságok felszámolására 5 intézkedési javaslatot fogalmazott meg, amelyhez az intézkedési tervet az ellenőrzött terület elkészítette. A másik, szintén az éves terv alapján végrehajtott ellenőrzés volt „A gyorsliftek működésének és hasznosításának ellenőrzése” tárgyú vizsgálat. A jelentésben a feltárt hiányosságok felszámolására 10 intézkedési javaslatot fogalmazott meg az ellenőrzés. Az intézkedési tervet a beszámolás időszakában készítette az ellenőrzött terület.

Az ellenőrzési tervből a két nem teljesített ellenőrzés végrehajtására 2016. évben kerül sor.

A 2016. évre vonatkozó éves ellenőrzési terv határidőben készült el és megküldésre került az EMMI részére.

A belső ellenőrzés közvetlenül a főigazgatónak alárendelve, a jogszabályok útmutatásai és Belső Ellenőrzési Kézikönyvben foglaltak szerint végezte tevékenységét, funkcionális függetlensége biztosított volt.

Az elhelyezési körülmények nem a leoptimálisabbak, azonban azok javítására a főigazgató ígéretet tett.

2015-ben az EMMI utóvizsgálatot folytatott le az OSZK-nál, jelentése alapján intézkedési terv készült. Az EMMI belső ellenőrei a végrehajtás helyszíni ellenőrzését júliusban hajtották végre. Néhány feladat esetében intézkedési javaslatot tettek, amelyekre az intézkedési terv elkészült. Egy pont vonatkozásában az OSZK határidő módosítást kért és kapott, a többi végrehajtásáról a beszámoló elkészítése folyamatban van.

9 Az Országos Széchényi Könyvtár alaptevékenységének köréhez kapcsolódó 2015. évi tevékenységek bemutatása

9.1 Szervezeti kérdések

A gazdasági főigazgató-helyettes munkaviszonya 2015.09.02-én közös megegyezéssel megszűnt. A Pénzügyi és Számviteli Osztály vezetője látta el megbízással a gazdasági főigazgató-helyettesi feladatokat. Az EMMI által kiírt felhívásra beadott pályázatok elbírálása megtörtént. Az új gazdasági főigazgató-helyettes 2016.01.04-én állt munkába. A különgyűjteményi igazgatói feladatokat 2015.04.01-től a Kézirattár osztályvezetője látja el.

A könyvtár átlagos statisztikai állományi létszáma 2015. január 1. és december 31. között mintegy 19 fővel – 392,25 főről 373,05 főre – csökkent. A kilépések az informatikai területen voltak a legkritikusabbak. Az álláspályázatok során folyamatosan abba ütköztünk, hogy az itteni informatikusi bérek messze a piaci lehetőségek alatt vannak. Év végéig nem is sikerült betölteni az összes megürült informatikusi státuszt. Szakmai területeken is előfordult, hogy könyvtáros, informatikus könyvtárosi munkakör esetén a nagyobb tapasztalattal rendelkező pályázók nem vállalták a feladatot az itteni jövedelemért.

A Szervezeti és Működési Szabályzat átalakítása elkészült. Több munkamenetben történt egyeztetés a fenntartóval és az érdekképviselői szervezetekkel is. Az utolsó változat beadása a fenntartó számára 2016.01.05-én került sor.

2014. év végén elindultak a Kollektív Szerződés tárgyalások, melynek eredményeként 2015. január 30-ával aláírásra került és február 1-i hatállyal életbe lépett – 6 év után - az Országos Széchényi Könyvtár Kollektív Szerződése. A szakszervezettel történt megállapodás értelmében évente kerül felülvizsgálatra, így az ősz folyamán újra indultak a tárgyalások a módosítási igényekről.

Év végén megkezdődtek a tárgyalások a Közalkalmazotti Tanáccsal az együttműködési megállapodásról.

Felülvizsgáltuk és teljes körűvé, naprakésszé tettük a munkaköri leírásokat.

A könyvtár valamennyi munkatársát – figyelemmel a törvényi kötelezettségre, valamint az EMMI felhívására – nyilatkoztattuk összeférhetetlenségről, egyéb jogviszonyban végzett tevékenységről, erről nyilvántartást készítettünk.

A Gyűjteményszervezési Igazgatóságon tervezett szervezeti átalakításra (a Periodika-feldolgozó Osztály felállítására) egyelőre nem kerülhetett sor, mivel az új SZMSZ még előkészítés alatt van.

		2014. tény	2015. terv	2015. tény	
Engedélyezett szakmai összlétszám (fő, töredék is lehet)		345	345	332	
Ebből vezető vagy magasabb vezető, max. 10 %, fő, töredék is		43	43	43	
Könyvtáros munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros szakképesítéssel	<i>összesen</i>	233	233	224
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	227,75	227,75	219
	Egyéb	<i>összesen</i>	-	-	-
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	-	-	-
	<i>Mindösszesen</i>	<i>összesen</i>	233	233	224
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	227,75	227,75	219
<i>az Egyéből felsőfokú</i>	<i>összesen</i>	-	-	-	
	<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	-	-	-	
Egyéb nem szakmai munkakörben foglalkoztatott (fő, töredék is)		74	74	71	
Önkéntesek száma		12	12	13	

9.2 Szakmai működés

9.2.1 Gyűjteményfejlesztés

Az alapidokumentumokban, jogszabályokban előírt kötelezettségeinek a Könyvtár igyekszik megfelelni, ám tevékenységünket több tényező nehezíti:

- Nincs látványos elmozdulás a kötelezpéldány-szolgáltatási fegyelemben, sok kiadványt kell reklamálnunk. Forráshiány miatt nem tudunk élni a 60/1998. kormányrendelet által biztosított lehetőséggel, hogy ti. a be nem szolgáltatott kötelezpéldányokat a kiadó terhére megvásárolhatjuk.
- Évek óta növekvő nehézségekbe ütközik a külföldi hungarikumok teljességre törekvő, valamint az egyéb szükséges, külföldi tudományos és szépirodalom értékelően válogató, tervszerű gyarapítása, aminek – röviden összefoglalva – kettős oka van:
 - egyrészt nemzetközi tendencia a nemzetközi kiadványcsere, mint gyarapítási mód visszaszorulása,
 - másrészt az erre a célra fordítható gyarapítási hitel-előirányzat szinte teljes hiánya. Ezt a helyzetet némiképp enyhíti az állománygyarapító referenseink jóvoltából a határon túli magyar könyvtárakkal kialakult kapcsolat.
- Az állományból hiányzó hungarikumok beszerzését, valamint az olvasók jobb kiszolgálása érdekében szükséges olvasótermi szabadpolcos állomány fejlesztését jószerével csak az EMMI külön támogatásával, az ODR keretében 2014/2015-re, ill. 2015/2016-ra megítélt 3-3 millió Ft végezhethjük.

9.2.1.1 Szabályzatok

A Gyűjtőkori Szabályzat elkészült, F 18/2015 számú főigazgatói utasításként közzétéve. (A mellékletét képező néhány szabályzat módosított változata ugyancsak főigazgatói utasításként jelent meg az intraneten.) A Dokumentumtipológiai Döntvénytár kiépítése még tart.

Az állomány-nyilvántartás új szabályozása a nemzeti vagyon nyilvántartásával kapcsolatban 2015-ben nem történt meg, tekintve, hogy a kérdéssel az EMMI is behatóan foglalkozik mind ezzel, mind a 3/1975. KM-PM együttes rendelet módosításának előkészítésével. A magasabb egyeztetés előkészítésében szakértőként – mindkét kérdésben – az OSZK képviselői is részt vettek.

9.2.1.2 Állománygyarapítás

9.2.1.2.1 A kötelezpéldányok kezelése

Kötelezpéldányok fogadása, nyilvántartása, tipizálása, elosztása	2014. tény (példány)	2015. terv (példány)	2015. tény
hazai kiadású könyv, hangskönyv, CD-ROM, DVD-ROM	76678	65000	80238
külföldi kiadású könyv	5711	1500	5996
időszaki kiadvány (részegység)	265392	200000	265854
csoportos anyag (tankönyv, jegyzet, füzetes kiadvány)	18412	12 000	18645
av-anyag (film) - DVD	313	200	328
av-anyag (film) - BRD	61	50	75
kisnyomtatvány			52 láda
műszaki aprónyomtatvány	15960		32160
plakát	2482	600	2861
zenemű (kotta)	1165	1200	1160
zenemű (hangfelvétel, CD)	490	450	656
kartográfiai dokumentum	1332	1200	1770
egyéb (különlenyomatok)			
Információszolgáltatás a feltöltéshez, kiadvány-azonosítók ellenőrzése (OSZKDK-nak):			
online elektronikus kiadványok		6000	
kiutalt online ISBN-ek száma			12843
ellenőrzött online ISBN-ek száma			1327
OSZKDK-ba beszolgáltatott rekordok száma			4407*

*(a dokumentumok közelítő száma, egy beszolgáltatásban több dokumentum is lehet, illetve több beszolgáltatás is alkothat közösen egy dokumentumot)

A beérkezett kötelezpéldányok feldolgozása folyamatos volt. A könyvsoron indított művek, a Magyarországon nyomtatott külföldi kiadású könyvek, a zeneművek (hangfelvételek, CD lemezek), a műszaki aprónyomatványok és a kartográfiai anyagok száma emelkedett. Az időszaki kiadványok, a tankönyvek, jegyzetek, a DVD és a BRD lemezek száma, a plakátok mennyisége megközelítőleg megegyezett a korábbi év adataival. Az online kiadványok száma viszont jelentősen megnőtt, köszönhetően annak, hogy egyre több online kiadó jön létre, illetve a hagyományos kiadók is nyitnak az új formátum felé. (Az online kiadványokra vonatkozó számadatokat az ISBN kiutalások és az OSZKDK-ba beszolgáltatott dokumentumok alapján lehet követni. Ld. megjegyzés)

A be nem szolgáltatott kötelezpéldányok reklamálása:

Tervszám: 5000 kötet – Tény: 10408-féle kiadvány érkezett kötelezpéldányként reklamációra 23513 példányban.

Ismét kiemelkedő volt a reklamáló munkatársak munkája. A jó statisztikai adatokhoz a reklamációra beérkezett 5773-féle online kiadvány is hozzájárult.

Pályázati igazolások kiadása

Tervszám: 500 – Tény: 816 igazolást adtunk ki.

Munkaterven kívüli feladatként elkészült a több mint 4500 pályázót (kiadót, egyesületet, intézményt, magánszemélyt stb.) tartalmazó excel alapú nyilvántartás, mely kiváltotta a 1997-óta vezetett cédulakatalógust. (2015. december 31-ig 4706 pályázót (kiadót, intézményt, magánszemélyt, egyetemet, egyesületet, alapítványt stb.) tartunk nyilván.)

A könyvsoron indított kötelezpéldányok elosztásának rögzítése az IKR-ben:

Tervszám: 11000 rekord – Tény: 11564 rekordot rögzítettünk.

9.2.1.2.2 Törzsgyűjtemény

	2014. tény	2015. terv	2015. tény	változás %-ban előző évhez képest
gyarapodás (db)	31962 kötet	34000 kötet	39898 kötet	24,83%
ebből folyóirat	6983 évf.	7500 évf.	7401 évf + 2068 szórványszám	5,98%
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum			3238	
ebből elektronikus (db)	685		3229	471,38%

gyarapításra tervezett összeg (Ft)*	6.804.466			
OSZK által digitalizálásra kerülő dokumentumok száma (könyvtári egység)			83	

* 2015-ben nem volt előirányzat. A 2015-ben érkezett és a Pénzügyi és Számviteli Osztályra továbbított gyarapítási számlák összege: 10523533 Ft. Ebből kb. 4 millió Ft-ot a 2014/2015-ös, illetve a 2015/2016-os ODR-támogatásból fedeztünk.

9.2.1.2.2.1 Kötelesspéldányok gyarapítása

Az OSZK törzsgyűjteményébe kerülő kötelesspéldányok fogadása, hasonlítása, tipizálása, feldolgozásra indítása – Tervszám: 30000 db – Eredmény: 12908 mű (25719 db)

Kötelesspéldány-hiányok (könyv) reklamálása, bekérése (együttműködve a Kötelesspéldány és Kiadványazonosító-kezelő Osztállyal) – Tervszám: 300 mű – Eredmény: 270 mű

9.2.1.2.2.2 Egyéb belföldi beszerzés

A kurrens és retrospektív gyarapítás során jegyzékek (főlépéldány-jegyzékek, kiadói remittenda-listák, árverési katalógusok) hasonlítása a katalógusokban, előszerzeményezés; a beérkezett dokumentumok hasonlítása, feldolgozásra indítása – dokumentumtípusoktól függetlenül.

Tervszám: 6000 óra (könyv) + 1300 óra (időszaki kiadvány) – Eredmény: 407 mű új indítás, 556 mű M példány, 204 mű többpéldány (:2), 106 mű hiánypótlás, 170 kötet raktárrendezés

[A terv- és a tényadatok közötti mértékegység-különbséget az okozza, hogy a tevékenység számszerűen előre nem tervezhető, sem a ráfordított időt, sem a várható darabszámot tekintve. Mivel ebben a munkafolyamatban „aranyosás, kincskeresés” folyik, a ráfordított idő akkor is megéri, ha az eredmény darabszámot tekintve csekélynek látszik is.]

Antikvár és bolti beszerzések ügyintézés (a legelőnyösebb szállító megkeresése, a vétel lebonyolítása, szállítás) – Tervszám: 380 óra – Eredmény: 380 óra

A különgyűjtemények gyarapításának támogatása, lebonyolítása vásárlás útján való beszerzés esetén – Tervszám: 50 tétel – Eredmény: 50 tétel

Részvétel árveréseken: az OSZK képvisellete bármely papíralapú gyűjteménybe tartozó dokumentum vásárlása esetén – Tervszám: 65 alkalom – Tény: 85 alkalom

A hagyatékokkal, ajándékokkal kapcsolatos ügyintézés (kapcsolattartás az ajándékozóval, döntés a gyűjtemény befogadásáról, beszállíttatás, esetenként részvétel a hagyatéki eljárásban) – Tervszám: 15 eset – Tény: 10 eset

Állománygyarapítási pályázatokon való részvétel – Tervszám: 5 eset – Eredmény: 3 eset

Hazai és külföldi antikvár és aukciós katalógusok átnézése, a tételek behasonlítása. – Tervszám: 0 – Tény: 32800 tétel áttekintése, tipizálása, hasonlítandó tételek kiválasztása

9.2.1.2.2.3 Külföldi dokumentumok beszerzése

Az OSZK törzsgyűjteménye számára külföldi dokumentumok előszerzeményezése, a dezideráta gépi nyilvántartása; a dokumentumok megrendelése vagy bekérése cserepartnerektől, beérkezés után hasonlítás és feldolgozásra indítás – Tervszám: 2800 rekord – Eredmény: 1924 újonnan indított példány (új mű és többpéldánya), összesen 3619 példány (az évben indított régi többpéldányokkal együtt)

Kapcsolattartás a cserepartnerekkel, hazai kiadványok beszerzése és kiküldése a számukra. – Tervszám: 1200 db (küldött kiadványok) + 150 db (cserepartnerek) – Eredmény: 2982 db küldött kiadvány

A cserekészlet nyilvántartása – Tervszám: 600 cím – Eredmény: 750 db

9.2.1.2.2.4 A fölöspéldányok kezelése

Állományapasztásból, hagyatékokból, ajándékokból képződő fölöspéldányok listázása, kiajánlása, kapcsolattartás az igénylő könyvtárakkal – Tervszám: 1000 óra – Eredmény: 360 munkaóra

9.2.1.2.2.5 Állomány-nyilvántartás

A könyvtár törzsgyűjteményébe tartozó könyvek, egyedi (offline és online) elektronikus dokumentumok rendelési tételeinek készítése, gépi érkeztetése, állományba vétele, majd feldolgozás után továbbításuk a raktárba, az olvasótermekbe, kézi- és segédkönyvtárakba – Tervszám: 34000 db – Eredmény: 25719 db (12908 mű)

Az éves beszerzési előirányzat kezelése, nyilvántartása – Tervszám: 150 db számla – Eredmény: 146 db állományba került művekről (+ 66 db a Külföldi csoport cseretevékenysége részére)

A retrospektív konverzióval katalógusba került könyvek esetében a többpéldányok példányadatainak ellenőrzése és a hiányzók rögzítése a katalógusban – Tervszám: 10000 rekord – Tény: 0 rekord (személyzethiány miatt)

9.2.1.2.2.6 Az időszaki kiadványok állomány-nyilvántartása

Az új indulású időszaki kiadványok rendelési tételeinek elkészítése – Tervszám: 720 – Eredmény: 1148 cím

A kötelezpéldányok és egyéb forrásból beérkező időszaki kiadványok gépi érkeztetése, állományba vétele, irányítása (feldolgozásra, tárolóhelyekre) – Tervszám: 78000 részegység (db) – Eredmény: 81221 db

Az időszaki kiadványok kollacionálása (a részegységek ellenőrzése, sorba rendezése, kötet összeállítása), kötészetre küldése; a kollacionáláskor észlelt hiányok pótlása – Tervszám: 10200 kötet kollacionálása + 2500 részegység bekérése – Eredmény: 9814 kötet kollacionálása + 2348 részegység bekérése

A kollacionálás időigényes munkafolyamat, de tovább nehezítette az év során kialakult helyzet: egy fő távozása a könyvtárból, akinek álláshelyét nem tölthettük be, valamint a

kötészeti anyagok hiánya miatt csökkent kötészeti kapacitás (ez egyébként a Kurrens raktárban is gondot okoz az ott tárolt állomány mennyiségének erőteljes növekedése miatt).

Az időszaki kiadványok részletes állományadatainak vezetése az IDA adatbázisban (évfolyamonként és példányonként) – Tervszám: 110000 sor (évfolyam) – Eredmény: 73828 sor (kötet) bevitele + 73462 sor revíziója

Az év során összesen 8441 cím 62856 kötetének adatai kerültek az OPAC-ba.

Az IDA és az OPAC számadatai közötti eltérés oka: az OPAC-ban csak akkor látszik az állomány, amikor a cím összes példányának összes kötete bekerül az IDA-ba, és átesik az ellenőrzésen is. (Így az OPAC-ban mindig kevesebb látszik, mint a tényleges teljesítmény. Mivel a feladatot 2015-ben három közfoglalkoztatott végezte, az ellenőrzés nem hagyható el.)

A kurrens raktár kezelése (előkészítés kollacionálásra, olvasói és szolgálati kérések kiszedése) – Tervszám: 7600 évfolyam – Eredmény: 9979 évfolyam

9.2.1.2.3 Különgyűjtemények

	2014. tény	2015. terv	2015. tény	változás %-ban előző évhez képest
gyarapodás (db)		31725	41909	
ebből folyóirat		-	-	
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum		1420	1639	
kötelespéldány (db)		11250	12661	
ebből elektronikus (db)		500	441	
OSZK által digitalizálásra kerülő dokumentumok száma (könyvtári egység)		12500	16052	

9.2.1.2.4 Zirci Műemlékkönyvtár és 56-os Intézet

	2014. tény	2015. terv	2015. tény	változás %-ban előző évhez képest
gyarapodás (db) Zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár	44	44	44	0 %
gyarapodás (db) 56-os Intézet-OHA oral history interjúk	30	20-25	19	-37 %
ebből folyóirat Zirci	34	34	34	0 %

Ciszterci Műemlékkönyvtár				
OSZK által digitalizálásra kerülő dokumentumok száma (könyvtári egység) 56-os Intézet-OHA	175 db interjú (2245 kassetta oldal	200 db interjú (2400 kassetta oldal	243 interjú, 2426 kassettaoldal	A digitalizált állomány teljes egészében nem férhető hozzá, a digitális leiratok – részletek – mintegy 7 %-a érhető el különféle tartalomszolgáltatási oldalainkon – www.rev.hu , www.visszaemlekezesek.hu

9.2.1.2.5 Digitális gyűjtemény

9.2.1.2.5.1 Digitalizáló Osztály (DIO)

Feladat megnevezése	Tervezett Mennyiség (2015)	Mértékegység	Tény (2015)	
Mikrofilmek tömeges digitalizálása	300000	felvétel	177000	felvétel
szakfolyóiratok tervszerű digitalizálása A szolgáltatásinkhoz kapcsolódó tervszerű, állományvédelmi szempontú digitalizálás	20000	felvétel	15000	oldal
A bekötés előtt szétszedett dokumentumok digitalizálása	10000	felvétel	10000	oldal
tervszerű állományvédelmi digitalizálás Különgyűjteményi dokumentumok	30000	felvétel	30000	oldal
tervszerű állományvédelmi digitalizálás – Törzsgyűjteményi dokumentumok, elsősorban a tematikus szolgáltatásainkhoz kapcsolódva - 3. Napilapok, folyóiratok állományvédelmi és szolgáltatás-bővítési céllal történő digitalizálása	50000	felvétel	70000	oldal
Mikrofilm-generállapok digitalizálása papír-alapú segédletek/dokumentációk digitalizálása	5000	felvétel	1000	dosszié
tematikus szolgáltatásokhoz digitalizálás – ELDORADO, SZÜLETÉSNAPI CSOMAG, MATARKA(?)	~6000	megrendelés	5400	megrendelés
Összes előállítás:			308400	
Eseményfotózás – Könyvtári események és rendezvények fotózása			folyamatos	folyamatos
A mikrofilm-gyűjtemény gondozása – A piliscsabai gyűjteményrész gondozása, raktári kiszolgálás biztosítása			folyamatos	folyamatos
Közmunkások foglalkoztatása – Közmunkások betanítása, munka kiadása, ellenőrzése			folyamatos	folyamatos

9.2.1.2.5.2 Elektronikus Könyvtári Szolgáltatások Osztálya (EKSZO)

Digitális könyvek gyűjtése a hálózatról, fogadása a MEK számára – Terv: 900 cím – Tény: 1233 cím

Együttműködések kialakítása, e-folyóiratok archiválása, digitalizált könyvek szolgáltatása – Terv: 40 intézmény – Tény: 21 intézmény

Digitalizáltatott könyvek átvétele a MEK Egyesülettől - Ellenőrzés, javítás, továbbítás a feldolgozásra – Terv: 300 cím – Tény: 211 cím

Digitális folyóiratok gyűjtése - Digitális folyóiratok gyűjtése a hálózatról, fogadása az EPA számára – Terv: 80 cím – Tény: 104 cím, 7 283 füzet

Digitális képek gyűjtése - Digitális képek gyűjtése a hálózatról a DKA adatbázis számára – Terv: 10000 db – Tény: 8927 képi dokumentum

Offline gyűjtemény kezelése - CD/DVD lemezek fogadása, feldolgozása, nyilvántartása – Terv: 450 cím – Tény: 345 lemez

Munkaerő hiány miatt az offline gyűjtemény kezelését átadtuk a Tájékoztató Osztálynak

E-book kötelempéldányok fogadása - E-book kötelempéldányok ellenőrzése, továbbítása, kapcsolattartás – Terv: 4000 cím – Tény: 7200

9.2.1.2.5.3 Egyéb digitális gyarapodás

	2015. évi terv	2015. évi tény
Különggyűjteményi Igazgatóság		
4. Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	9330	3367
Tudományos Igazgatóság		
4. Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma Fragmenta Codikum Kutatócsoport		50
56-os Intézet-OHA	200 db interjú, 2400 kazettaoldal	243 interjú, 2426 kazettaoldal

9.2.1.3 Állományapasztás

Döntés a fölőpéldányok kiiktatásáról, törlési jegyzék összeállítása, az apasztás tényének átvezetése az állomány-nyilvántartásba. – Terv: 1000 tétel – Tény: 2 jegyzék, 417 tétel

9.2.2 Gyűjtemény feltárás

A feldolgozás mutatói:

- kurrens könyv-feldolgozás: átlagosan 40 perc/mű (20 perc formai, 15 perc tartalmi feltárás + 5 perc az ellenőrzés, valamint a MNB-kijelölés folyama).

- speciális dokumentum-feldolgozás: átlagosan 45 perc/mű (30 perc formai, 10 perc tartalmi feltárás + 5 perc az ellenőrzés, valamint a MNB-kijelölés folyama)³

Ezek a mutatók nem tartalmazzák a katalogizálás előtti ill. utáni folyamatok (kötelepéldány-érkeztetés és hasonlítás, ISBN/ISSN ügyintézés, állományba vétel) időtartamát. Speciális dokumentumok esetében a feldolgozási idő nagyon erősen függ a dokumentum típusától és a feldolgozás módjától.

9.2.2.1 Törzsgyűjtemény

9.2.2.1.1 Könyvek

9.2.2.1.1.1 Kurrens feldolgozás

Az év során folyamatosan, a kötelepéldányok beküldési ütemének megfelelően érkeztek a Kurrens Feldolgozó Osztályra a feldolgozandó könyvek, elektronikus dokumentumok, ahol elvégeztük formai és tartalmi feltárásukat. A feldolgozást követően kijelöltük a *Magyar Nemzeti Bibliográfia Könyvek Bibliográfiája* füzeteibe kerülő tételeket, elvégeztük a szerkesztési feladatokat (korrektúra, javítások). Az MNB KB 70. évf. 1-24. füzetének elektronikus megjelenési formái összesen 11843 tétellel időben elkészültek.

A külföldi könyvek feldolgozása osztályunkra érkezésének ütemében folyt az év során.

Folyamatos volt a Köztaurusz/OSZK-tezaurusz tartalmának gondozása is.

1.1 Hazai kurrens könyvek feldolgozása	Terv	Tény
kötelepéldányok és hazai kurrens anyag egyéb forrásból		
Leírás	15.000 mű	16.002 mű
	16.000 tétel	16.482 tétel (ebből e-könyv 1044 mű / 1046 tétel)
- osztályozás (ETO szerint és tárgyszavazás) (2. futószalagon csak részben!)	12.000 mű	13.293 mű
	12.000 tétel	13.575 tétel
- ellenőrzés lista alapján	18.000 tétel	16.402 tétel
Új indulású sorozatok, címváltozások	300 cím	262 tétel
MNB WWW Könyvek Bibliográfiája szerkesztése, előállítás (70. évf. 1–24.s z.)		11.843 tétel
1.2. 1945 után megjelent külföldi könyvek	Terv	Tény

³ Nagyon erősen függ a dokumentum típusától és a feldolgozás módjától (csoportos feldolgozás, katalogizálás, analitikus feltárás stb.)

feldolgozása		
Leírás	2.500 mű	1.867 mű
Ellenőrzés lista alapján: 2175 tétel	2.700 tétel	1.932 tétel
Osztályozás		2.241 mű 2.298 tétel
Összesen (1-2)	17.800 mű 19.000 tétel	18.131 mű 18.676 tétel

9.2.2.1.1.2 Retrospektív feldolgozás (Munkatervben: 9.3.1.2)

A Retrospektív Feldolgozó Osztály a törzsgyűjteménybe 1926 előtt bekerült (ún. „müncheni” állomány), a retrospektív konverzió által nem érintett, jelenleg elektronikus katalógusban feltáratlan dokumentumok autopszián alapuló számítógépes feldolgozását, rekatalogizálását végzi. Az osztály további feladata a retrospektív gyarapítás eredményeként állományba kerülő könyvek feldolgozása.

Ezek a feladatok a Magyar Nemzeti Bibliográfia gyűjtőkörébe tartozó kiadványok teljes (formai és tartalmi) feltárását, a nem MNB-gyűjtőkörbe tartozó kiadványok formai feltárását jelentik.

A retrospektív konverzió által nem érintett (ún. „müncheni” állomány) hasonlítása, tipizálása, valamint átjelzeteleése – Terv: 2500 kötet – hasonlítás, 3600 kötet – átjelzeteleés – Tény: 3050 kötet – hasonlítás, tipizálás, 2550 mű/1686 tétel - átjelzeteleés

Az MNB gyűjtőkörébe tartozó könyvek formai és tartalmi feltárása –Terv: 2650 mű/3000 tétel – Tény: 1230 mű/1747 tétel

Az MNB gyűjtőkörébe nem tartozó könyvek formai feltárása – Terv: 1400 mű/1600 tétel – Tény: 1200 mű/1304 tétel

A retrospektív gyarapítás eredményeként a törzsgyűjteménybe kerülő muzeális (1952 előtt megjelent hazai) és nem muzeális (1945 előtt megjelent külföldi) könyvek formai és tartalmi feltárása, valamint rendelési tétel és példányrekord készítése – Terv: 350 mű/400 tétel –Tény: 1003 mű/1516 tétel

Possessor kutatás – A könyvtár törzsgyűjteményébe bekerült fontosabb magángyűjtemény rekonstrukciója, ezzel összefüggésben a bibliográfiai rekordokban a tulajdonosi jegyekre vonatkozó adatok szerepeltetése – Terv: 100 db – Tény: 302 azonosított tulajdonosi jegy

Összesen:

A megvalósult **éves rekordszám növekmény** 2,5 leíróval, 1 hasonlítóval, 1 tartalmi feltárával, 1,5 revizorral, 1 érkeztetővel, 0,5 possessor kutatóval számolva összesen **3433 mű / 4567 tétel.**

A müncheni állomány és a retrospektív gyarapítással bekerült anyag feldolgozásában a tervezett arány eltolódott az utóbbi javára, amit a Mikes-program keretében előre nem tervezhető mértékű gyarapodás okozott.

9.2.2.1.1.3 Retrospektív konverzió

A feladat két részből áll:

- A könyvek cédulakatalógusának retrospektív konverzióját követő utómunkálatok, azaz a bibliográfiai tételek listák alapján történő javítása.
- az ún. sorozati jelzettartományba (1-45.000) tartozó könyvek (sorozatba tartozó kiadványok, illetve többkötetes könyvek) céduláinak rögzítése, szükség esetén rekatalogizálása.

Retrospektív konverzió (tétel)	Terv	Tény
Bibliográfiai tétel készítése - „rekon” (pótlás, online rekon)	4000	3979

A retrospektív konverziós munkálatok keretében 2015-ben 3979 új bibliográfiai tétel került az online katalógusba.

Meg kell jegyezni, hogy ezt az igen fontos munkát személyzethiány miatt csak két nyugdíjas önkéntes munkatárs végzi, emiatt a teljesítés üteme és a munka belátható időn belüli befejezése nem igazán tervezhető és kivitelezhető. Nyugdíjas önkéntes végezte a listák alapján történő rekordjavítást is, akinek halála miatt ezt a munkát 2015 szeptemberében fel kellett függesztenünk.

9.2.2.1.2 Időszaki kiadványok

A kurrens és az inkurrens gyarapításból származó időszaki kiadványok bibliográfiai, ill. állomány- és példányadatainak leírása, tartalmi feltárása a periodikumok beérkezésének ütemében zajlott. Folyamatosan történt továbbá: a rekordok egységesítése, javítása, a feldolgozott kiadványok válogatása a *Magyar Nemzeti Bibliográfia Új Periodikumok - WWW* számára. Az MNB WWW ÚP 25. évfolyamának 4 száma 462 tétellel időben elkészült.

2.1 Új és retrospektív feldolgozás	Terv	Tény
Új kurrens (és retrospektív) magyar periodikum	850 tétel	1.255 tétel
Új kurrens (és retrospektív) külföldi periodikum	100 tétel	79 tétel
Kurrens részcímes periodikumok monografikus szintű feldolgozása		8 tétel
Osztályozás		1.342 tétel
2.2 Automatizált érkeztetés		
Rendelés		712 tétel
Érkeztetés		2.521 egység
2.3 Aktualizálás		
Behasonlítás (magyar)	30.000 egység	30.851 egység

Adatváltozások rögzítése (magyar) (részegységenként)	1.500 tétel	4.165 tétel
Behasonlítás (külföldi hungarikum)		666 egység
Adatváltozások rögzítése (külföldi hungarikum) (évenként)		159 tétel
2.4 Állományrögzítés		1.305 állománysor
Állományjavítás, állománytörlés		675 állománysor
2.5 Adatbázis-gondozás		
Bibl. tételek módosítása, törlése		2.829 tétel
Behasonlítás a lezárt kardexbe		0 tétel
Outputok előállítása		
MNB tételek szerkesztése (MNB WWW ÚP 25. évf. 1-4. sz.)		462 tétel

9.2.2.1.3 Adatbázis-gondozás, besorolási rekordok készítése

9.2.2.1.3.1 Adatbázis-gondozás az IKR-ben (KFO és RFO közösen)

1.3. Adatbázisgondozás - retrospektív konverzió (tétel)	Terv	Tény		
		KFO	RFO	Összesen
Besorolási tétel készítése („névtér”)	2800	1119	407	1526
Besorolási tétel módosítása		78		78
Besorolási adat módosítása	2300	1270	573	1843
Utalótétel készítése	1700	1021	210	1231
Indextételek törlése, tételek átvitele stb.	2800	1770	301	2071
Bibl. tétel javítás, módosítás	3000	4523	515	5038
Bibl. tétel készítése - „rekon” (pótlás, online rekon)	4000	3979		3979

9.2.2.1.4 Törzsgyűjteményi feldolgozás összesen

Összes könyvrekord: új: 18.676, retrokonverzió: 3979, rekatalogizálás: 4567
Összes új periodikum-rekord – új: 1342
összes új bibliográfiai rekord az Amicusban (különgyűjteményi feldolgozás nélkül) : 28.564

Besorolási tételek (authority) az Amicusban: 1526 db

9.2.2.1.5 Analitikus feldolgozás (AFO) – Humántudományi szakbibliográfiai feldolgozás

Részdokumentumok (tétel)	Terv	Tény
Tanulmánykötetben megjelent részdokumentumok (új)	a beérkező új kiadványok számától függő, nem tervezhető	3253
Időszaki kiadványban megjelent részdokumentumok (új)	6000	5805
Összesen:		9058

9.2.2.1.6 Kurrens MNB

A *Magyar Nemzeti Bibliográfia* – WWW c. online kiadványsorozat füzeteinek szerkesztése, kiadása:

- Könyvek Bibliográfiája: 70. évf. 1-24. füzet – Terv: 11000 tétel – Tény: 11.843 tétel
- Új Periodikumok: 25. évf. 1-4. füzet – Terv: 500 tétel – Tény: 462 tétel

9.2.2.1.7 Mikes-program

Mikes Kelemen Program (a diaszpóra területein fellelhető, a megsemmisülés, elkallódás által fenyegetett könyvtári hagyatékok összegyűjtésére és hazahozatalára a kormányzat által indított program)

A szállítmányok fogadása, az ezzel kapcsolatos vám- és egyéb ügyintézés, elhelyezés a Maglódi úti bérelt raktárban – Terv: 110 köbméter – Tény: 75 köbméter

A program keretében beérkezett, ill. beérkező anyagban a különböző dokumentumtípusok szétválogatása, továbbítása a táraknak – Terv: 110 köbméter – Tény: 50 köbméter

Periodikumok jegyzékre vétele: 8636 részegység

Audiovizuális anyagok jegyzékre vétele: 4427 dokumentum

Zeneműtári dokumentumok jegyzékre vétele: 390 dokumentum

A könyvjellegű dokumentumok hasonlítása a katalógusokban – Terv: 100000 kötet – Tény: 26826 kötet

Az OSZK állományába nem szükséges dokumentumok jegyzékre vétele – Terv: 90000 kötet – Tény: 21 866 kötet

Munkaterven kívüli feladat: a Diaszpóra Tanács ülése alkalmából az eddigi eredményeket bemutató kiállítást rendeztünk.

9.2.2.2 Különgyűjtemények

Gyűjteményfeltárás	2015. évi terv	2015. évi tény
1. Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	37600	50955
2. Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma		
3. Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)		0,75
4. Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama napokban kifejezve		30
5. A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	34,9	32,7

A Régi Nyomtatványok tárában őrzött dokumentumok autopszián alapuló feldolgozottsága:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Σ	állomány (%)
Inc.	10	1833	2	1	–	–	–	–	–	1846	1846 (100)
Ant.	106	122	26	917	783	3	50	149	331	2487	13374 (18)
RMK	2	205	731	534	792	1317	2494	1074	379	7528 ⁴	7539 (100)
Röpl.	63	28	283	185	238	26	243	120	–	1186 ⁵	1226 (100)
App. M.	160	656	397	40	1	43	123	341	–	1761 ⁶	1420 (100)
App. H.	6	28	222	105	317	83	149	188	841	1939	3442 (43)
App. R.	–	3	–	1	160	105	25	83	5	382 ⁷	310 (100)
RK	–	4	–	–	–	19	–	–	127	150	193 (78)
Exl.	–	–	176	46	–	–	–	–	176	398	1670 (24)
RC	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	158 (0)
Cal.	–	–	–	–	–	–	–	–	367	367	367 (100)
Σ	347	2879	1837	1829	2291	1596	3084	1955	2226	18044	31165 (57)

⁴ A bibliográfiai tétel (RMK → RMNY) megváltozása miatt van a számkülönbség.

⁵ Az egybenyomtatott művek és a másolati példányok miatt van a számkülönbség.

⁶ Az új bibliográfiai tételek miatt van a számkülönbség.

⁷ Néhány kötet átkerült más gyűjteménybe, ezért van a számkülönbség.

9.2.2.3 Zirci Műemlékkönyvtár és OHA56

Gyűjteményfeltárás	Terv	Tény
1. Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma (Zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár)	250	236
2. Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma (Zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár)	250	236
3. Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)		
4. Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama napokban kifejezve		
5. A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában) 56-os Intézet-OHA	95	95

9.2.2.4 Digitális Gyűjtemény

Digitális könyvek feldolgozása, technikai feldolgozás, szolgáltatási változatok elkészítése – Terv: 1200 cím – Tény: 1233 cím

Digitális könyvek feldolgozása, formai, tartalmi feltárás – Terv: 1200 cím – Tény: 1233 cím

Távoli elektronikus folyóiratok kutatása, feltárása, katalogizálása – Terv: 80 cím – Tény: 86 cím

Digitális folyóiratok feldolgozása, szolgáltatási változatok, XML tartalomjegyzékek elkészítése – Terv: 5000 füzet – Tény: 7283 füzet

Digitális képek feldolgozása, szolgáltatási változatok elkészítése – Terv: 10000 db – Tény: 4197 képi dokumentum

MEK - Az adatbázis kiegészítése VIAF azonosítókkal – Terv: 600 név – Tény: 1847 név

9.2.3 Szolgáltatási feladatok

9.2.3.1 Nyitva tartás

2015.01.01 – 2015.07.31

Beiratkozás

Keddtől szombatig 9 és 19 óra között.

Törzsgyűjteményi olvasóterem

(Általános olvasóterem, Történettudományi olvasóterem, Irodalomtudományi olvasóterem, Hírlapolvasó, Mikrofilmolvasó, Tájékoztató segédkönyvtár):

- Kedd–szombat: 9–20 óra
- Raktári kérés leadható keddtől péntekig 9 és 19 óra között, szombaton 9 és 17 óra között.
- Fénymásolás, szkennelés keddtől péntekig 9 és 19, szombaton 11 és 19 óra között.

Különgyűjteményi olvasótermek

(Kézirattár, Régi Nyomtatványok Tára, Színháztörténeti Tár, Zeneműtár, Térképtár, Plakát- és Kisnyomtatványtár):

- Kedd–péntek: 9–17 óra
- Szombat: 9–14 óra
- Raktári dokumentumokat leghamarabb a következő munkanapra készítünk elő. A péntek 14 óra után leadott kéréseket csak következő kedden tudjuk szolgáltatni.

A Könyvtári Intézet Könyvtártudományi Szakkönyvtára

- Kedd: 9–17 óra
- Szerda: 9–20 óra
- Csütörtök: 9–17 óra
- Péntek: 9–17 óra
- Szombat: 9–14 óra

Könyvtárközi kölcsönzés:

- Hétfő–csütörtök: 8–17.30 óra
- Péntek: 8–17 óra

Könyvesbolt, ügyfélszolgálat:

- Kedd–péntek: 9–17 óra (ebédszünet 13.00–13.30)
- Szombat: 9–14 óra

Büfé:

- Hétfő: 8–16 óra
- Kedd–péntek: 8–18 óra
- Szombat: 10–17 óra

Gyorslift:

- Hétfőn 6–19 óra között
- Keddtől szombatig: 6–20.30 óra között
- Vasárnap 9–18.30 óra között

2015.09.01 – 2015.12.31

Beiratkozás

Keddtől szombatig 10 és 19 óra között.

Törzsgyűjteményi olvasótermek

(Általános olvasóterem, Történettudományi olvasóterem, Irodalomtudományi olvasóterem, Hírlapolvasó, Mikrofilmolvasó, Tájékoztató segédkönyvtár):

- Kedd–szombat: 10–19 óra
- Raktári kérés leadható keddtől péntekig 9 és 19 óra között, szombaton 9 és 17 óra között.
- Fénymásolás, szkennelés keddtől péntekig 9 és 19, szombaton 11 és 19 óra között.

Különgyűjteményi olvasótermek

(Kézirattár, Régi Nyomtatványok Tára, Színháztörténeti Tár, Zeneműtár, Térképtár, Plakát- és Kisnyomtatványtár):

- Kedd–péntek: 10–17 óra
- Szombat: 10–14 óra
- Raktári dokumentumokat leghamarabb a következő munkanapra készítünk elő. A péntek 14 óra után leadott kéréseket csak következő kedden tudjuk szolgáltatni.

A Könyvtári Intézet Könyvtártudományi Szakkönyvtára

- Kedd: 10–17 óra
- Szerda: 10–19 óra
- Csütörtök: 10–17 óra
- Péntek: 10–17 óra
- Szombat: 10–14 óra

Könyvtárközi kölcsönzés:

- Hétfő–csütörtök: 10–17.30 óra
- Péntek: 10–17 óra

Könyvesbolt, ügyfélszolgálat:

- Kedd–péntek: 10–17 óra (ebédszünet 13.00–13.30)
- Szombat: 10–14 óra

Büfé:

- Hétfő: 8–16 óra
- Kedd–péntek: 8–18 óra
- Szombat: 10–17 óra

Gyorslift:

- Hétfőn 6–19 óra között
- Keddtől szombatig: 6–20.30 óra között
- Vasárnap 9–18.30 óra között

2016.01.04-től

kezdődően

Rendkívüli zárva tartás	
március 15., kedd	Zárva
március 26., szombat	Zárva
június 25.,szombat	A Múzeumok Éjszakája rendezvény ideje alatt a könyvtár 9-től éjjel 2 óráig, a Könyvtártudományi Szakkönyvtár 9-től 14 óráig nyitva lesz, a Különgyűjtemények olvasótermei zárva vannak!
július 18. – augusztus 21.	Zárva
október 29., szombat	Zárva
november 1., kedd	Zárva
december 24. – 2017. január 1.	Zárva

Beiratkozás

Keddtől szombatig 9 és 19 óra között.

Törzsgyűjteményi olvasótermek

(Általános olvasóterem, Történettudományi olvasóterem, Irodalomtudományi olvasóterem, Hírlapolvasó, Mikrofilmolvasó, Tájékoztató segédkönyvtár):

- Kedd–szombat: 9–20 óra
- Raktári kérés leadható keddtől péntekig 9 és 19 óra között, szombaton 9 és 17 óra között.
- Fénymásolás, szkennelés keddtől péntekig 9 és 19, szombaton 11 és 19 óra között.

Különgyűjteményi olvasótermek

(Kézirattár, Régi Nyomtatványok Tára, Színháztörténeti Tár, Zeneműtár, Térképtár, Plakát- és Kisnyomtatványtár):

- Kedd–péntek: 9–17 óra
- Szombat: 9–14 óra

- Raktári dokumentumokat leghamarabb a következő munkanapra készítünk elő. A péntek 14 óra után leadott kéréseket csak következő kedden tudjuk szolgáltatni.

A Könyvtári Intézet Könyvtártudományi Szakkönyvtára

- Kedd: 9–17 óra
- Szerda: 9–20 óra
- Csütörtök: 9–17 óra
- Péntek: 9–17 óra
- Szombat: 9–14 óra

Könyvtárközi kölcsönzés:

- Hétfő–csütörtök: 8–17.30 óra
- Péntek: 8–17 óra

Könyvesbolt, ügyfélszolgálat:

- Kedd–péntek: 9–17 óra (ebédszünet 13.00–13.30)
- Szombat: 9–14 óra

Büfé:

- Hétfő: 8–16 óra
- Kedd–péntek: 8–18 óra
- Szombat: 10–17 óra

Gyorslift:

- Hétfőn 6–19 óra között
- Keddtől szombatig: 6–20.30 óra között
- Vasárnap 9–18.30 óra között

9.2.3.2 Könyvtárhasználat, olvasószolgálat

2015-ben a könyvtár gazdasági lehetőségei jelentős mértékben beszűkültek. A karbantartások elmaradása és az eszközök, berendezési tárgyak cseréjének hiánya miatt a könyvtár műszaki és informatikai infrastruktúrája elérte a működésképtelenség határát. Ehhez járult még a gazdasági helyzet miatt szeptember 1-től napi két órával csökkentett nyitvatartási idő, illetve a szerzői jogok betartása miatt, az azonnali digitális másolatok készítésének beszüntetése. Mindez felerősítette azt a folyamatot, amely az olvasók számának évek óta tartó csökkenését eredményezi.

A kedvezőtlen helyzet enyhítésére, anyagi ráfordítás nélkül igyekeztünk barátságosabb olvasói tereket kialakítani. A klíma nélküli helyiségben lévő Multimédia Olvasót átköltöttük a klimatizált Általános Olvasóterem nyugati szárnyába. Az Általános Olvasóterem középső részén fotelek elhelyezésével lehetőséget biztosítottunk a kényelmes

olvasást kedvelő könyvtárhasználók számára, illetve kialakítottunk csoportos tanulóhelyeket is, ahol wifi használat mellett a halk beszélgetés is megengedett. 40 katalógusszekrény áthelyezésével szabaddá tettük a Katalógus tér déli falát is, növelve ezzel az időszak kiállítások területét, teret biztosítva a külsős kiállítások számára is.

Részt vettünk annak a rövid távú stratégiának a megfogalmazásában, amely a könyvtár fenntartható, a mai kor elvárásainak megfelelő működését irányozza elő a költözésig tartó időszakban.

9.2.3.2.1 Olvasó- és Ügyfélszolgálati osztály

9.2.3.2.1.1 Állandó feladatok:

- Az egységes olvasószolgálati rendszer fenntartása, az olvasók nyilvántartása.

Befejeződött a beléptető rendszer átalakítása, hogy a 6 számjegyű olvasói kártyákat kezelni tudja. A 100.000. kártyaszám kiadására november 25-én, a Széchényi Napon került sor. A szerencsés olvasónkat egy évre szóló díjmentes olvasójeggyel és a könyvtár gyűjteményeit bemutató könyvvel ajándékoztuk meg.

A kártyával belépők számának drasztikus csökkenésébe az is beletartozik, hogy a könyvtár nehéz anyagi helyzete nem tette lehetővé, hogy a kártyagyártáshoz szükséges filmtekercs folyamatosan rendelkezésünkre álljon. Így ideiglenes papír olvasójegyeket kellett kiállítanunk, melyeket a beléptető rendszer nem érzékel.

- Beiratkozott olvasók, könyvtárhasználók száma

Megnevezés	2014.	2015.
Beiratkozott olvasók (fő)	7010	6115
Olvasói forgalom (belépők)	49.237	43.103
Beiratkozás bevétele (Ft)	12.755.841	11.155.150

- A törzsgyűjteménybe tartozó könyvek, időszaki **kiadványok forgalmazása.**

Megtörtént az olvasók könyvforgalmát rögzítő félretételi adatbázis átalakítása, hogy a rendszer a 6 számjegyű olvasójegyeket kezelni tudja.

A Belső kölcsönzés **hírlapforgalmát** rögzítő adatbázis 2015. június végén tönkrement. Májustól már nem tudtunk statisztikai adatot kinyerni. Az adatbázis helyreállítása a fejlesztő véleménye szerint nem lehetséges, új adatbázisra lesz szükségünk, amiben biztonságosan nyomon követhető a dolgozók hírlaphasználata. Forráshiány miatt új adatbázis létrehozása helyett a már meglévő és stabilan működő könyvadatbázist bővítettük a hírlapok jelzetbetűivel. A stabilitás és visszakereshetőség érdekében lemondunk a dokumentumtípusok szerinti statisztika készítéséről. Ez az oka, hogy májustól nem tudunk hírlapforgalmi statisztikát közölni. Az őszy folyamán a régi adatbázisból nehézségek árán, de kinyertük az oda beírt adatokat, majd ezt követte a raktári helyszínelés. Ezt követően a dolgozóknál lévő hírlapok adatait egyenként manuálisan írjuk be az újjáalakított adatbázisba.

Ez a munka aprólékosságából eredően és az osztályt érintő létszámhiány miatt lassan halad, befejezése átcúszik 2016-ra.

A csökkenő dokumentumforgalom részben a könyvtárlátogatók számának jelentős csökkenésével magyarázható, illetve 2015-ben elmaradtak azok - a korábbi években zajló – olvasói projektek, melyben nagymennyiségű értesítőt, naptárt kértek fel.

- Dokumentumforgalom

Megnevezés	2014.	2015.
Olvasói könyvforgalom (db)	90.198	70.564
Belső kölcsönzés dokumentumforgalma (db)	23.923	20.329

- Az olvasói professzionális munkaállomások **(OPM) rendszerének működtetése**

Rendkívül sok olvasói panaszra ad okot az olvasótermekben található számítógépek, lekopott klaviatúrák, melyek megnehezítik kutatóink munkáját. Az OPM gépek tartalmi fejlesztéseit az Infrastruktúra Szolgáltatások Osztályával együttműködve végezzük.

- Az olvasók reprográfiai igényeinek teljesítése

Az olvasók reprográfiai igényeit gyorsmásolat, digitalizálás, cd írás formájában teljesítjük. A munka folyamatos. Április végén, az ELDORADO rendszer beindulása után kifutó jelleggel megszüntettük az azonnali digitalizálást, CD írást. Május 19. után az olvasók csak papír alapú másolatot kapnak kézhez. Az ebből fakadó elégedetlenséget a könyvtár árcsökkentéssel enyhítette.

Megnevezés	2014.	2015.
Bevétel (Ft)	4.531.770 Ft	2.759.915

- A reprográfiai ügyfélszolgálat üzemeltetése

Az év folyamán 739 személyesen leadott csomagrendelést vettünk fel és kb. 3000 esetben nyújtottunk telefonon, vagy személyesen tájékoztatást a szolgáltatásról.

- Az ajándékbolt készletének árusítása

A könyvtár saját kiadású könyveinek és a Kötetészet által készített ajándéktárgyak árusítása mellett tovább bővült bizományos partnereink köre is. Külön kiemelés igényel a „Propaganda az I. világháborúban” című kiállításunkhoz kapcsolódó könyveket, plakátokat, képeslapokat, ajándéktárgyakat tartalmazó tematikus készletcsoport, mely nagyon népszerű a kiállítást meglátogatók körében.

Az Ajándékbolt bevétele a könyvtárban személyes átvétellel rendelt reprográfiai anyagok kiadásának és a bolti árukészlet árusításának együttes összege.

Megnevezés	2014.	2015.
Bevétel (Ft)	32.235.464	29.912.248

- Olvasóforgalmi, dokumentumforgalmi **statisztikák és bevételi kimutatások** készítése.

9.2.3.2.1.2 **Kiemelt feladatok:**

Az olvasói és a dolgozói **félretételi adatbázis revíziójának folytatása**, összevetése a raktári állománnyal. 315.000 – 830.000 könyvjelzetek. –A feladat határidőre megvalósult.

Az olvasói és a dolgozói **félretételi adatbázis** revíziója során talált anomáliák javítása az adatbázisban. 315.000 – 830.000 könyvjelzetek – A feladat határidőre megvalósult.

A könyvtár rendezvényeihez kapcsolódó **akciók lebonyolítása** az ajándékboltban. – Az elmúlt évekhez hasonlóan is több akciót szerveztünk, melyeket a könyvtárban lévő kiállításokhoz, rendezvényekhez, az ünnepekhez és a különböző könyvünnepekhez kapcsolunk. Továbbra is kihasználjuk, hogy a könyvtár több közösségi oldalon is aktívan jelen van, így akcióink hírét nemcsak a honlapot látogatókhoz tudjuk eljuttatni, hanem a facebookon, twitteren is megjelentetjük.

Januárban a *Magyar Kultúra Napja* alkalmából a bársonykötésbe kötött Himnuszt kínáltuk kedvezményesen, valamint a Gyűjtők, gyűjtemények című kiadványunkat lehetett jelentős kedvezménnyel megvásárolni.

Március végétől a *Szép Magyar Térkép* kiállításához kapcsolódva dr. Plihál Katalin: *A Tabula Hungariae* című könyvét, a *Tabula Hungariae* DVD-t és térképnymatokat kínáltunk nagy árengedménnyel.

Nagyon sikeres volt a *Múzeumok Éjszakáján* rendezett akciónk, melyen plakátvásárt, CD és DVD vásárt tartottunk, továbbá kiállítási katalógusaink voltak rendkívül kelendőek.

Decemberben a korábbi évekhez hasonlóan *karácsonyi vásárt* tartottunk, ahol a könyvtár saját kiadású könyveit és ajándéktárgyait 15 % kedvezménnyel árusítottuk.

Az Ajándékbolt állandó megjelenítése a könyvtár honlapján. A feladat összehangolása a Webtartalom Koordinációs Osztállyal.

A Webtartalom Koordinációs Osztállyal és a Kiadványtárral az együttműködés folyamatos. Megtörtént a honlapon való **közös** megjelenítés formájának kialakítása. A stílus és elrendezés meghatározása. A feladatok pontos, tételszerű kiosztása.

Az Olvasószolgálatot érintő 2. félévben bekövetkezett megbetegedések miatt a feladat lezárása 2016-ra csúszik.

Kb. 500 tétel leírásának elkészítése a honlapon való megjelenéshez.

Az ajándéktárgyak leírása és fotózása megtörtént, a legjobb fotók kiválasztása az osztályt érintő megbetegedések miatt a jövő évre halasztódik.

Nagy nehézséget jelentett, hogy a plakátok leírásához rendelt hivatkozás a Digitális Képkönyvtár linkje. A munka befejezésekor a Digitális Képkönyvtár működése leállt, így ezt

a munkafolyamatot újra el kellett végeznünk, a plakátokról egyéb módon kellett fotót beszerezni. A munka befejezése után a Digitális Képtár újraindult.

Részvétel a PR tevékenységben, együttműködve a Nemzetközi és Kulturális Kapcsolatok Osztályával és a Tájékoztató Osztállyal. Rendezvényeken való részvétel, toborzás, beiratkozási akciók.

2015-ben folytatva a korábban elkezdett munkát, kihasználtuk a lehetőséget, hogy a könyvtár megjelent különböző kulturális eseményeken, ahol új olvasókat toborozhattunk.

Áprilisban a *Nemzetközi Könyvfesztiválon jelentünk meg*. Májusban a *Múzeumok Majálisán* népszerűsítettük könyvtárunk szolgáltatásait. Júniusban az *Ünnepi Könyvhéten* külső helyszínen megjelenve toboroztunk új olvasókat. Mindhárom alkalommal 20 % kedvezményt biztosítottunk a könyvtárhasználati díjból.

A *Múzeumok Éjszakáján* mindenki számára félárú volt az éves beiratkozási díj. Ez az esemény a korábbi évekhez hasonlóan sok beiratkozót vonzott a könyvtárba.

Szeptemberben ismét részt vettünk az ELTE szervezésében évente megrendezett *Könyvtári Napon*. Bár az előző évhez képest csökkent a beiratkozottak száma, így is majdnem 100 fő váltott olvasójegyet 20 % kedvezménnyel.

Dokumentumkölcsonzés kulturális intézmények kiállításaira.

2015-ben 7 alkalommal kölcsönöztünk törzsgyűjteményi dokumentumokat kulturális intézmények számára. Ebből 1 alkalommal külföldi kiállításra, Helsinkibe adtunk kölcsön 13 db könyvet. További öt, 2014-ben nyílt kiállítás kölcsönzése is áthúzódik az idei évre. A kiállításokra kölcsönadott könyvek, hírlapok száma 57 db.

9.2.3.2.2 Különgyűjtemények

- Nyitva tartás: heti 37/32 óra
- Szolgáltatóhelyek száma: 5 olvasóterem
- Olvasótermi használat: 4988 alkalom
- Dokumentumforgalom: 281339 db
- TIT távhasználat: 4329 (az ellenőrizhető távhasználatok száma)

9.2.3.2.3 Zirci Műemlékkönyvtár

- Nyitva tartás kutatók számára: 199 nap,
- Személyes használat: 42 nap,
- Távhasználat: 2.496 alkalom.
- Nyitva tartás idegenforgalom számára: 291 nap. Fogadott vendégek száma: 22.877 fő.

9.2.3.3 Tájékoztatás

9.2.3.3.1 Tájékoztató osztály

A Tájékoztató Osztály feladatait az év végén ismét létszámhiánnyal végezte (egy munkatárs fizetés nélküli szabadsága -, két munkatárs gyermekvállalás miatt volt távol), így – a 2016. évi ismét megnövekedett nyitvatartási idő miatt is – újra szükségessé vált a helyettesítő munkatársak felvétele.

A Multimédia Olvasóterem önállóságának megszűnése sem okoz munkaerő-felesleget, mivel az E-könyvtári Szolgáltatások Osztályától a Tájékoztató Osztályon felszabaduló munkaerő egy teljesen új munkakört is átvesz (a multimédiás dokumentumok nyilvántartása és raktározása).

- Referenz kérdések

Referenz kérdések	2014. (db)	2015. (db)
szóbeli (SR, IO, TO, HO, MM, Mikrofilm)	18.213	18.552
szóbeli (ebből mikrofilm)	4.272	3.904
szóbeli (telefon, skype)*	9.620	1.425
szóbeli összesen	32.105	19.977
írásbeli (postai)	10	16
írásbeli (email)	n.a.	1.508
írásbeli (email köszönőlevelek)*	n.a.	286
írásbeli (email összesen)	1.537	1.794
írásbeli (Libinfo)	989	673
írásbeli összesen	2.536	2.483
Összesen	34.641	22.460

*2014. októbertől az email-ben érkező kérdések iktatásánál megszűnt a köszönőleveleknek új számon történő iktatása – így a megválaszolt kérdések száma a valós képet mutatja, azonban a statisztikában – a korábbi évekkal való összehasonlítások megkönnyítésére és a statisztikai rossz következtetések levonásának elkerülése végett – feltüntetjük ezek arányát.

A referenz kérdések csökkenő számára választ ad egyrészt a tény, hogy az év utolsó 4 hónapjában csökkentett nyitva tartással működött a könyvtár, másrészt az évek óta tapasztalható látogatottság-csökkenés.

A korábbi évekkel ellentétben a nyári zárás előtt elmaradt a szokásos látogatottság-növekedés.

Az évek óta tartó csökkenő látogatási tendencia megfékezésére tett javaslatcsomag elkészült, azonban finansziális támogatottság hiányában az abban foglaltak nem kerültek kivitelezésre.

A javaslatban szereplő legfontosabb fejlesztések:

- új bútorzat

- működő OPM gépek
- működő WiFi hálózat
- szabadpolcon elérhető korszerű kézikönyvek (különös tekintettel a külföldi, drágább kézikönyvekre)*
- külföldi elektronikus tartalmak elérhetősége (adatbázis-előfizetések)**

* Az OSZK Gyűjtőköri Szabályzatának értelmében szabadpolcra belföldi kiadványok tekintetében csak többpéldányok kerülhetnek – ezek beszerzésére azonban nem áll rendelkezésre költségvetési forrás. A szabadpolcos dezideráta-tételek beszerzési költsége a 70 milliót közelíti. Ezen tételek adatbázisba szervezése és kezelése – együttműködve a Gyarapítási és állomány-nyilvántartó osztállyal folyamatban van (2015-ben teljes kidolgozásra került az együttműködés).

Külföldi kiadványok beszerzése a szabadpolc számára évek óta nem valósult meg, holott ez a kiemelten kezelt, és az OSZK szakkönyvtári funkciójának megfelelően kialakított magyar irodalom- és nyelvtudományi, és történettudományi területeken elsődlegességet kellene, hogy élvezzen. Ezen kiadványok esetében nem szükséges többpéldány beszerzése, az egyetlen példány is kitéhető szabadpolcra.

** Több külföldi referenz-kiadvány esetében az online változatra való előfizetés a költségvetés tekintetében kedvezőbb lenne, azonban ilyen vásárlások a jelenlegi pénzügyi helyzetben nem tervezhetők.

- Dokumentumforgalmazás

Mikrofilm	2014. mennyiség	2015. mennyiség
olvasók száma	7296 fő	6.548 fő
forgalmazás	53.939 tekercs	40.181 tekercs
digitalizálás	14.884 oldal	7.010 oldal
adathordozóra (CD, DVD) írás	db	213 db
bevétel	1.345.110 Ft	671.400 Ft

A mikrofilmek esetében megmaradt az adathordozóra írás lehetősége – azonban az ehhez szükséges minimális, és négyszerese áron megtérülő fizikai adathordozók (CD, DVD) beszerzése nem biztosított, így a szolgáltatás 2016 elején kényszerűségből meg fog szünni. A törzsgyűjteményi dokumentumok reprográfiai szolgáltatásainál az adathordozóra írás lehetőségének megszüntetése nagyon sok panaszt generál. (A megszüntetés okát ld. Olvasó- és Ügyfélszolgálati Osztály beszámoló 4. pont).

A Mikrofilm Olvasóteremben mindössze 3 mikrofilm-szkenner működik, az olvasói igények ezt messze meghaladják. A Történeti Interjúk Tára felajánlott egy Canon Microfilm Scanner 500-as modellt, amelynek beüzemelésének kísérletei kudarcot vallottak a gép és szoftverköörülményeinek elavultsága miatt.

Az Olvasóteremben található többi gép is rendkívül elavult. Többnek alkatrész-cserére lenne szüksége, amely a könyvtár jelenlegi gazdasági helyzete miatt nem valósult meg.

Különösen ebben az Olvasóteremben jelentős gondot okoz, hogy ritkán van takarítás– a mikrofilm berendezések rendeltetésszerű használata miatt elengedhetetlen lenne a padlószőnyeg napi szintű porszívózása.

Hírlapolvasó	2014.	2015. mennyiség
olvasók száma	5.900 fő	4.464 fő
kérések száma	15.699 db	11.616 db
forgalom	121.952 db	84.053 db

Közreműködtünk a Dokumentumforgalmazási szabályzat megújításában, teljes kidolgozásra került a hírlapok eddig formális szabályzatban nem rögzített forgalmazása, amely szabályozatlanság több panasz eredendő oka volt az elmúlt években.

Az állományvédelem szempontjából nehezen mozgatható, nem mikrofilmezett, ún. „fektetett” hírlapok forgalmazásának elkerülése érdekében digitalizálási miniprojekt indult el a Magyar Elektronikus Könyvtárral együttműködve.

Multimédia	2014.	2015.
olvasók száma	2.220 fő	933 fő (júliusig)
forgalmazás (VHS, CD, DVD)	372 db	372 db
szolgáltatás-használat (NAVA, OSzK dedikált hálózat)	n.a.	26

A Multimédia Olvasóterem kihasználatlansága miatt az olvasóterem különálló szolgálati helyként a nyári zárás alatt **megszűnt, funkciói átkerültek az Általános Olvasóterembe**. Az eddigi helységet felajánlottuk egyéb célokra (KKO, TIT, Könyvtári Intézet).

A Multimédia Olvasóterem funkcióinak az Általános Olvasóterembe való átköltöztetésével megoldódott egy évek óta fennálló szolgáltatási probléma. A mozgatható CD, DVD-példánysornak állományvédelmileg megkérdőjelezhető eddigi elhelyezése helyett valamivel jobb megoldás valósult meg: a déli, napsütötte, 40°C-os szoba helyett egy északi oldali, félemeleti, ablaktalan, de jól szellőző helyiségbe költöztek a CD, DVD-k, amely ugyan nem klimatizált, de lényegesen hűsebb, mint a korábbi raktár. A muzeális példánysornak a szolgáltatás szempontjából tarthatatlan (mert nehezen megközelíthető) légópincebeli elhelyezése helyett kialakításra került a muzeális CD, DVD-knek a Mikrofilm raktárban való elhelyezése. Ezzel a költöztetéssel mindkét példánysorból 5 perces kiszolgálás oldható meg nyitástól zárásig, szombaton is.

Egy évek óta nem működő szolgáltatást sikerült újra működővé tenni (ingyenes szoftverrel): a vakolvasó gépet.

- Szabadpolcos állomány

Szabadpolcos kötetek	2014. mennyiség	2015. mennyiség
gyarapodás (kötet)	534 db	1.235 db
gyarapodás (hírlap kötet)	150 db	115 db
összes gyarapodás (kötet)	684 db	1.350 db
apasztás (kötet)	138 db	183 db
kötészetre átadott könyvek (kötet)	240 db	70 db
forgalom (visszaosztott kötetek száma)	cca. 53.000 db	cca. 47.300 db

A szabadpolcos gyarapodás még mindig a 2014 októberi filmforgatás bevételének köszönhető, amelyhez néhány kolléga és olvasó magán-ajándékozása járul.

A szabadpolcos állomány folyamatos, olvasói igényeknek megfelelő gyarapodása gazdasági okokból kb. 10 évvel ezelőtt szórványossá és esetlegessé vált. Az azóta felgyűlt dezideráták vásárlási költsége megközelítőleg 70 millió HUF lenne.

Mind a munkatársak, mind az olvasók részéről folyamatos panaszra ad okot az olvasótermi higiénia hiánya. A szabadpolc rendszeres takarítása évekkal ezelőtt megszűnt, azóta senki nem takarítja a polcokat, csak néhány, erre belső igényt érző munkatárs, akik önkéntes munkában végzik a munkaköri leírásukba nem illeszkedő feladatot.

Az Általános Olvasó leasztott állományának (korábbi irodalom- és történettudományi rész, valamint a könyvtár-szak) a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztályra történő leadása a Gyarapítási Osztály raktárának kialakítása függvényében. – Forráshiány miatt a Gyarapítási Osztályon nem tudták kialakítani a fölőspéldányokat kezelő raktárhelyiséget. Ennek ellenére az Irodalomtudományi Olvasóterem ládáinak feldolgozása a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztályon elkezdődött. A Tájékoztató Osztály munkaszobáiban maradt kb. 60-70 ládányi anyag apasztási munkálatait a Tájékoztató Osztály vállalta magára: ennek eredményeképpen kidolgozásra került az együttműködés a két osztály között. A munka 2016-ban folyamatos lesz.

A nyári zárás alatt a kihelyezett állományrészt tekintve csak kisebb átrendezések zajlottak. Folyamatban van több szakrend modernizálásának elindítása (pl. orvostudomány – SE Könyvtárával együttműködve), és elkezdődött a szabadpolcos állomány racionalizálása (a felesleges duplumpéldányok apasztása, profiltisztítás, pl. vallástörténet: IV., egyháztörténet: III., ELTE BTK intézeteitől olvasmánylisták beszerzése, behasonlítása). A következő évben tovább folytatódik ez a lassú, sok részmunkával járó folyamat.

A szabadpolcos dokumentumállomány raktári jelzeteinek AMICUS-ban való rögzítése

Szakjelzetek Amicusban való rögzítése	2014. mennyiség	2015. mennyiség
példányadat-módosítás	3.915 db	4.652 db

új példány létrehozása	1.215 db	516 db
Összesen	5.130 db	5.168 db

Kiemelt részfeladat volt az idei tervben a Tájékoztató segédkönyvtár, Történettudományi Olvasóterem és az Általános Olvasóterem szabadpolcos könyvállományi szakjelzeteinek retrospektív IKR-bevitelének befejezése. – A Történettudományi Olvasóterem, Tájékoztató segédkönyvtár retrospektív IKR-beviteli munkálatai befejeződtek.

Az olvasótermekben kihelyezett periodikumok IKR-bevitele – Az Irodalomtudományi Olvasóterem, a Történettudományi Olvasóterem periodikumainak beviteli munkálatai befejeződtek, a Tájékoztató segédkönyvtáré folyamatban van.

Nem tervezett feladatként 2015 októberében elkezdődött a szabadpolcos periodikák IDA-ban való rögzítése is (korábban csak a Hírlapolvasóban kihelyezett periodikumok lettek rögzítve).

- Libinfo

Egész évben elláttuk a Libinfo, a Magyar Könyvtárak Internetes Tájékoztatása moderátori és titkári feladatát, vezetjük a szolgáltatás dokumentációját, tartjuk a kapcsolatot a konzorcium tagkönyvtáraival.

A kérdések számcsökkenésének zuhanó tendenciáiról (részletes statisztikákkal együtt) előtanulmány készült (bővebben ld. *A Libinfo szolgáltatás – előtanulmány a kéreesszám csökkenésének lehetséges okairól c. minisztériumi beadvány*).

Kérdések/válaszok	2014. (db)	2015. tény (db)
beérkezett kérdések	989	673
kiküldött válaszok	1.043	724
moderálások száma	1.659	1.173
bejövő (külső válaszadók által adott) válaszok száma	374	288
bejövő OSZK-s válaszok száma	309	188
csatolások száma	152	110
Össz. információmozgás	4.526	3.156

- Térítés ellenében vagy együttműködési szerződés keretében végzett külső megbízások teljesítése

Külső megbízások	2014. mennyiség	2015. mennyiség
bibliográfia	6 db	0 db
kép- és cikk-keresés	-	5 db
óraszám	185,5 óra	28 óra

Több megkeresésre adtunk árajánlatot, de – kevés kivételektől eltekintve – megrendelés nem jött létre.

- Felhasználói képzés és oktatás, részvétel a PR tevékenységben

Csoportok	2014.	2015.
oktatás iskolai csoportoknak (db)	3 db	1 db
csoportvezetés (db)	15 db	12 db
Összesen:	18 db	13 db

Együttműködve a Nemzetközi és Kulturális Kapcsolatok Osztályával és az Olvasó- és Ügyfélszolgálati Osztállyal részt vettünk a könyvtár PR tevékenységében: tagtoborzás (Könyvtári nyílt nap – ELTE, ld. bővebben az OÜSZ-nál), illetve az NKKO felkérésére a könyvtári nyílt napokon, Múzeumok Éjszakáján és más alkalmakkor rendszeresen idegenvezetést tartunk a könyvtárba látogató csoportok számára.

Bevétel és kimutatás: az NKKO statisztikájában.

- Kiállítások

A VII. szinten 2015-ben az alábbi kiállítások valósultak meg:

- A Könyv ÜnnepeL (külső helyszínen: XXII. Nemzetközi Könyvfesztivál, 2015. május 24-26.)
- Borsszem Jankótól Ludas Matyiig - Karikatúrák és élclapok Magyarországon (2015. április 1. – 2015. június 11.)
- Mert szemben ülsz velem... - 110 éve született Illyés Gyuláné dr. Kozmutza Flóra (2015. szeptember 1.- november 30.)

9.2.3.3.2 Egyéb, folyamatosan végzett részfeladatok

- A szabadpolcos állomány gyarapítása (a hetente beérkezett kötelempéldányok, külföldi cserepéldányok szemlézése, javaslattétel a szabadpolcos kihelyezésre) – Elkészült az erre vonatkozó, eddig hiányzó részletes ügyrend a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztállyal együttműködve (A szabadpolcos állomány gyarapítása c.)
- A szabadpolcos könyvállomány gondozása (a beérkezett könyvkötetek szákszámozása, címkézése, cédula-nyilvántartásban vezetése, IKR-ben rögzítése) – Elkészült az erre vonatkozó, eddig hiányzó részletes ügyrend (A szabadpolcos állomány gondozása c.)
- Szabadpolcos hírlapállomány gondozása (a beérkezett hírlapkötetek kollacionálása, köttetése, címkézése, IDA-ban rögzítése). A szabadpolcos állomány apasztása, az apasztott kötetek feldolgozása (listaírás, IKR-ből kivezetés, cédulanyilvántartásból

kivezetés) – Elkészült az erre vonatkozó, eddig hiányzó részletes ügyrend (A szabadpolcos állomány gondozása c.)

- A szabadpolcos állomány védelme (a Kötészeti és Restauráló Osztály részére javíttatás, pótlás céljából átadott kötetek összegyűjtése, Kötészetre leadása, listában vezetése)
- A szabadpolcos állományban használt kötetek visszaosztása a polcrendi helyükre (az olvasótermi napi forgalomban használt kötetek visszaosztása);
- Szakjelzetek IKR-ben való rögzítése (újonnan szabadpolcra kerülő kötetek);
- A szabadpolcos állomány revíziója (évente a szakok gondozói által végzett revízió a polcrend visszaállítására).
- Napi sajtó szemlézése (az OSZK-ra vonatkozó, OSZK-t említő cikkek keresése, másolása és iktatása, valamint a honlapon való megjelenítésre történő átadása).

9.2.3.3.3 Egyéb feladatok

- Az Általános Olvasóterem középső része a nyári zárás alatt – szintén előre nem tervezett feladatként – átrendeződött, néhány asztalsor helyett kényelmes (és korábban használaton kívüli) fotelek lettek elhelyezve, illetve két asztalsornál összefordítással nagyobbítottuk meg a munkafelületet, gazdaságilag takarékos megoldásként kínálva teret a csoportos tanulásnak/munkának.
- Az OSZK központi e-mail címére (inform@oszk.hu) érkező levelezés webes felületté alakítása.
- A feladat áthelyezésre került a Webtartalom-koordinációs Osztályról az Alkalmazásfejlesztési Osztályra, a valós kivitelezés, biztonságos üzemeltetés és folyamatos karbantartás végett. A kitűzött cél az egységes, visszakereshető, statisztikák kinyerésére alkalmas, egyszerűen kezelhető és az adatokat adatvédelmi szempontból biztonságosan tároló adatbázis létrehozása. A különálló, magányos fejlesztésű (a létrehozó személyéhez kötött) adatbázis kivitelezésének terve elvetésre került. A kérdéskörben többször, több órás megbeszélést tartottunk az Alkalmazásfejlesztési Osztály vezetőjével. A megbeszélések eredményeképpen folyamatban van az OTRS rendszernek a Tájékoztató Osztály igényei szerinti átformálása, illetve a Tájékoztató Osztály részéről a tesztelés megkezdése.
- Az iktatási szabályrendnek való megfelelési kötelezettség miatt – párhuzamosan a Központi Iktató számára az E-szolgáltatási Igazgatóság által a közeljövőben keresendő szoftveres segítséggel – a Tájékoztató Osztály ezirányú igényét is kezelni tudó, lehetőleg ingyenes szoftver keresése vált a tervezet részévé.
- A kérdés együtt lett felvetve egy, a Tájékoztató Osztály munkáját segítő rendszer bevezetésének lehetőségével, amelyre az Osztály kommunikációs problémáinak enyhítése miatt lenne szükség (osztályértekezletek időpontjának kitűzési lehetetlenségei, két műszakban dolgozó munkatársak informálása, stb.)

- A könyvtárba be nem került dokumentumok jelentése a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztálynak, valamint az online katalógusban előforduló hibák jelzése a Kurrens/Retrospektív Feldolgozó Osztálynak. – Az osztály összes munkatársa által folyamatosan végzett munka.
- Kiemelt részfeladat volt az idei tervben a Tájékoztató segédkönyvtár, Történettudományi Olvasóterem és az Általános Olvasóterem szabadpolcos könyvállományi szakjelzeteinek retrospektív IKR-bevitelének befejezése. – A Történettudományi Olvasóterem, Tájékoztató segédkönyvtár retrospektív IKR-beviteli munkálatai befejeződtek.
- Az olvasótermekben kihelyezett periodikumok IKR-bevitele – Az Irodalomtudományi Olvasóterem, a Történettudományi Olvasóterem periodikumainak beviteli munkálatai befejeződtek, a Tájékoztató segédkönyvtáré folyamatban van.
- Nem tervezett feladatként 2015 októberében elkezdődött a szabadpolcos periodikák IDA-ban való rögzítése is (korábban csak a Hírlapolvasóban kihelyezett periodikumok lettek rögzítve).

A Kötészeti és Restauráló Osztály által nem vállalt szabadpolcos kötetek kezelése – A korábbi tervek szerint javasoltuk volna a szabadpolcon található, gyakran használt, szétesett/szétmállott kötetek (melyekről elkészült a tételes lista) digitalizálását. Erre a közeljövőben megoldást jelenthet a tervszerű tömeges digitalizálás beindítása a könyvtárban.

- Az Általános Olvasó leaszott állományának (korábbi irodalom- és történettudományi rész, valamint a könyvtár-szak) a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztályra történő leadása a Gyarapítási Osztály raktárának kialakítása függvényében. – Forráshiány miatt a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztályon nem tudták kialakítani a főlépéldányokat kezelő raktárhelyiséget. Ennek ellenére az Irodalomtudományi Olvasóterem ládáinak feldolgozása a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztályon elkezdődött. A Tájékoztató Osztály munkaszobáiban maradt kb. 60-70 ládányi anyag apasztási munkálatait a Tájékoztató Osztály vállalta magára: ennek eredményeképpen kidolgozásra került az együttműködés a két osztály között.
- Munkatársak belső szakmai továbbképzése, az intézmény osztályaival való kommunikáció javítása (a Gyűjteményszervezési Igazgatóság osztályaival közös megbeszélések, tájékoztató célú előadások szervezése). – A Gyűjteményszervezési Igazgatóság egyelőre csak tervbe vett, de még meg nem valósult szervezeti átalakítása miatt a feladat egyeztetések után későbbre halasztódott. – Helyette a Különgyűjteményi Igazgatósággal egyeztetve, megindult a bemutatkozó előadások sorozata a Plakát és Kisnyomtatvány Tár bemutatójával. A sorozat a megbeszélések értelmében jövő évben is folytatódik.
- A VII. szinti Katalógustér cédulakatalógus feliratainak karbantartása (a már nem gyarapodó, nem karbantartott, de még a Tájékoztató Osztály által használt cédulakatalógus fiókjainak feliratcseréje). – A felirat-restaurációkon először két belső munkatárs kezdett el dolgozni, majd a feladatot áttettük a közösségi szolgálatosok

feladatává, és a munka a közösségi szolgáltatók érkezésének függvényében halad előre.

- EISZ-koordinátori feladatok elvégzése (tájékoztató fórumok, megbeszélések, adatbázis-megrendelés körüli adminisztráció, szakmai vélemények egységesítése, stb.) – A koordinációval megbízott munkatárs két EISZ-fórumon vett részt, az elhangzottakról megtörtént a Vezetőség és a munkatársak tájékoztatása. – Három kiadó képviselőinek részletes bemutatkozásán vett részt (illetve szerveztünk meg): ProQuest, Gale, Oxford UP. – Tervezzük olyan promóciós időszak megszervezését, amelynek során számos adatbázisra kérnénk ingyenes kipróbálási lehetőséget, s ez egyben könyvtárhasználati mutatóink növelésére is használható lenne, valamint a használati statisztikák alapján segítséget jelentene a jövőbeli adatbázis-megrendelések profilba illeszkedő kiválasztásánál. – Az ötlet megvalósítása az informatikai eszközök megújítása utánra lett halasztva.
- ELDORADO vásárlói funkció és Helpdesk tesztelése (hibák feltárása, javaslatok tétele) – A tesztelést az első negyedévben folytattuk le, az észlelt hibákat a PEAS-rendszerben bejelentettük, de miután nem kerültek javításra, a tesztelést folytatni nem lehetett.
- Az SZMSZ-ben meghatározott ügyrendek eddigi hiányainak pótlása (előre nem tervezett feladat).
- Az Osztály részt vett továbbá a Gyűjtőköri Szabályzat 4. sz. mellékletének megújításában, és a Dokumentum-forgalmazási Szabályzat megújításában is (előre nem tervezett feladat).
- Az OSZK honlapjának tartalmi áttekintése, frissítése, elavult tartalmak töröltetése, új tartalmak megfogalmazása.
- Nem tervezett feladatként elkészült a Tájékoztató Osztály IKR-igényeinek pontos összeírása, melynek során minden szakterület véleménye összesítve lett.

9.2.3.3.4 A Tudományos Igazgatóságához tartozó osztályok tájékoztató munkája

- Tájékoztató az 1801 előtti hungarika nyomtatványok példányairól az Osztályon vezetett, bel- és külföldi közgyűjtemények adatait összesítő példánynyilvántartás alapján;
- bel- és külföldi könyvtárak (a nagyenyedi Bethlen-könyvtár, az újvidéki Marica Srpska és a székelyudvarhelyi Haáz Rezső könyvtár stb.) nyomtatott töredékeinek vagy címlap nélküli nyomtatványainak a meghatározása az 1701 előtti betű- és díszkészlet repertórium alapján;
- a Clavis Typographorum Regionis Carpathicae nyomdaadatbázis alapján tájékoztató az 1473-1948 között a mindenkorai államhatárokon belül működő nyomdákra és nyomdászokra.

9.2.3.3.5 A Különgyűjteményi Igazgatósághoz tartozó osztályok tájékoztató munkája

A kérések, kérdések teljesítésének átlagos időtartama: 2 óra

Tájékoztatások száma: 8543 eset

9.2.3.3.6 E-Könyvtári Szolgáltatások Osztályának tájékoztató tevékenysége

Online tájékoztatás - Vendégkönyvbe, e-mail-en érkező kérdések megválaszolása – Terv: 300 db – Tény: 550 kérdés

9.2.3.4 Nemzetközi kiadványazonosító-számok kezelése

9.2.3.4.1 ISBN/ISMN

A kiadói nyilvántartás, kiadói azonosítók kiutalása – Terv: 250 könyvkiadó + 2 zeneműkiadó – Tény: 338 könyvkiadó + 4 zeneműkiadó

Előzetes ISBN/ISMN kiutalása – Terv: 15000 ISBN + 150 ISMN – Tény: 29470 ISBN + 189 ISMN

Ugrásszerűen megnőtt a kiutalt ISBN azonosítók száma, mely jóval több munkát ró az Iroda munkatársaira. A magas statisztikai adat az online kiadványok számának megnövekedésével magyarázható. (Volt olyan online könyvkiadó, aki egy e-mailben 5475 előzetes ISBN számra adta be igényét. Ennyi ISBN azonosítót - statisztikai adataink alapján - átlagosan két hónap alatt utal ki az ISBN Iroda az összes magyarországi kiadó számára.) Többek között ezért is lenne szükségünk egy olyan rendszer kialakítására, mely segítségével online lehetne automatizáltan ISBN azonosítókat kiutalni.

ISBN/ISMN-ellenőrzés a beérkezett dokumentumok alapján – Terv: 15000 ISBN + 150 ISMN – Tény: 20163 ISBN + 260 ISMN

Mivel 2014-hez képest nőtt a beérkezett kötelepéldányok száma, így az ISBN felhasználásának ellenőrzése is megnövekedett az elmúlt évhez képest.

ISBN/ISMN adatbázis (MISKA = Magyar ISBN/ISMN- és Kötelepéldány-adatbázis) kezelőprogramjának továbbfejlesztése, bővítése) – A program fejlesztéséhez elkészült a specifikáció. Emberi erőforrás hiánya miatt a programozás nem kezdődött el.

9.2.3.4.2 ISSN + adatrögzítés a Virtua adatbázisban

Előzetes ISSN-azonosítók kiutalása nyomtatott időszaki kiadványra – Terv: 800 db – Tény: 458 db szám kiutalása, 280 kérés elutasítása

Előzetes ISSN-azonosítók véglegesítése a beérkezett kiadványok alapján – Terv: 900 db – Tény: 1135 db

ISSN-kezelés távoli hozzáférésű időszaki kiadványok esetében – Terv: 50 – Tény: 60 (ebből 45 időszaki kiadvány és 15 sorozat)

9.2.3.4.3 Kapcsolattartás a nemzetközi ügynökségekkel

2015-ben az ISBN, illetve ISMN nemzetközi ügynökséggel, illetve a hálózat további ügynökségeinek képviselőivel személyes konzultációra nem nyílt lehetőség, mivel az éves konferencia Indonéziában, Balin volt.

2015 októberében 1 fő részvételével képviseltettük hazánkat az ISSN Nemzeti Központok nemzetközi éves konferenciáján Belgrádban.

A konferencia témája volt az ISSN hálózat működése/fenntartása/finanszírozása, az ügyintézés automatizálása, nyílt hozzáférés vs. fizetős szolgáltatások tervezése, előkészületek az ISSN szabvány revíziójára, RDA–Bibframe, digitális verziók kezelése, címváltozások meghatározásának újraértékelése, a hálózat 40. évfordulójának ünnepi eseményei.

9.2.3.4.4 Könyvkiadási statisztika

Kiadványstatisztikai adatfelvétel a KSH OSAP-programja keretében, adatszolgáltatás negyedévenként történik

Tény: adatszolgáltatás 11719 kiadványról

2015 márciusában először szolgáltatunk adatokat a KSH számára (a 2014-es évre vonatkozóan) az online kiadványokra kiutalt ISBN és ISSN azonosítók alapján.

	2014	2015
Kiutalt <u>előzetes</u> ISBN azonosítók száma online monografikus kiadványokra	7084 db	12843 db
Kiutalt ISSN azonosítók száma online periodikumokra (hírlap, folyóirat, évkönyv, stb.)	79 db	45 db
Kiutalt ISSN azonosítók száma online sorozatokra	6 db	15 db
Kiutalt ISSN azonosítók száma összesen online időszaki kiadványokra (<i>periodikum+sorozat</i>)	85 db	60 db

9.2.4 Magyar Nemzeti Bibliográfia (MNB)

9.2.4.1 Kurrens nemzeti bibliográfia

A Magyar Nemzeti Bibliográfia – WWW c. online kiadványsorozat következő ágazati füzetei készültek el 2015-ben (elérhetők az mnb.oszk.hu oldalon):

- Könyvek Bibliográfiája: 70. évf. 1-24. füzet; 11 843 tétel
- Új Periodikumok: 25. évf. 1-4. füzet; 462 tétel
- Kartográfiai Dokumentumok: nem jelent meg
- Zeneművek: Kották: nem jelent meg
- Zeneművek: Hangfelvételek: nem jelent meg

A Magyar Nemzeti Bibliográfia teljes reprezentálása a NEKTÁR adatbázisban

A NEKTÁR olvasói felületén 2015-ben sem sikerült az IKR négy MNB-gyűjteményét, illetve a „nemzeti tartalom” címkével ellátott tételeket integrálni, aminek legfőbb oka az informatikai infrastruktúra állapota és ebből következően a sürgősebb informatikai jellegű feladatok sokasága.

9.2.4.2 Retrospektív nemzeti bibliográfia

9.2.4.2.1 A kezdetektől 1700-ig

Tovább folytatódtak a *Régi Magyarországi Nyomtatványok V.* kötetének (1671-1685) munkálatai. A tervezett műfajcsoportokban (énekeskönyvek, énekek, zsoltárparafrázisok, gyászversek, gyászbeszédék stb.) a nyomtatvány-leírások autopszia alapján elkészültek, példánnyilvántartást a más könyvtárakban őrzött példányok adataival kiegészítettük. (A kötet szerzői: Heltai János, Perger Péter, Szvorényi Róbert és P. Vásárhelyi Judit.)

Elkészültek az RMNy I. kötetéhez (1473-1600) a kötet megjelenése óta gyűjtött újabb, úgy nevezett „S” (=supplementum)-tételek, és megkezdődött a II-IV. kötet megjelenése óta felkutatott, új nyelvi és területi hungarika-nyomtatványok számbavétele és bibliográfiai leírása.

Táblázatos nyilvántartás készült az eddigi RMNy kötetekben (1473-1670) leírt, részben és egészben magyar nyelven nyomtatott, illetve a történelmi Magyarország területén bármely nyelven megjelentetett könyvek *OSZK-ban meg nem lévő példányairól*, továbbá a példányból ismeretlen, feltételezett, illetve csak szakirodalom alapján leírt bibliográfiai tételekről.

Elkészült a budapesti Piarista Könyvtár ősnomtatványainak leírása. A kötet megszerkesztése és megjelentetése ezek után már a Piarista Könyvtár feladata.

9.2.4.2.2 1701 és 1800 között

Lezárult az adatgyűjtés az 1701 és 1800 közötti időszakban megjelent hazai nyomtatványok retrospektív bibliográfiájának kiegészítése, azaz Petrik Géza *Magyarország bibliographiája IX. Pótlások* kötete számára.

Tovább folytatódtak a *Petrik IX. kötet* szerkesztési munkálatai az előző évek külföldi kutatóútjain gyűjtött adatok beépítésével. Közöttük van az a 255, újabban fellelt eddig ismeretlen, illetve a korábbi Petrik V. pótkötetben csak bibliográfiai közlés alapján leírt brassói és szebeni alkalmi nyomtatvány is, amelyek autopszia alapján készült analitikus leírásai bekerültek a Petrik IX. kötet kéziratába. Ezek a díszes kiállítású, Szebenben és Brassóban nyomtatott kártyák szinte mindegyike unikum, és most mindről teljes másolattal rendelkezünk.

További adatellenőrzés és címlapmásolatok beszerzése céljából Pozsony, Kolozsvár és Prága gyűjteményeiben eredményesen kutattak a munkatársak. A Szeben gyűjteményeiben őrzött, eddig bibliográfiailag ismeretlen tételek autopszia alapján való ellenőrzése és a szükséges másolatok beszerzése anyagi okok miatt 2016-ra halasztódott.

Az OSZK 2013. évi új feldolgozásai során keletkezett új Amicus-rekordok közül az 1851 előtti nyomtatványok rekordjainak feldolgozása, nyilvántartásunkba való beépítése a naprakész szaktájékoztató érdekében maradéktalanul teljesült.

Az 1701 és 1800 között nyomtatásban publikáló Hungarus-szerzőkre vonatkozó adatgyűjtés kiegészült a legújabb szakirodalom és a Petrik IX-ben felvett szerzők publikációinak figyelembe vételével.

Táblázatos nyilvántartás készült az eddigi Petrik *Magyarország bibliographiája* I-IV., V., VII-VIII. kötetekben leírt, részben és egészben magyar nyelven nyomtatott, illetve a történelmi Magyarország területén bármely nyelven megjelentetett könyvek OSZK-ban meg nem lévő példányairól, továbbá a példányból ismeretlen, feltételezett, illetve csak szakirodalom alapján leírt bibliográfiai tételekről.

9.2.4.3 Magyar humántudományi cikkbibliográfia

A HUMANUS adatbázis építése 2015-ben is a megszokott rendben tovább folyt. Az Analitikus Feldolgozó Osztályon 2015 folyamán a feldolgozói munka mellett folytatódott a szolgáltatást érintő – a feldolgozói munkán kívüli – a munkatársak szakmai feladatok megfelelő ellátására való felkészítése. A tárgyalt témák:

- könyvtárak analitikus feldolgozói munkájának elemzése, módszertana;
- egyéb szakbibliográfiai szolgáltatások elemzése, azok összehasonlítása a HUMANUS-szal;
- a gyűjtőkörhöz tartozó időszak kiadványok különböző változatainak felmérése: hagyományos időszak kiadványok – hagyományos időszak kiadványok print változata – digitális időszak kiadványok (stb.).

9.2.5 Országos hatókörű feladatok

9.2.5.1 Nemzeti Periodika Adatbázis (NPA)

Folyamatos volt a bibliográfiai tételek készítése és gondozása a MOKKA-NPA adatbázis számára. Az új és módosított bibliográfiai tételeket rendszeres időközönként a rendszergazda betölti, és a kieső rekordokról hibalistákat küld.

Új periodikumrekordok készítése az NPA számára külföldi és hazai időszak kiadványokról, feltöltésük a MOKKA-ba az E-szolgáltatási Igazgatóság segítségével – Terv: 300 tétel – Tény: 161 tétel

Periodikumrekordok átvétele az OSZK katalógusából az NPA nézetébe az IKR-ben, szükség szerinti módosításuk – Terv: 1300 tétel – Tény: 391 tétel

MOKKA-NPA feldolgozás	Tény
Új és retrospektív feldolgozás	
Új kurrens külföldi és magyar periodikum (leírás, osztályozás)	161 tétel
Bibl. tételek módosítása, átvétele	391 tétel

9.2.5.2 Országos lelőhely-koordináció és dokumentumellátás

Az Országos Lelőhely-koordinációs és Dokumentumellátó Osztály (OLD) látja el az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) keretében az Országos Széchényi Könyvtárra háruló feladatokat, valamint gondozza a hazai könyvtárak lelőhelykódjait.

A Könyvek Központi Katalógusának gondozása, az elektronikus adatbázisok alapján bibliográfiai és lelőhely-tájékoztatás, valamint a szolgáltatással kapcsolatos általános tájékoztatás nyújtása az érdeklődők számára személyesen, telefonon, faxon és elektronikus levélben, a dokumentumellátás számára pedig kérelapon. – Folyamatos feladatként teljesítve.

A KC kérestervezési rendszerében a bel- és külföldről érkező lelőhelyezési, illetve könyvtárközi dokumentumellátási kérések rögzítése. – Folyamatos feladatként teljesítve.

A könyvtárközi dokumentumellátási kérések bel- és külföldi lelőhelyekre történő továbbítása. – Folyamatos feladatként teljesítve.

A beérkező dokumentumok érkeztetése és tovább-, majd visszaküldése a megrendelőnek, a voucherek nyilvántartásának vezetése. – Folyamatos feladatként teljesítve.

Másolat szolgáltatása az OSZK törzs- és különgyűjteményi állományából. – Folyamatos feladatként teljesítve.

A megrendelők tájékoztatása a szolgáltatás feltételeiről, a kérések állásáról, gondoskodás a hosszabbításokról, sürgetésekről. – Folyamatos feladatként teljesítve.

Kapcsolat építése a bel- és külföldi partnerekkel, a külföldiek szolgáltatási feltételeiről az adatbázis folyamatos frissítése, új szolgáltatási rendszerek tesztelése. – Folyamatos feladatként teljesítve.

A magyar könyvtárak központi katalógusokban használt lelőhelykódjainak kiadása és nyilvántartása, erről igény esetén információ szolgáltatása. – Folyamatos feladatként teljesítve.

Lelőhely tájékoztatási statisztika

Téma	2014.	2014. pozitív	2015.	2015. pozitív

	kérés (db)	találat	kérés (db)	találat
Lelőhely-kérés	2.189	1.159	2.415	1.304
<i>Ebből Libinfo kérdés</i>	53	30	47	18
Könyvtárközi kölcsönzési kéréslap	1378	485	1279	447
ÖSSZES TÁJÉKOZTATÁS	3567	1644	3694	1751

Bejelentés	2014.		2015.	
Érkezett cédula	916 db	ebből törlés 276 db	0 db	0
Jelentő könyvtár	2 db	ebből budapesti 2	0 db	0

Egyéb adatok	2014.	2015.
Katalógusok aktualizálása (törlés, új bejelentések feldolgozása és szerkesztése, rekonstrukció)	916 tétel	0
ODR-kód adás	42 db	32 db

Könyvtárközi kölcsönzési statisztika

Feladat	Darab		Bruttó bevétel (Ft)		Kiadás (Ft)		Nettó bevétel (Ft)	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Összes iktatott kérés	3768	3270	15458616	9389541				
Dokumentum közvetítés*	1455	1303	11780260	6.863193	3915922	2258735	7864338	4604458
Dokumentum-szolgáltatás**	2172	1805	3678357	2526348				
Tájékoztatás	141	161						
A fenti kérésekkel kapcsolatos egyéb levelezés	2668	2427						

*(külföldi kölcsönzés + külföldi megtartás + belföldi közvetítés)

** (OSZK állományból belföldi és külföldi partner számára)

Míg a könyvtárközi kölcsönzésnél tovább folytatódott a kérekszám csökkenése, addig leelőhelyezőink idén több kérést regisztráltak és válaszoltak meg (nagyjából változatlan eredményességgel). Továbbra is a nagy munkaigényű kérések vannak túlsúlyban, az egyszerűbben, könnyebben hozzáférhető anyagokat az olvasók sokszor már maguk is

megtalálják. A Központi Cédulakatalógusba idén egyetlen bejelentést sem küldtek a könyvtárak.

A nettó bevétel közel 40 %-os csökkenéséhez a kéreesszám csökkenésén és a magas árakon túl a könyvtár súlyos belső zavarai is hozzájárultak. Nagyon megnőtt a számlák kiegyenlítésének átfutási ideje, az év második felében rendre elmaradt kifizetések miatti kisebb-nagyobb reklamációkkal kellett foglalkoznunk mind a külföldi, mind a belföldi partnereinknél. Végül már a munkánk egy részének kereteit biztosító nagyobb adatbázisok használata is veszélybe került a számlák nem fizetése miatt, illetve a Subitóból rövidebb időre ki is zártak bennünket. A British Librarynél hosszú ideje használt depozitunk feltöltése 2015-ben teljesen elmaradt, ezért onnan már nem tudunk semmiféle igényt kielégíteni.

9.2.5.3 Könyvtári szabványosítás

2015. december 14-én megalakult az Országos Könyvtári Szabványosítási Bizottság (OKSZB). Az alakuló ülést hosszas előkészítő munka előzte meg, ennek során az OSZK-ban előzetesen felállt egy előkészítő bizottság, amely az OKSZB munkatervére vonatkozó javaslatokat fogalmazott meg. Megtörtént a könyvtári területen aktuálisan érvényes (nemzetközi és hazai) szabványok számbavétele, a szabványok frissült (és a jövőben folyamatosan naprakészen tartott) jegyzékei az OSZK honlapján elérhetők. Elkészült a bizottság létrehozásáról és működési feltételeiről szóló szabályzat. A tagok által jóváhagyott munkatervhez részletes pénzügyi terv készül, amely a nemzetközi szabványügyi szervezet (International Organization for Standardization, ISO) által jóváhagyott és kiadott szabványok honosítása mellett a – mindenekelőtt a bibliográfiai tevékenységre vonatkozó – könyvtári szabályzatok (KSZ-ek) kiadását, valamint az Egyetemes Tizedes Osztályozás fejlesztését is magában foglalja. A Bizottság tevékenységéről külön alhonlapon, illetve a szaksajtó útján tájékoztatjuk a szakmai közvéleményt.

Az OKSZB elnöke a szakmai főtanácsos, ugyancsak ő vezeti a Magyar Szabványügyi Testület könyvtári területért felelős, 508-as számú munkacsoportját.

9.2.5.4 Örökségvédelmi szakértői feladatok (védetté nyilvánítás, kiviteli engedélyek)

A nemzeti könyvtár gyűjtőkörébe tartozó dokumentumokkal kapcsolatos örökségvédelmi szakértői tevékenység körében, a dokumentumok védetté nyilvánításával kapcsolatban, 2015-ben, 22 ügyben adtunk szakvéleményt a Forster Központ számára, a dokumentumok külföldre vitelével kapcsolatban nem kérték az OSZK szakértői közreműködését.

9.2.5.5 Online szolgáltatások

9.2.5.5.1 Országos szolgáltatások

Az országos feladatok és országos rendszerek újragondolása kiemelt fontosságú feladat. Több alkalommal is megbeszéléseket, eszmecsere (vitát) folytattunk az országos rendszerek működéséért felelős partnerekkel. Az eszmecsere az országos rendszerek szétdaraboltságának megszüntetéséről, az OSZK megújítandó IKR rendszerének és az országos szolgáltatásoknak viszonyáról, az országos digitalizálási feladatokról szólt.

9.2.5.5.1.1 Magyar Nemzeti Bibliográfia

A <http://mnb.oszk.hu/> portál foglalja össze a Magyar Nemzeti Bibliográfia adatbázisait. Az MNB Digitalizált forrásainak egy része külső szolgáltatónál működött (www.arcanum.hu/oszk) több mint tíz éven keresztül. A szolgáltató – honlapjának modernizálása és átalakítása miatt – nem tudta tovább vállalni az adatbázisok működtetését és 2015 novemberében bejelentette leállítástukat. Az év utolsó hónapjában vizsgáltuk a kieső szolgáltatás helyettesítését és megújításának lehetőségét.

9.2.5.5.1.2 A Magyar Országos Közös Katalógus működtetése (MOKKA), karbantartása, feltöltése

A feladat folyamatos. A fejlesztők, a projektvezetők és a rendszergazda együttműködésével és rendszeres kommunikációjával zajlik a könyvtárak bevonása, a rekordok ellenőrzése és betöltése. A könyvtáraknak mind tartalmi, mind technikai kérdésekben rendszeresen segítséget nyújtunk. A beadott rekordokról igazolást adunk ki. 14790 ezer bibliográfia rekord és mintegy 25907 ezer példányrekord érkezett be feldolgozásra. A bibliográfiai rekordok száma 2182 ezerrel bővült, és több mint 3 millió példányadattal gyarapodott az adatbázis. Mintegy 70 könyvtár küld rendszeresen adatokat a helyi IKR-ből. Éjszakai mailben értesítjük a partnereket a betöltés eredményéről. A fejlesztőkkel videokonferencia keretében heti rendszerességgel konzultálunk a működést érintő kérdésekről.

Az OSZK által felküldött bibliográfiai rekordok száma: 2790260

Az OSZK által felküldött példány rekordok száma: 1535545

Az OSZK bibliográfiai rekordjainak gyarapodása: 157493

Az OSZK példány rekordjainak gyarapodása: 210747

9.2.5.5.1.3 NPA állománybejelentés a MOKKA felületén

Az állománybejelentéshez rendszeresen segítséget nyújtunk a könyvtáraknak. A bibliográfiai leírásokat az OSZK készíti el, ezeket az E-Szolgáltatási Igazgatóság közreműködésével rendszeres időközönként betöltjük, és a kieső rekordokról hibalistát küldünk.

9.2.5.5.1.4 Kapcsolódás a készülő OEDR szolgáltatáshoz (ELDORADO rendszerhez)

Részt veszünk az ELDORADO vezetőség munkájában. Az operatív irányítás ellátásával segítjük az ELDORADO projekt működését, a rendelkezések teljesítését. Folyamatos kapcsolatban vagyunk a fejlesztőkkel a rendszer működésének finomítása érdekében. Részt veszünk a heti rendszerességgel tartott munkaértekezleteken.

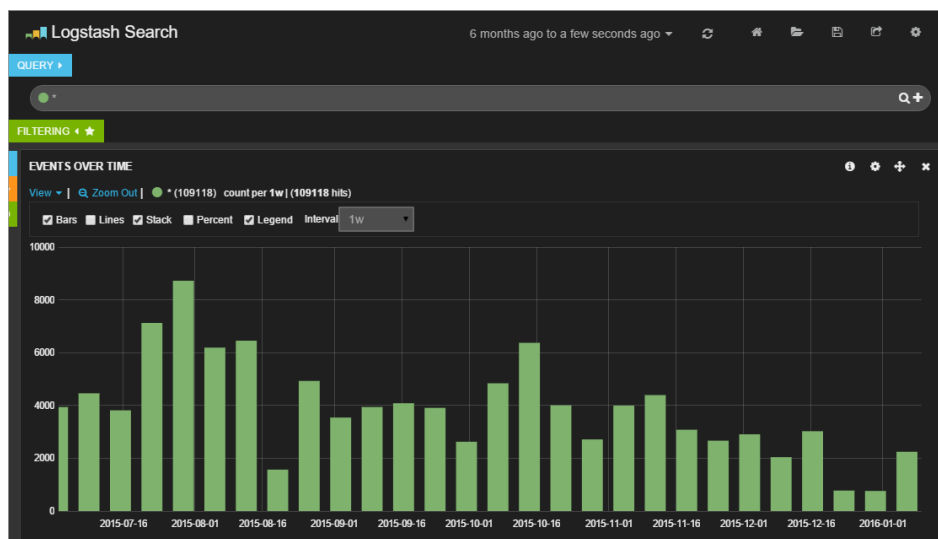
9.2.5.5.1.5 Országos Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia

Felkérésre részt veszünk a DNFP munkacsoport feladatainak folytatására alakult **Országos Közgyűteményi Digitalizálási Stratégiát kialakító munkacsoportban**, melynek feladatai 2016-ra is áthúzódnak. Létrehoztuk a projekt zártkörű, közös weboldalát.

9.2.5.5.1.6 ELDORADO

Az ELDORADO projekt műszaki fejlesztésének lezárása és az átadás/átvétel határidőre megtörtént 2014.10.31-én. A pénzügyi elszámolás is megtörtént 2015 februárjában. A szolgáltatás 2015.04.29-én nyílt meg a nagyközönség számára. Az ELDORADO projekt vezetője a szolgáltatás megnyitása után lemondott (2015.05.15.). A lemondást követően az OSZK főigazgatója négy tagból álló vezetőséget bízott meg az ELDORADO projekt folytatásával. Az átvétel után megtörtént a helyzetelemzés. A helyzetről és a további feladatokról 2015.09.10-én egyeztetés történt az OSZK, a fejlesztő (Monguz Kft.) között (az EMMI képviselőjének jelenlétében). Az elmúlt félév fő feladata volt a rendszer teljes körű és hatékony működését lehetővé tevő feltételeket biztosítani és elhárítani a teljes funkcionális működést akadályozó hibákat, ellentmondásokat.

A szükséges tárhely és szerverkapacitás kiépítése jelenleg is folyamatban van. Mivel korlátozott szolgáltatásokkal ugyan, de működik a rendszer, a további módosításokat egy tesztszisztemen kell kipróbálni. A tesztszisztem kiépítése novemberben sikerült.

2015.07.01-2016.01.08 között 109118 látogatója volt az ELDORADO-nak.

Jelenleg összesen 1.526.463 bibliográfiai rekord között kereshet a felhasználó.

Összetett kereső

Szűkítés az ELDORADO digitális tárában elérhető dokumentumokra

Szűrés az összes elérhető elektronikus dokumentumra

Minden kategória (x) Keresés... Mindegyik (v)

+ Sor hozzáadása...

Keresés (1526463)

Találatok száma: 1526463

Az összes rekordból összesen 20.432 db elektronikus dokumentum érhető el a rendszerből. Ennek nagy része hivatkozás a MEK dokumentumaira, illetve azokra a dokumentumokra, amelyeknek a migrálása még nem történt meg az OSZKDK-ból. De folyamatosan növekszik az újonnan feltöltött elektronikus dokumentumok száma is.

Összetett kereső

Szűkítés az ELDORADO digitális tárában elérhető dokumentumokra

Szűrés az összes elérhető elektronikus dokumentumra

Dokumentumtípus (x) e-dokumentum Keresés... Mindegyik (v)

+ Sor hozzáadása...

Keresés (20432)

Találatok száma: 20432

Folyamatos az OSZKDK-ban és a Digitális Képkönyvtárban tárolt elektronikus dokumentumok költöztetése az ELDORADO-rendszerbe. Jelenleg 236 db térkép és mintegy 5000 db elektronikus dokumentum migrálása történt meg. Folyamatos az ELDORADO-rendszeren keresztül érkező megrendelések alapján történő digitalizálás és egyéb célokból történő digitalizálás is (545 db).

9.2.5.5.1.6.1.1.1 Magyar Digitális Képkönyvtár (MDK)

Képkönyvtári adminisztráció - Kapcsolattartás, hibajelentés fejlesztőknek, informatikusnak

Képkönyvtári adminisztráció - Belső megrendelések továbbítása – Terv: 40 db – Tény: 23 megrendelés

A Digitális Képkönyvtárt szolgáltató szervert külső támadás érte, s ezért hónapokra le kellett állítani a szervert, s ezért szünetelt a szolgáltatás is. Újraindítása 2015. november elején történt meg.

9.2.5.5.1.6.1.2 OSZK szolgáltatások

9.2.5.5.1.6.1.2.1 OSZK honlap

- Az oszk.hu angol nyelvű verzió elkészítése, majd folyamatos frissítése (él: 2015. február 28-ától) azóta kb. 250 új elem (hír és aloldal) szövegének fordítása
- Az oszk.hu magyar és angol felülete mobil verziója elkészítése és gondozása (2015. március 2-től)
- A nyitólap megújítása – <http://www.oszk.hu>
- Összesen 205 hír és sajtóanyag szerkesztése, korrektúrája, publikálása, a hozzájuk tartozó képek beszerzése, képszerkesztés, a címlap tetején megjelenő slide-sor gondozása (kb. 50 slide készítése) – <http://www.oszk.hu/hirek>
- Az OSZK tematikus oldalainak (virtuális kiállítások) együttes megjelenítése 2015. február 28-ától – http://www.oszk.hu/virtualis_kiallitas
- Új aloldalak elkészítése és igény szerinti folyamatos gondozása – a fontosabbak:
 - CIVIC-projekt <http://www.oszk.hu/civic>
 - Könyvtári szabványok és szabályzatok: <http://www.oszk.hu/konyvtari-szabvanyok-szabalyzatok>
 - Eduroam <http://www.oszk.hu/eduroam>
 - Integrált Portál Projekt <http://www.oszk.hu/integralt-portal/projektrol>
 - A Kiadványtár retrospektív, reprezentatív megjelenítése (még tesztelés alatt) <http://test.www.oszk.hu/kiadvanyok>
- A korábban készített aloldalak gondozása (pl. az ISSN-iroda oldalának átszerkesztése, tartalmainak bővítése <http://www.oszk.hu/issn>; a Tudományos Ülésszak oldala <http://www.oszk.hu/oldal/2015-november-25-26-i-tudomanyos-ulesszak-rezume>)
- Az oszk.hu-t működtető Drupal 6-os keretrendszer verziókövetéses frissítése
- Az új hírlevél-funkció kialakítása Drupal kezelőrendszer alatt és 14 hírlevél kiküldése (2015. április 28-ától)
- Űrlap készítése kívülről elérhető regisztrációhoz (vö.: országos szakmai rendezvények)

9.2.5.5.1.6.1.2.2 Közösségi szolgáltatások

- **161 új blogbejegyzés** elkészítése <http://nemzetikonyvtar.blog.hu/>
- **2014 új bejegyzés a Facebook-on** <https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar>
- **1262 kép közzlése** (FLICKR, Indafotó, Instagram)

- **20 bejegyzés a Youtube-on**

Összegzés a közösségi felületek kapcsán:

Az oszk.hu közösségi felületein		növekedés 2014-hez képest
megjelent összes tartalom	14987	36 %
a követők száma	14331	23 %
az összes megjelenések száma	4142472	8 %

9.2.5.5.1.6.1.2.3 Az OSZK belső honlapja (intranet)

Az Intranet tervezett megújítása kapcsán hét szervezeti egység meglátogatása, interjúk, felmérések készítése, összegzések készítése és igény szerinti kisebb módosítások elvégzés

9.2.5.5.1.6.1.2.4 Tematikus honlapok

- Új tematikus szolgáltatás: „K. 331. A-dúr szonáta” <http://mozart.oszk.hu/> – a Mozart-honlap létrehozása magyar és angol nyelven
- Új tematikus szolgáltatás: A Gobbi Hilda-honlap létrehozása <http://gobbi.oszk.hu/>
- A Széchenyi-térképek c. szolgáltatás bővítése; a 4. rész, a haditérképek rész <http://szechenyiterkepek.oszk.hu/hu/haditerkepek> elkészítése magyar és angol nyelven
- Három Drupal 7 alapú tartalomszolgáltatás verziókövetéses frissítése és funkcionális ellenőrzése (Lázár-térkép <http://lazarterkep.oszk.hu/>; Széchenyi Ferenc térképei <http://szechenyiterkepek.oszk.hu> és Weöres Sándor és Illés Árpád) <http://weores-illes.oszk.hu>
- Három Drupal 6 alapú tartalomszolgáltatás verziókövetéses frissítése és funkcionális ellenőrzése (Örkény István-honlap <http://orkenyistvan.hu>, Erkel Ferenc-honlap <http://erkel.oszk.hu> és Magyar Nyelvemlékek-honlap <http://nyelvemlekek.oszk.hu>)
- A Corvina-honlap megújítása – I. ütem a Drupal 7 alatt működő keretrendszer kialakítása, a működés tesztelése, az arculati irány, a logó kialakítása, a tartalom digitalizálása (még nem teljes), a tartalmi szerkezet első verziójának kidolgozása
- A Corvina-projekt bemutatása rövid angol nyelvű kisfilmben – Bemutatva a Milánói Világkiállításon
- A Rákóczi-induló honlapja – a tartalom, a digitalizált állomány elkészítése, az angol fordítás elkészítése, a tartalmi szerkezet kialakítása
- Örkény-honlap tartalmi frissítése (bibliográfiák, hírek) – valamint kapcsolatfelvétel és egyeztetés a Digitális Irodalmi Akadémiával az új posztumusztag, Örkény István életművének feldolgozása kapcsán
- Horváth Tibor-emlékoldal előkészítése; többszöri egyeztetés a külső szerkesztőkkel, a már digitálisan elérhető tartalmak összeszedése

A legfontosabb online szolgáltatások forgalmi adatai

Szolgáltatás	Megtekintések (Google Analytics és Webalizer)
oszk.hu	880769
weores-illes.oszk.hu (2015 áprilisától van adat)	15494
szechenyiterkepek.oszk.hu (2015 szeptemberétől van adat)	21519
orkeny.oszk.hu	9782
nyelvemlekek.oszk.hu	2692
mozart.oszk.hu	243
lazarterkep.oszk.hu	3076
erkel.oszk.hu	9049
mek.oszk.hu	14615035
epa.oszk.hu	2245492
kepkonyvtar.oszk.hu	250990
dka.oszk.hu	350018
oszkdk.oszk.hu	41286
mnb.oszk.hu	106207
nyugat.oszk.hu	70890
sajtomuzeum.oszk.hu	84154
balassi.oszk.hu	27411
typographia.oszk.hu	34276
Összesen:	18768383

Néhány szolgáltatás forgalmának adatait technikai okokból nem tudjuk mérni.

9.2.5.5.1.6.2 Szolgáltatás fejlesztés

RPHA adatbázis fejlesztése - digitális dokumentumok szerkesztése, MEK kapcsolat biztosítása

VMEK felület aktualizálása - MEK Egyesület támogatásával az akadálymentes felület aktualizálása – Befejezve

Szolgáltatás fejlesztés a MEK Egyesület és a helyi informatikusok segítségével.

- A MEK-ben levő dokumentumok metaadatainak letölthetővé tétele RDF (Resource Description Framework) típusú XML fájlokként. – <http://mek.oszk.hu/export/RDF/> – fájlok heti gyakorisággal frissülnek, és egyetlen zip csomagként is letölthetők.

- Elkészült egy új katalógus a MEK-hez, MEKCAT néven, amely akár offline - vagyis hálózati kapcsolat nélkül - is használható, bármely olyan eszközön, amelyen JavaScript futtatására alkalmas, HTML5-öt lehetőleg támogató böngésző fut (tehát táblagépeken és okostelefonokon is). – <http://mek.oszk.hu/export/mekcat/mekcat.html>
- Az EPA-ban archivált folyóiratok tartalomjegyzékeinek weblapjába bekerültek azok a COinS formátumú metaadatok, amelyeket a népszerű bibliográfia-menedzser szoftver, a Zotero automatikusan át tud emelni.
- A MEK-ben levő dokumentumok adatainak OAI-PMH szabvány szerinti lekérdezhetősége céljából egy új php szerveret indítottunk a <http://mek.oszk.hu/cgi-bin/MEKOAI/oai.cgi?verb=identify> címen.

9.2.6 Tudományos kutatás

9.2.6.1 Tudományos Igazgatóság tevékenysége

A szokásos osztálymunkák (kutatócsoportok, retrospektív könyv- és nyomdatörténeti kutatások, kodikológiai munkák, irodalom- és történettudományi kutatások, az 1956-os Intézet Osztály, és a zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár Osztály) mellett 2015 folyamán komoly hangsúlyt fektettünk a különböző projektekre és emlékévekre: (Corvina projekt, 1956 előkészítése, Arany János emlékév előkészítés, Reformáció emlékév előkészítése, Széchényi emlékév, Szt. Márton év, stb.) – ezek többsége várhatóan a következő években hozza meg gyümölcsét!

Irodalmi- és kulturális sorozatunknak, a KönyvTÁRlatnak talán legsikeresebb évadja zajlik (Propaganda a XX. században), s jövő évre átnyúlóan folytatódnak tudományos projektjeink, mind a konferenciák, mind az emlékévek előkészítése terén!

2015-ben talán az elapadó források és munkatársi hiány miatt csekélyebb számú, de minőségi kiadványaink születtek, ezek év végi „betakarítása” még folyamatban van, s sikerült egyik kiadványunkkal a Szép Magyar Könyv fősűrijétől különdíjat nyernünk!

Munkatársaink kimagaslóan képviselték az intézményt az éves könyves fesztiválokon, (5 alkalommal is!) határokon innen és túl. Kiadványainkat szinte kizárólagosan együttműködések, és az általunk lebonyolított NKA-s pályázatok forrásaiból oldottuk meg!

2015 januárjától az intézmény nemzetközi ügyei is a Tudományos Igazgatóság feladatai közé tartoznak, ezen a téren azt gondolom, csak dicséret illeti munkatársaimat! Ehhez hasonlóan új feladat volt a bel- és külföldi intézményi kölcsönzések lebonyolítása, ami zökkenőmentes volt, hála a munkatársak elhivatottságának.

Mindezek mellett remek évet zárt Zirc is, ahol sikerült az új Látogatóközpont programjaiba integrálnunk könyvtári és múzeumi szolgáltatásainkat, illetve termékeinket.

Nívós kiadványok állnak előkészítés alatt, az értékes hasonmásoktól a bibliográfiai feltárásokig és díszalbumokig, hazai és határon túli kiadókkal együttműködve. 2015 őszén sikeresen lebonyolítottunk egy 2017 júniusáig szóló nyomdatendert!

Tudományos Igazgatóság részről a gyűjteményfejlesztés, a gyűjteményi feltárás és szolgáltatási feladatokat (Zirci Ciszterci Múemlékkönyvtár és 56-os Intézet-OHA) lásd a táblázatban!

9.2.6.1.1 Kutatásszervezés:

Az intézményi kutatási **eredmények szakmai konferenciákon való bemutatása**, az éves **OSZK Tudományos Ülésszak** megszervezése és az előadások szerkesztett változatának tanulmánykötetszerű megjelentetése (Bibliotheca Scientiae et Artis sorozat). A 7. kötet is megjelent.

Az intézményi munkatársak **tudományos közéleti tevékenységének összesítése** (szakmai grémiumokban, bírálóbizottságokban, szakmai egyesületekben való részvétel, pl. NKA, OTKA, stb.)

Madas Edit: MTA I. Osztály, Irodalomtudományi Bizottság, Művelődéstörténeti Bizottság, Klasszika-filológiai Bizottság, Könyvtörténeti Munkabizottság elnöke, Középkori és Neolatin Munkabizottság elnöke, OTKA-NKFIH kollégiumi tag, PPKE Doktori Tanács, LFZE Doktori Tanács, BIBLISSIMA-Paris kuratóriumi tag; Lipták Dorottya: Deutsche Buchwissenschaftliche Gesellschaft, MTA Könyvtörténeti Munkabizottság, Sajtótörténeti Munkabizottság; Sarbak Gábor: Középkori és Neolatin Munkabizottság, Klasszika-filológiai Bizottság.

Folyamatos a szakmai kiadványok, folyóiratok **szerkesztőbizottsági munkáiban való részvétel** (pl. Magyar Könyvszemle; ItK; Lymbus, Hungarian Studies Review, Korall, 3K, Irodalmi Magazin, stb.)

Az OSZK **tudományos kutatóhelyi státus megerősítése** érdekében az Akadémia által működtetett országos kutatóintézeti publikációs adatbázisba, az **MTMT-be való intézményi felvétel elérése**. – Forráshiány miatt 2016-ra halasztva. (a szerződés előkészítve, az éves tagsági díj 100 ezer Ft.)

Minősített **kutatóink fokozati számának növelése** – 2015 során 2 új MTA doktori és 2 új PhD doktori fokozatot szereztek munkatársaink.

Örömteli hír az OSZK tudományos kutatóhelyi státuszának megerősítése szempontjából is, hogy 2015 évben hat minősített munkatársunk részesült a MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíjban.

9.2.6.1.2 Hazai és nemzetközi tudományos együttműködések

Magyarok a Kaukázusban kiállítás ügyében kapcsolattartás: Néprajzi Múzeum, Magyar Nemzeti Galéria, Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjtemény, Iparművészeti Múzeum, újvidéki Matica Srpska Galéria.

Propaganda az első világháborúban kiállítás ügyében kapcsolattartás: HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum.

Munkatervben nem szereplő kiállításokat is szervezett, illetve koordinált az Igazgatóság: a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon az OSZK rendezhette a *Könyv ünnepeL* című jubileumi tárlatot;

Siska-Szabó Hajnalka festőművész tájképeiből nyílt tárlat az 5. szinten;

Typographia kiállítás a Zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár szervezésében.

A tudományos titkár munkatervben nem szereplő feladatként elkezdte a **milánói, corvina-konferencia** szervezését (2015. okt. 8-11.), illetve elkészítette június elejére a corvina-facsimile kiállítást az Erekyetérben.

A 2015-ös év egyik kiemelt projektjeként elindult a **Corvina-honlap** technikai és szakmai újrakonstruálása.

A honlapátalakítás folyamatosan zajlik. Megtörtént a meglévő digitális corvinaanyag ellenőrzése, átnézése, a hiányok és hibák feltérképezése, valamint kialakítottuk az új honlap szerkezetét, amelyet a Webartalom és Koordinációs Osztály munkatársai meg is valósítottak. 2016-ban a feltöltés következik.

Együttműködési szerződés a **Honvédelmi Minisztériummal**, melynek keretében a Minisztérium munkatársai térítésmentesen, ill. a kártya-előállítási díj fejében, ingyenesen használhatják az OSZK gyűjteményét, valamint támogatják az OSZK I. világháborús nagykiállítását 2015 őszén. Emellett a web2-es megjelenés terén is közös lépések szorgalmazása.

Az együttműködési szerződés aláírása megtörtént.

Együttműködési szerződés a **Budapest Fővárosi Levéltárral**, melynek keretében két intézmény munkatársai szerződésben rögzített összeghatárig ingyenesen készíthetnek felvételeket kutatási céllal egymás gyűjteményeiből.

Együttműködés a **Cervantes Intézettel**, melynek keretében kiadványokat kölcsönzünk az Intézet Don Quijote-kiállítására, valamint Könyvtárunkban fogadjuk az Intézet, a Spanyol Nagykövetség és a többi dél-amerikai, spanyol ajkú ország nagykövetségeinek képviselőit.

A kölcsönzés és a kiállítás megvalósult, a tervezett látogatás elmaradt.

Együttműködés a győri Rómer Flóris Múzeummal és a nagyváradi Római Katolikus Püspökség levéltárával a 2015-ös **Rómer Flóris Emlékév** kapcsán (keretszerződés kötése, műtárgykölcsönzés, kötet-előkészítés)

Sikerrel megtörtént, az OSZK részéről a tudományos titkár több eseményen is részt vett, így előadott október 7-én a Magyar Nemzeti Múzeumban rendezett, október 17-én pedig a Nagyváradi Római Katolikus Püspökség által rendezett Rómer Flóris-konferencián.

A győri Rómer Flóris Múzeum könyvtárának igazgatója, utazó kiállítást szervezett, amelyhez számos dokumentumot biztosítottunk.

Részvétel a 2015 őszén az ELTE Bölcsészettudományi Kara Cseh Tanszéke és a Cseh Centrum szervezésében rendezendő **Husz János Emlékünnepségen**

A **Reformáció 500.** évfordulója alkalmából 2017-ben megrendezendő kiállítás és rendezvénysorozat előkészítő munkálataiban való részvétel

9.2.6.1.2.1 Külföldi szakértők, kutatók fogadása (csereegyezmények alapján)

OSZK Tudományos Igazgatóságon (főként *Tudományos Titkárság és 1956-os Intézet – OHA*) külföldi szakértők, kutatók fogadása, folyamatos konzultáció, tanácsadás, munkafolyamatokba való bevonás.

Szlovák és cseh kutatók kutatóútjainak szervezése az egész év folyamán együttműködési megállapodások keretén belül.

Erasmus-ösztöndíjjal érkező hallgatók fogadása, számukra vezetések, tanórák szervezése, a velük kapcsolatos teljes adminisztráció intézése. – Megvalósult, a nyári hónapokban fogadtuk a hallgatókat.

9.2.6.1.2.2 Külföldi kutatóútak szervezése (korábbi munkatervék és Klebelsberg-pályázatok alapján)

MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport: CEEPUS-pályázat elnyerésével 2 hónap kutatás Bécsben;

1956-os Intézet – OHA: Franciaországi magyar emigráció életút-interjúk 3. ütem 2 hónap Klebelsberg Kunó Ösztöndíjjal; *Tudományos és Nemzetközi Titkárság*: 2 hónap Klebelsberg Kunó Ösztöndíjjal Bécsben) – Az utazások megvalósultak.

9.2.6.1.3 Pályázati tevékenység

Tudományos kutatásszervezésre, a kutatási eredmények publikálására, konferenciák és szakmai szimpóziumok anyagának megjelentetésére 2015 során benyújtott fontosabb pályázatok:

- A Könyvtári Figyelő 2015. évi 4 lapszámának kiegészítő támogatására (bírálat alatt)
- Nekünk tényleg Mohács kell! elnevezésű Szimpóziium megrendezésére a mohácsi csata évfordulóján II. Lajos rejtélyes haláláról (bírálat alatt)
- Propaganda az I. Világháborúban nemzetközi tudományos konferencia megrendezésére, valamint tanulmánykötet megjelentetésére (támogatott)
- Gyűjtemények védelmét szolgáló eszközök beszerzésére (támogatott)
- Az Országos Széchényi Könyvtár állományvédelmi műhelye tevékenységéhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzésére (támogatott)
- A Könyvtári Intézet határon túli könyvtári szakemberek képzése és továbbképzése elnevezésű programjának folytatására 2015-2016-ban (támogatott)
- 86. Ünnepi könyvhéten való megjelenéshez standbérleti díj támogatására (támogatott)
- Tudományos Ülésszak 2015. Az Országos Széchényi Könyvtár éves konferenciájának megrendezésére (támogatott)
- KönyvtÁRlat V. az Országos Széchényi Könyvtár irodalmi és kultúrtörténeti programsorozata megvalósítására (támogatott)
- A XVIII. század második felében nyomtatott hazai kiadványok nyomdai anyagának és díszjeinek kigyűjtése a 2013-2016. időkorre elnyert *Nyomtatott és illusztrált*

magyarországi és magyar vonatkozású könyvek tipográfiai feltárása a 18. sz. második felében (1751–1780) OTKA-projekt keretében. – Költség: OTKA pályázat (K 104231)

9.2.6.1.4 Kutatási eredmények közzététele

A kutatási eredmények közzététele érdekében a következő feladatokat végzi az OSZK: éves kiadványterv elkészítése, szerzői kéziratok lektorálása, szerkesztése, az intézményi kiadványok megjelentetése, könyvkiadási programokban való részvétel, intézményi könyvsorozatok felügyelete, a jelentősebb kiadókkal történő folyamatos kapcsolattartás.

2015-ben súlyos gondot jelentett az intézmény által tervezett kiadványok (köztük intézményi lapok és a Könyvtári Intézet folyóiratai!) megjelentetése forráshiány miatt. A kiadványok listája a mellékletben olvasható (13.2).

Kiadványtári feladatok *(pl. kiadványok száma; Könyvbemutatók; Az OSZK mint könyvkiadó megjelenése a hazai könyves fesztiválokon; intézményi kiadvány-honlap szerkesztése stb)*

Az OSZK kiadványainak kezelése és terjesztése: részvétel a könyvesbolt működtetésében, kapcsolattartás a bizományosokkal.

Bizományosaink száma az elmúlt félévben gyarapodott, öt új bizományosi szerződést kötöttünk a saját kiadványainkról. A könyvesboltban elhelyezett külsős kiadványok is gyarapodtak, három új bizományosi partnerrel sikerült szerződést kötnünk.

A kiadványok megrendelése folyamatos, a gyorsuló ügymenet miatt számuk gyarapszik, egyre több külföldi megrendelés érkezik.

Kiadványainkat a honlapunkon és hírlevelekkel népszerűsítettük.

Fontos eredmény, hogy 2015 legvégén a Tudományos Igazgatóság munkatársa átvehette az elektronikus kiadvány nyilvántartás vezetését a Gazdasági Igazgatóságtól.

Részvétel a kiadványaink terjesztését illetően a nagyobb könyves rendezvényeken: Nemzetközi Könyvfesztivál, Múzeumok Majálisa, Ünnepi Könyvhét, Magyar Nyelv és Kultúra Ünnepe a Budai Várban).

2015 során négy külsős könyves rendezvényen vettünk részt. Áprilisban a Nemzetközi Könyvfesztiválon, májusban a Nemzeti Múzeum kertjében a Múzeumok Majálisán, június elején a Vörösmarty téren az Ünnepi Könyvhéten, szeptember első napjaiban pedig a Magyar Nyelv és Könyv Ünnepe a Budai Várban c. rendezvényen. Mind a négy megjelenésünk értékesítési és reprezentációs szempontból is rendkívül eredményesnek mondható. Sikeresen részt vettünk a Múzeumok Éjszakáján is.

A Múzeumok Majálisán való megjelenésre kolléganőnk egyedi designt készített az OSZK sátrának, mely elnyerte a rendezvény különdíját.

2015 során kiemelt feladatnak számított az Intézmény 1,5 éves időszakára szóló Nyomdatender kiírása és a pályáztatás lebonyolítása.

A nyomdatender szeptember-október hónapokban megvalósult közbeszerzési tanácsadó segítségével, s 2017 júniusáig érvényes. Nyertese a Nalors Grafika Nyomdai Műhely, Vác.

2015-ben megkezdődött a kiadványhonlap átalakítása, aktualizálása, a lehetőségek függvényében kétnyelvű webáruház létrehozása.

A kiadványhonlapot a Webtartalom Koordinációs Osztály elkészítette, 2016-ban fogjuk feltölteni anyagokkal.

9.2.6.2 Összesített adatok

Tudományos kutatás	2015. évi terv	2015. tény
1. Kutatómunka éves időalapja (munkaóra/év)	cc. 22.000 óra/év	20.000
2. Tudományos kutatások száma	78 kut. projekt/ kutatási tematika	75
3. A könyvtár összes publikációinak száma és ebből a könyvtár szakemberei által készített, nyomtatott vagy elektronikus formában megjelent publikációk száma	cc. 320	342
4. Idegen nyelvű publikációk száma	cc. 20	24
5. Nemzetiségi nyelvű kiadványok, publikációk száma	0	0
6. A könyvtár által kiadott kiadványok száma	35	26
7. A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	180	198
8. A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma	1.500	1.470
9. A könyvtár által szervezett konferenciák száma és az azokon résztvevők száma	5 konferencia cc. 320 fő	7 cc.400 fő
10. A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	80	72
11. Képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma	<i>humánpolitika</i>	

	2014. tény	2015. terv	2015. tény
Tudományos munkatársak száma (fő)	64	66	66
Tudományos fokozattal rendelkező munkatársak száma (fő)	36	38	38
Tárgyévben megszerzett tudományos fokozatok száma (db)	1	2	4
A tudományos munkatársak számára engedélyezett kutatónapok száma	cca. 2898 nap	cca. 2944 nap	cca. 2900
Nemzetközi tudományos programokban	17 pr. 51 fő	23 pr. 69 fő	19 pr 62 fő

való részvétel – programok száma résztvevő munkatársak száma					
Felsőoktatásban oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	11	2464	23	2576	20 fő 4224 óra
Felnőttképzésben oktatóként résztvevő munkatársak száma (fő) megtartott órák száma (óra, 1 óra = 45 perc)	11	280	10	250	10 fő 250 óra

9.2.7 Rendezvények, konferenciák, kiállítások

9.2.7.1 Tudományos igazgatóság

A Tudományos Igazgatóság részéről kiemelt a tavaszi és őszi nagykiállítás, a külső helyszíneken megvalósult kiállítások és rendezvények – pl. Könyvfesztivál és a KönyvTÁRlat programsorozat 4-5. évada)

A Tiszáninneni Református Egyházkerület felkérésére munkatársunk volt a kurátora a Vizsolyi Nyomdamúzeum állandó nyomdatörténeti kiállításának, amely az Emberi Erőforrások Minisztériuma által finanszírozott Károlyi Gáspár program keretében valósult meg, és 2015. szeptember 26-án ünnepélyesen megnyílt.

9.2.7.2 Különgyűjtemények

A Különgyűjteményi Igazgatósághoz tartozó munkatársak 24 kiállítás rendezésében vettek részt.

9.2.8 Képzési tevékenység (dolgozók képzése, tervezett akkreditált továbbképzések, tervezett használó képzések) pénzügyi adatokkal

A képzési tevékenység a Könyvtári Intézet beszámolójában található (12.4.2).

9.2.9 Kommunikációs és marketing tevékenység

Mutatók	2014. tény	2015. tervek	2015. évi tény
Kommunikációs költségek (Ft)	-	3.000.000 Ft	2.300.000 Ft
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	41	45	48
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	37	40	40
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	135	140	147

E-sajtó	733	250	293
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	30	30	22
Egyéb:....	0	0	0

9.2.9.1 PR tevékenység szervezése, lebonyolítása

Valamennyi kiállításmegnyitó, rendezvény és könyvbemutató esetében az esemény volumenének megfelelő programot, illetve reklámot szerveztünk. Mindezt tettük úgy, hogy érdemi pénzkeret nem állt rendelkezésre, fillérekből kellett a tevékenységünket megszervezni.

A Ciszterci Műemlékkönyvtár közönségszolgálati tevékenysége – A műemlékkönyvtár múzeumként 291 napot volt nyitva, 22.877 fő múzeumi látogatót fogadott.

9.2.9.2 OSZK szolgáltatásainak népszerűsítése

Egész évben gondoskodtunk az OSZK szolgáltatásainak népszerűsítéséről a Nemzetközi Könyvfesztiválon, a Múzeumok Majálisán, az Ünnepi Könyvhéten, a Budai Könyvünnepen, stb. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy valamennyi hazai és határon túli állampolgár megismerhesse személyesen is a nemzeti könyvtárat, ezért folyamatosan szervezünk különböző típusú csoportvezetéseket. Egész évben több mint 3500 fő vett részt csoportvezetésen illetve múzeumpedagógiai foglalkozásokon, s ehhez járult még a Múzeumok Éjszakáján vezetett csoportok létszáma.

Havi MEK - Havi MEK hírlevél szerkesztése –Terv: 12 db – Tény: 12 db

Hírek, szolgáltatásnépszerűsítés - Hírek szerkesztése Facebook oldalakra, belső, külső honlapra – Terv: 120 db

Média megjelenés - Konferencia részvétel, előadások, szolgáltatások népszerűsítése – Terv: 5 alkalom – Tény: 4 előadás (2 Networkshop előadás, 2 előadás az MKE Vándorgyűlésen)

9.2.9.3 Tárlatvezetések, közönségprogramok szervezése a kiállításokhoz kapcsolódóan, múzeumpedagógia

A Magyarok a Kaukázusban, Az örmény nép tragédiája az I. világháborúban és a Propaganda az első világháborúban kiállításokhoz alkalmasszerűen szerveztünk tárlatvezetéseket.

Részt vettünk a májusi Operakaland – Kultúrkaland rendezvénysorozatban, s szintén májusban a Múzeumok Majálisán, ahol két nap alatt az osztály összes munkatársa folyamatosan kézművesfoglalkozást tartott az OSZK sátrában.

Múzeumpedagógiai programunk teljesen megújult, mivel március 1-től új, szakképzett kolléganő vette át a múzeumpedagógiai foglalkozásainkat. Az ő feladata volt, hogy az első félév végére kidolgozzon két teljesen új, különböző korosztályok számára ajánlott, interaktív foglalkozást a Mátyás-reneszánsz-korvinák témakörben. Az új foglalkozások bemutatása a Múzeumok Éjszakáján megtörtént. Az új kolléganő kezdeményezésére az OSZK *Képes*

Kezdőbetű – Kezdd Te! Betűd? címmel kódexlap készítő rajzpályázatot hirdetett, melynek kiállítása és díjkiosztója is lezajlott június 20-án.

Az első félév végén, látva a szaporodó igényeket a szeparált, kiscsoportos múzeumpedagógiai foglalkozások iránt, az osztályvezető javaslatot tett a 722-es terem átalakítására. A terv elfogadásra került, a foglalkozások október 1-től ott, a megújult foglalkoztató térben zajlanak.

Az OSZK-s kollégák gyermekei részére tartott nyári gyerektábor munkájában osztályunkról két kolléganő is közreműködött.

9.2.9.4 A partnerek folyamatos információellátása a könyvtárban történő jelentős eseményekről

Folyamatosan több csatornán keresztül juttatjuk el az információkat a látogatók részére: valamennyi eseményről hírt adunk nem csak az OSZK honlapján, de több ezer címet tartalmazó, folyamatosan küldött, megújult hírlevelünkben is, a KATALIST-en, az épületben kihelyezett és rendezvényeken terjesztett plakátok, szórólapok útján is.

9.2.9.5 Az OSZK-ra vonatkozó információk gyűjtése

A sajtófigyelés – a beérkező, előfizetett lapok, a kötelezpéldányok, illetve a Google értesítő alkalmazás használatával és a Kormány által fizetett Médianéző Kft sajtófigyelésén keresztül – folyamatos és naprakész, a legfontosabb események adatait külön összesítve is tartalmazza. Az év során folyamatosan aktualizált, naprakész sajtókapcsolati adatbázissal rendelkezünk.

9.2.9.6 Filmforgatások, fotózások

Forgatások és fotózások: az év során 7 jelentősebb filmforgatásra került sor az épület előtt, illetve az Angol aknában. A forgatásokból és a lifthasználatból összesen 7 millió forint + ÁFA bevétel keletkezett. Ennek szerződéseit és bevételeit osztályunk tárgyalta le.

Öt alkalommal adtunk fotózási engedélyt.

9.2.9.7 Terembérlések

Több szervezet ingyen kapta meg rendezvénye céljára termeinket, pl. Magyar Fotóművészek Egyesülete, Magyartanárok Egyesülete, Magyar Olvasástársaság, Békés Egymás Mellett Élésért Alapítvány, OSZK Kórus, Török Nagykövetség, Irodalmi Szemle szerkesztősége, stb.

A könyvtárban 2015-ben összesen **255 teremfoglalást rögzítettünk** a különféle rendezvények számára.

9.2.9.8 Utazások

2015-ben 34 utat bonyolított le az utazási referens, összesen 45 utazó kollégával, a központi közbeszerzési szoftveren keresztül. Ennek megtanulása és kezelése igen nagy kihívást jelent osztályunk számára.

9.2.9.9 Kiadvány értékesítés

Bizományosaink száma az elmúlt félévben gyarapodott, öt új bizományosi szerződést kötöttünk a saját kiadványainkról. A könyvesboltban elhelyezett külső kiadványok is gyarapodtak, három új bizományosi partnerrel sikerült szerződést kötnünk.

A kiadványok megrendelése folyamatos, a gyorsuló ügymenet miatt számuk gyarapszik, egyre több külföldi megrendelés érkezik.

Kiadványainkat a honlapunkon és hírlevelekkel népszerűsítettük.

Fontos eredmény, hogy 2015 legvégén a Tudományos Igazgatóság munkatársa átvehette az elektronikus kiadvány nyilvántartás vezetését a Gazdasági Igazgatóságtól.

2015 során négy könyves rendezvényen vettünk részt. Áprilisban a Nemzetközi Könyvfesztiválon, májusban a Nemzeti Múzeum kertjében a Múzeumok Majálisán, június elején a Vörösmarty téren az Ünnepi Könyvhéten, szeptember első napjaiban pedig a Magyar Nyelv és Könyv Ünnepe a Budai Várban c. rendezvényen. Mind a négy megjelenésünk értékesítési és reprezentációs szempontból is rendkívül eredményesnek mondható. Sikeresen részt vettünk a Múzeumok Éjszakáján is.

A Múzeumok Majálisán való megjelenésre kolléganőnk egyedi designt készített az OSZK sátrának, mely elnyerte a rendezvény különdíját.

2015 során kiemelt feladatnak számított az Intézmény 1,5 éves időszakára szóló Nyomdatender kiírása és a pályáztatás lebonyolítása.

A nyomdatender szeptember-október hónapokban megvalósult közbeszerzési tanácsadó segítségével, s 2017 júniusáig érvényes. Nyertese a Nalors Grafika Nyomdai Műhely, Vác.

2015-ben megkezdődött a kiadványhonlap átalakítása, aktualizálása, a lehetőségek függvényében kétnyelvű webáruház létrehozása.

9.2.9.10 Kommunikációs tevékenység

2015-ben az OSZK sajtómegjelenéseinek száma (TV, rádió, e-sajtó, nyomtatott sajtó, stb) **550 db**. Részletes lista a sajtóreferensnél érhető el.

A Kormány 2014 őszi rendelete értelmében minden központi költségvetési szerv köteles bejelentkezni a Nemzeti Kommunikációs Hivatal alá, s minden, a kommunikációval kapcsolatos megrendelést és költséget a Hivatal felé jelezni és engedélyeztetni kell. A kapcsolattartás a NKH-val folyamatos. A kommunikációs központi közbeszerzés lezárultáig egyedi engedélyeket kérünk, tervezett kommunikációs kiadásainkat negyedéves bontásban bejelentjük. A Hivatal kérésére elkészült **az OSZK Nyilatkozati rendje, mely F 12/2015 (2015. április 14.)** Főigazgatói utasításként életbe lépett. Ennek értelmében minden sajtómegkeresésre elsődlegesen a Főigazgató jogosult reagálni, továbbá minden sajtómegkeresést és -megjelenést is osztályunk felé a munkatársaknak jelenteni kell.

Az első félév kiemelt feladata volt az új OSZK arculat kialakítása, melynek első állomásaként nyílt pályázatot hirdettünk logótervezésre. A beérkezett közel 70 pályamunkát két alkalommal

prezentáltuk az OSZK vezetősége felé. Sajnálatos módon nyertes nem született, a zsűri a pályázatot eredménytelennek ítélte.

A Magyar Katolikus Rádió *Akvarell* című műsora havonta egy alkalommal tematikusan foglalkozik a Könyvtár történetével, aktuális programjaival.

9.2.9.10.1 Nyomtatványok

Forráshiány miatt sajnos nem valósult meg az OSZK- ismertető füzet, csak annak szövege készült el. A plakátok, intézményi szórólapok házon belüli készítése folyamatos.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy minden félév elején előre elkészítsük a Könyvtárban várható programok listáját és azt előre jelezzük a nagyközönségnek.

9.2.9.10.2 Sajtótájékoztatók

Az első félévben három sajtótájékoztatót szerveztünk:

- Sajtókávéház – január 22.
- Eldorado ünnepélyes indítása a sajtó jelenlétében – VÁR30 ünnepség, április 29.
- Ismeretlen Ady kézirat bemutatása – június 18.

9.2.9.10.3 Irányított sajtómegjelenés

Egész évben különös figyelmet fordítottunk arra, hogy a könyvtárról ne csak alkalmoszerű híradások jelenjenek meg, hanem kifejezetten szerveztünk is kiemelt híradásokat. A Várnegyed, az első kerület lapja háromszor is kiemelt terjedelemben foglalkozott az OSZK-val, egyszer egy főigazgatói interjú keretében (május 8.), s egyszer egy oldalon bemutatva aktuális kiállításainkat (június 26.), majd egy fél oldalon összegezve múzeumpedagógiai foglalkozásainkat (november 20.).

Kiemelt főigazgatói interjút szerveztünk a kultura.hu oldalra, és a [We Love Budapest.com](http://WeLoveBudapest.com) oldalra.

A második félév legfontosabb bejelentése volt a Könyvtár új épületbe költöztetésének híre, ennek nyomán számtalan sajtóhír született.

Magyar Kultúra Napján az RTL Klub esti Híradójában, a HírTV esti híradójában, az M1 Ma reggel műsorában, a Kossuth Rádió 180 perc című műsorában, valamint az Info és a Civil Rádióban. Elektronikus sajtó: Magyar Nemzet Kultúra rovat, Ma.hu, Toldal.hu, Est.hu, Nol.hu

Bahget Iskander kiállítása: 14 megjelenés, élő közvetítés a megnyitóról livestream.com oldalon

Az örmény nép tragédiája az első világháborúban: 15 megjelenés, kiemelve a Múlt-kor.hu cikkét.

Vezető hír volt a **Magyarok a Kaukázusban** kiállítás április 23-án, az Indexen „Hol van a 7 millió kaukázusi magyar” címmel.

VÁR 30 emléknep: 15 megjelenés, kiemelve a kormany.hu oldal megjelenését, és az M1 esti Híradóját.

Ady-kézirat: RTL Klub esti híradó (június 18-án), Magyar Nemzet, Magyar Hírlap, Népszava, Népszabadság, Demokrata.

Múzeumok Éjszakája: programjaink megjelentek a központilag szerkesztett honlapon és programfüzetben, és két alkalommal kétperces programajánló hangzott el a Klubrádióban.

A második félévben a sajtó részéről különös figyelmet kapott a **Kozmutza Flóra**, a **Bíró László emlékkiállítás**, és a **Propaganda az I. világháborúban** kiállítás.

9.2.9.10.4 **Belső kommunikáció**

Elindult az OSZK Hírlevél külső és belső megújítása. A Hírlevélhez folyamatosan szállítjuk a kapcsolódó híreket.

9.2.9.10.5 **A Corvina Alapítvány kommunikációja**

Az első félévben az osztályvezető átvette a Corvina Alapítvány titkári teendőit, ennek megfelelően szervezett meg egy alapítványi vezetőségi, majd két kuratóriumi ülést. A Kuratórium félmillió forinttal támogatta a június 5-én megnyílt „A királyi könyvtár – 35 corvina titkai” című kiállítást, melynek teljes szervezését és kommunikációját osztályunk végezte.

A tervezett szervezeti átalakítások után (új elnök választása) az Alapítvány kommunikációját kiszélesítjük.

9.2.9.11 **Nyílt napok**

A nyílt napokon az olvasók kedvezményes áron iratkozhatnak be, engedménnyel vásárolhatnak kiadványainkból és megtekinthetik a könyvtár épületét szervezett csoportvezetés keretében (13.4.4)

9.2.10 **Megőrzés és állományvédelem**

9.2.10.1 **Állományvédelmi tevékenység**

Az OSZK állományvédelmi feladatait az Állományvédelmi Bizottság koordinálja. Az analóg dokumentumokkal kapcsolatos állományvédelmi munkák elvégzéséért a Restauráló és Kötészeti Osztály felelős.

9.2.10.1.1 **Állandó feladatok**

A **nemzeti könyvtári állomány védelme**, a sérült dokumentumok **restaurálása**, javítása, **kötése**:

- A könyvtári állomány preventív és helyreállító védelme
- A könyvtár dokumentumainak restaurálása, konzerválása
- A restaurálási dokumentációk folyamatos tökéletesítése, egységesítése
- A kurrens folyóiratok, hírlapok használati példányainak kötése
- Az állomány védelmét szolgáló tárolóeszközök készítése

- A teljes kurrens muzeális sorok savmentes hullámkarton dobozba, illetve savmentes tékába való helyezése
- Kötészeti munkák végzése, állományvédelmi kötések, reprezentációs anyagok készítése
- A dokumentumok előkészítése digitalizálásra
- A dokumentumok előkészítése kiállításokra
- Aktív részvétel a kiállítások állományvédelmi szempontú kivitelezésében
- A könyvtár kiállításra kölcsönzött dokumentumainak állapotleírása, kiállítási feltételeinek megadása
- Állományvédelmi tanácsadás az OSZK gyűjteményei és magyar könyvtárak számára
- Lehetőség biztosítása bel- és külföldi restaurátoroknak és könyvkötőknek műhelyeinkben szakmai gyakorlat végzésére
- A munkatársak szakmai továbbképzésének támogatása, részvételük biztosítása szakmai előadásokon, konferenciákon, nyelvi képzéseken

Határidő: 2015. december 31. (folyamatos) Felelős: osztályvezető Költség: anyagköltség

Ebben az évben $1248+808=2056$ óra betegállomány volt az osztályon. Anyagi források hiányában a munkavégzés feltételei romlottak, munkaeszközeink, gépeink amortizálódtak, a munkavégzéshez elengedhetetlen alapanyag ellátás akadozott, illetve megszűnt. Két kollégánál hosszabb fizetés nélküli szabadságra ment, helyettesítésükre a könyvtár gazdasági helyzete miatt nem volt lehetőség, ezért ez teljesítmény kieséssel járt.

9.2.10.1.2 Kiemelt feladatok:

- A könyvtár dolgozói számára az állományvédelmi oktatás megtervezése, bevezetése, oktatása. – *A megvalósítás kapacitáshiány miatt 2016-ra tolódik át*
- Aktív részvétel az év folyamán az OSZK-ban megrendezendő nagy és kisebb kiállítások létrehozásában, az installáció elkészítésében, a kihelyezendő tárgyak szakszerű elrendezésében. – *Erre a feladatra 892 munkaórát fordítottunk, átléptük a tervezett óraszámot*
- Az OSZK anyagának kölcsönzésre való felkészítése, az állapotleírások és kiállítási feltételek megadása, a kiállításra kölcsönzött dokumentumok javítása. – *Erre a feladatra a tervezettnél többet, 1031 munkaórát fordítottunk 2015-ben.*
- A Kézirattár Thaly gyűjteményének restaurálása, tárolóeszközbe helyezése.
- Felelős: osztályvezető – 2015-ben a 10, 12, 13, 14-es tékák kerültek restaurálásra, erre a feladatra *a tervezettnél többet, 1121 órát fordítottunk.*

- A Régi Nyomtatványok Tára Apponyi metszetgyűjteményének restaurálása, tárolóeszközbe helyezése. – *Megvalósult! Augusztusban befejeződött ez a több éve folyó munka!*
- A Térképtár dombortérképeinek egyedi tárolóeszközök készítése. – *Az anyagi források hiányában a munka továbbra is eltolódott*
- A Színháztörténeti Tár fotóalbumainak egyedi tárolóeszközök készítése. *Megvalósult, befejeződött.*
- A Színháztörténeti Tár gyűjteményében lévő Magyar Színpad következő kötetének előkészítése digitalizálásra, restaurálása, majd a régi kötésbe visszahelyezése. – *Az újabb kötet restaurálására a tervezettnél többet, 250 órát fordítottunk*

NKA pályázatok készítése, a nyertes pályázatok lebonyolítása. – *Két (tárolóeszközökre, anyag és eszközvásárlásra) beadott pályázatunk nyert 2015-ben támogatást, a beszerzések nagy része megvalósult.*

- Külső intézményeknek végzett restaurálási szolgáltatások elvégzése. – *Megvalósult, a Magyar Tudományos Akadémia Kaufmann gyűjteményének és az Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtárnak végeztünk restaurálási szolgáltatást 226 órában*
- A születésnap különszám kötése. – *Megvalósult 2275 db kötés. A hatékonyabb szolgáltatásra (az önköltségi ár figyelembevételével) több megoldási javaslatunk vár meghallgatásra. A feladat folytatása a zavartalan szakmai anyag beszerzésétől és a megfelelő munkaerő biztosításától függ.*
- Múzeumpedagógiai órák tartása („Hogyan mosható a papír”) – *Az év első felében megvalósult 6 alkalom, az előkészítésre és a lebonyolításra 164 órát fordítottunk. A diákoktól és a pedagógusoktól nagyon sok pozitív visszajelzést kaptunk, több visszatérő iskolai csoport is volt a résztvevők között. Az év második felében nem került sor a múzeumpedagógiai órák intézményi megszervezésére, ezért rajtunk kívül álló okok miatt több alkalmunk nem volt ezek megtartására.*

9.2.10.1.3 A Restauráló és Kötészeti Osztály óraszámai 2015-ben

2015	Kötészeti csoport óraszám 2015 terv	Kötészeti csoport óraszám 2015 tény	Restaurátor csoport óraszám 2015 terv	Restaurátor csoport óraszám 2015 tény	Összes óraszám 2015 terv	Összes óraszám 2015 tény
Különgyűjteményi Igazgatóság	1000	625	5900	6534	6900	7159
Kézirattár	50	27	1 300	1453		
Régi Nyomtatványok Tára	100	78	1 800	2362		

2015	Kötészeti csoport óraszám 2015 terv	Kötészeti csoport óraszám 2015 tény	Restaurátor csoport óraszám 2015 terv	Restaurátor csoport óraszám 2015 tény	Összes óraszám 2015 terv	Összes óraszám 2015 tény
Térképtár	400	85	600	319		
Színháztörténeti Tár	250	279	600	20		
Plakát- és Kisnyomtatvány Tár	100	96	800	789		
Zeneműtár	100	0	400	77		
56-os Intézet	0	30	0	0		
Fényképtár	0	30	400	1514		
Tudományos Igazgatóság	300	127	450	567	750	694
Zirci Ciszterci Műemlékkönyvtár	200	46	300	567		
Könyv- és Művelődéstörténeti Kutatások Osztálya	50	18				
Kiadványtár	50	63				
Információs- és Könyvtári Igazgatóság	4 000	3417	1 000	762	5 000	4179
Törzsgyűjteményi Raktár	2 000	2037	1 000	762		
Olvasószolgálat, Tájékoztatás	2 000	1380				
Gazdasági Igazgatóság	50	27			50	27
Könyvtári Intézet	400	180			400	180
Főigazgatóság	600	501	550	614	1150	1115
NKKO	50	20				
Kiállítások	300	267	300	574	600	

2015	Kötészeti csoport óraszám 2015 terv	Kötészeti csoport óraszám 2015 tény	Restaurátor csoport óraszám 2015 terv	Restaurátor csoport óraszám 2015 tény	Összes óraszám 2015 terv	Összes óraszám 2015 tény
Múzeumpedagógia	250	141	250	40		
Gyűjteményszervezési Igazgatóság	7 650	5693	650	752	8 300	6445
Retrospektív Feldolgozó Osztály	250	226		573		
Kötelespéldány és Kiadványazonosító-kezelő Osztály	50	24				
Kurrens periodika feldolgozás	4 000	3139				
Periodika rekatalogizálás	1 350	1726				
Könyvfeldolgozás	2 000	555		179		
Állományvédelmi oktatás			100	0	100	0
Bevételt termelő munka: Születésnap, ELDORADO, egyéb	4 000	3338		0	4 000	3338
Egyéb intézményeknek bevételt termelő munka		77	800	239	800	316
Összesen	18 000	13985	9 450	9468	27 450	23453

9.2.10.1.4 Az Állományvédelmi Bizottság tevékenysége

Az Állományvédelmi Bizottság működését jelentős mértékben befolyásolta a jelenleg még érvényben lévő SZMSZ-ben a tagok létszámára vonatkozó korlátozás. Ez ugyanis megakadályozta azt, hogy a könyvtár különböző gyűjteményeinek egy-egy képviselője részt vehessen a bizottság munkájában. Ennek okán az ÁB elnöke 2015 első negyedévében, az új SZMSZ-ben az alábbi módosítást eszközölte:

„Az Állományvédelmi Bizottság elnöke az információ-szolgáltatási igazgató, titkára a Restauráló és Kötészeti Osztály vezetője, tagjait az igazgatóságok delegálják. Tagjainak száma az OSZK gyűjteményeit kezelő osztályok számától függ, továbbá három fő: elnök, titkár, jegyzőkönyvvezető.”

Az új SZMSZ hatályba lépését követően – 2015. második félévétől – az Állományvédelmi Bizottság újra szerveződve, kibővített létszámmal kezdte volna meg munkáját. Erre várva, a bizottság 2015 második félévétől nem ülésezett.

Az új SZMSZ elfogadásának késése miatt az ÁB elnöke 2015. november 13-án informatív bizottsági ülést tartott, amelyre a könyvtár gyűjteményeinek képviselőit – mint leendő bizottsági tagokat – hívta meg. A nem hivatalos bizottsági ülés elsődleges célja a 2016-os munkaterv megbeszélése és a feladatok meghatározása volt.

A müncheni könyvállomány portalnitása, díszművek restaurálása

A Miniszterelnöki Hivataltól állományvédelmi célokra kért 50 millió forint támogatás második felének (22 millió Ft) megigénylése megtörtént. A kért összeg megítélése folyamatban van, amennyiben a pozitív elbírálás megszületik, a közbeszerzési eljárás lebonyolítására, valamint az állományvédelmi feladatok elvégzésére 2016 első felében kerül sor.

Pályázatok állományvédelmi szakmai anyagokra és eszközökre

Az NKA pályázatból kapott pénzügyi fedezettel 2015-ben két digitális hő- és páramérő készülék kalibrálása megtörtént. A tesztidőszak után, 2016-tól kidolgozott rendszer szerint – a meglévő kalibrálatlan műszerek mellé helyezve – párhuzamos méréseket végeznek. Az eltérések regisztrálását követően a kalibrálatlan mérőműszerekkel is folyamatos méréseket lehet végezni különböző állományi raktárakban.

Választervezet és szakmai javaslatétel elkészítése az EMMI által feltett kérdésre, hogy a könyvtár milyen lehetőséget lát 2015-ben raktározási gondjainak enyhítésére.

Az OSZK raktári problémájának 2015-re tervezett kezelése, a feladatok ütemezése c. feljegyzés elkészült, a kivitelezésre 4,5 millió forintot kért a könyvtár. A kért támogatás nem érkezett meg, a feladat forráshiány miatt nem valósult meg.

A könyvtár ideiglenes archivális raktárának (Törökkő u. 5-7.) állományvédelmi felügyelete

Az ÁB elnöke az EMMI részére összegezte a Törökkő utcai raktár használatbavételtől napjainkig eltelt időszakának állománybiztonsági és állományvédelmi tapasztalatait.

„A telephely hosszabb távon több szempontból sem alkalmas muzeális könyvtári állomány biztonságos tárolására.”

2015-ben végre sikerült megnyugtató szakmai tájékoztatást kapni a terület ár- és belvízi veszélyeztetettségéről. A Duna 2013-as rekordszintet elért vízállása készítette a bizottságot arra, hogy a főváros illetékes hivatalához forduljon kérdésével. A Főpolgármesteri Hivatal Közmű és Környezetfejlesztési Osztálya a következő választ adta:

„A könyvtár épülete az Aranyhegyi-pataktól délre, a Csillaghegyi-öblözet árvízvédelmi kitettségekhez képest lényegesen jobb adottságú Óbuda-Aquincum öblözetben található. A

rendelkezésünkre álló terepmagassági adatok alapján az épület környezete a jelenleg hatályos mértékadó árvízszint felett jellemzően egy méterrel magasabban, a védművekre előírt kiépítési szint alatt 30 cm-rel helyezkedik el. Ez az érték azt jelenti, hogy egy feltételezett 1020 centiméteres (Vigadótéri vízmércén mért) dunai vízállásnál bekövetkező gátszakadás esetén elvileg lehetne az utcában néhány centiméteres vízborítás. Megjegyezni kívánom, hogy a 2013. évi dunai árhullám, amely a valaha mért legmagasabb jégmentes vízállást eredményezte, 891 centiméterrel tetőzött.

Előbbiek miatt egy esetleges árvízi havária esetén a raktár környezetében elöntés, vízborítás kialakulásának veszélye rendkívül csekély. Fel kell hívnom ugyanakkor a figyelmét arra, hogy akár árvíz alkalmával, akár csapadékosabb időszak következtében a talajvíz a területen káros mértékben megemelkedhet, és ennek eredményeképpen, amennyiben az épület pincéje alkalmas szigeteléssel nem rendelkezik, úgy a terepszint alatti épületrészekben vízkárok keletkezhetnek.

Összefoglalva tehát, az épület terepszint feletti részének veszélyeztetettsége a rendelkezésünkre álló adatok szerint árvízi elöntés szempontjából elenyésző.”

A raktár 2015-ben többször beázott. Az ÁB elnöke 2015. május 22-én a könyvtár főigazgatójának az alábbi jelentést írta:

„A Törökkő u. 5-7. sz. alatti telephelyen 2015. május 21-én bekövetkezett káresemény ismételten rávilágít arra, hogy jelen állapotában ez a raktárhelyiség nem alkalmas muzeális állományrészek huzamosabb idejű tárolására.

Állományvédelmi szempontból jelenleg két megoldás lehetséges, azonban mindkettő komoly anyagi költséggel járna:

- az épületre sátortető építése, amely megakadályozza az esővíz szivárgását, vagy
- az állomány átköltöztetése egy biztonságosabb raktárba.

A jelenlegi állapot fennmaradása azt eredményezi, hogy fokozatosan tönkremegy az őrzésünkre bízott muzeális könyvállomány, és a sérült, vagy teljesen megsemmisült köteteket csak komoly erőfeszítések árán –, vagy egyáltalán nem tudjuk pótolni.”

Ezt követően a raktár július 9-én és 27-én ismételten beázott.

A bizottság, a káresemények pontos rögzítése végett felkérte a Raktári Osztály vezetőjét, hogy szervezze meg az itt őrzött állomány tételes állományvédelmi ellenőrzését. 2015-ben elkészült a D méretű monografikus dokumentumok archivális példányainak tételes állományvédelmi számbavétele. A Raktári Osztály vezetője erről részletes beszámolót és statisztikai összefoglalót készített. Ennek alapján döntenek majd az ellenőrzés folytatásáról.

9.2.10.2 Raktározás

9.2.10.2.1 Állandó feladatok

A Raktári Osztály a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztálytól a könyveket, a Kötészettől az időszaki kiadványok raktári egységbe kötött köteteit heti rendszerességgel átveszi a törzsgyűjtemény új gyarapodásként.

Periodikumok esetében, a Kötészettől heti rendszerességgel átvett kötetekről az IDA-ban vezeti a példánynyilvántartást, retrospektív könyvgyarapodás esetében a helyrajzi naplókban regisztrálja a példányok számát és azok elhelyezését. Kiegészítő feladatként karbantartást végez a raktári hírlapnyilvántartásban, s az IDA-ba betöltött kiadványokat lezárja a raktári nyilvántartásban.

Az Állományvédelmi szabályzat előírásainak betartásával gazdálkodik a belső és külső raktári terekkel; biztosítja a törzsgyűjteményi dokumentumok raktári férőhelyét.

Az olvasószolgálati és belső használói rendszerben forgalmazza a prézens állományt, és gondoskodik a muzeális példányok biztonságos megőrzéséről.

A könyvborítók szkennelését heti rendszerességgel elkészíti, a fájlokat szerverre feltölti, a borítókat rendez, kiszolgálásra alkalmassá teszi.

Folyamatosan karbantartja a dobozban tárolt archivális időszaki kiadványokat. A megszűnt, és nem feltöltött dobozokat kísérővel ellátva tékára cseréli, s az IDA-ban regisztrálja.

9.2.10.2.2 Kiemelt feladatok

A Raktári Osztály munkatársai a 2015-ös munkaterv iránymutatása szerint összesen 7974 pfm dokumentumot telepítettek át annak érdekében, hogy továbbra is tudják fogadni az újonnan beérkezett dokumentumokat. Emellett több teljesen új feladatba kapcsolódott be az Osztály az IKR-ben és az IDA-ban is.

9.2.10.2.3 Munkaterv szerinti kiemelt feladatok:

- A teljes HC jelzettartomány megrukkolása, melynek eredménye, hogy a következő 5 évre elegendő helyet nyertünk. – Terv: 1408 pfm – A tervnek megfelelően megvalósult.
 - A törzsgyűjteményi állományból a Rezerv raktárba kihelyezett dokumentumok példányadatainak felülvizsgálata, megfelelő példányadatokkal ellátása, valamint az új kihelyezési kódok regisztrálása az Amicus-rekordokban. A kötetekben a jelzet javítása a kihelyezési kódokkal. – A Gyűjteményszervezési Igazgatósággal együttműködve megszületett az 1. félévben a munkamódszer kialakítása, a munka megkezdődött. A nyitva tartás megváltozásának következtében nagyobb fedőidő keletkezett az osztályon. Hatékonyabban tudtuk végezni a Rezerv raktári kihelyezések regisztrálását. 2225 rekord példányai lettek kihelyezési kóddal ellátva. tervnek megfelelően folyamatban van.
- A Régi Nyomtatványok Tára által visszaadott General catalogue of printed books című kézikönyv köteteinek visszahelyezése a törzsgyűjteménybe, ideiglenes helyre. – Terv: 25 pfm – A tervnek megfelelően megvalósult.
- A Déli toronyraktár 7. szintjére kézikönyvek beosztása a jelenlegi ideiglenes helyükről. Ez előfeltétele volt a General catalogue of printed books című kézikönyv kötetek visszahelyezésének a törzsgyűjteménybe, ideiglenes helyre. – 650 pfm – A tervnek megfelelően megvalósult.

- A Rezerv raktárba kihelyezett törzsgyűjteményi állomány számrevíziója és megrukkolása. – 483 pfm – A tervnek megfelelően megvalósult.
- A JC jelzettartomány áttelepítése és összehúzása a D-NY 4. szinti raktárban 125 pfm – A tervnek megfelelően megvalósult.
- Az értesítők és naptárak összehúzása, mely munkával helyet készítettünk elő a csoportos anyag rendezéséhez. – 600 pfm – A tervnek megfelelően megvalósult. Csoportosan nyilvántartott kiadványok. – A jelenleg raktári egységbe nem kötött, csoportosan feldolgozott, példányadatokkal még nem ellátott időszaki kiadványok rendbetételének előkészületei folyamatban vannak. A rendezés folyamata sorba tételt, duplumok leválogatását, tékázást, raktári jelzettel és példányadatokkal való ellátást jelent. Egyeztetés folyik a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztály érintett kollégáival, valamint a próbafolyamatot szeptember 1-jével elkezdjük. A munka végzéséhez elengedhetetlenül szükséges különböző méretű tékákat nem sikerült folyamatosan beszerezni, s ezért a munkafolyamat ütemezése nem volt zavartalan. – 173 téka feltöltése, kísérővel ellátása történt meg. – A munka végzése folyamatban van.
- MHA jelzettartomány rukkolása – A teljes jelzettartomány rukkolása megkezdődött. A teljes 1643 pfm anyagból 539 pfm kiadvány gyarapodási helyét alakítottuk ki ebben az évben. – A munka végzése folyamatban van.
- MHB jelzettartomány – Az MHB jelzettartomány részleges rukkolása megtörtént, a teljes jelzettartomány rukkolása a következő 5 év gyarapodásához, átütemezésre került a 2016. évre. Ennek oka, előre nem látható, fontosabb feladat elvégzése volt. 432 pfm – A módosított feladat megfelelően megvalósult.

9.2.10.2.4 Munkatervben nem szereplő feladatok:

- Az MHC jelzettartomány mozgatása. – A feladat nem szerepelt a 2015. évi munkatervben. A tűzrendészeti szabályok változása (füstjelzők és dokumentumok között legalább 50 cm szabad területnek kell lennie; a dokumentumok nem akadályozhatják a szabad közlekedést a polcok közötti utcákban) miatt azonban feltétlenül el kellett végezni a nagyalakú hírlapok átrendezését a Nyugati raktárban. Nem állt rendelkezésünkre november, december hónapokban megfelelő mennyiségű és méretű téka a megszűnt hírlapok dobozainak tékára cserélésére. Ezért 1 hónappal csúszik a befejezés, 2016. január 31-re. – Az összesen 2227 pfm anyag mozgatásából készen van 1953 pfm – A munka végzése folyamatban van.
- A nyitvatartási rend megváltozásából adódóan többletfeladatként elkezdődött a betanulás az Időszaki kiadványok Példánynyilvántartó Adatbázisába. Még ebben az évben megkezdjük a szolgálati katalógusban példányszinten nem feldolgozott évkönyvek feltöltését.
- 47 hírlapcím került bevitelre az IDA-ba, a példányadatok autopsziával kerültek rögzítésre. – A munka végzése folyamatban van. Az MHB jelzettartomány részleges

rukkolásának lehetővé tétele érdekében besűrítésre került az archivális sorozati jelzettartomány. – 1165 pfm – A feladat megvalósult.

- Az Északi 5. szint kiürítésének meghiúsulása miatt a 490 ezres jelzetű könyveket az Északi 6. szintről a 7. szintre kellett áttelepíteni, hogy az OC jelzettartománynak továbbra is legyen növekedési helye. – 38 pfm – A feladat megvalósult. K-s sorozati jelzetek – A KA-KE-ig tartó jelzettartományok összehúzása, illetve szinten belüli áthelyezése megtörtént annak érdekében, hogy a 2016. évi tervben előírt feladatok elvégzését előkészítsük. – 556 pfm – A feladat megvalósult.
- Állapotfelmérés – Az archivális D-s jelzettartomány kötetenkénti (darabonkénti) állapotfelmérése megtörtént a Csillaghegyi külső raktárban. A Csillaghegyi raktár gyakori beázása és az archivális könyvek elázása tette szükségessé a felmérés elvégzését. A szempontok kialakításában a Restauráló és Kötészeti Osztály vezetője volt segítségünkre. Külön jelentésben részletezve, hogy az állományrész százalékosan milyen állapotromláson ment keresztül. – A vizsgálat kiterjed a frissen beázott könyveken kívül a penészes, a hullámos, a már összeragadt lapokból álló, valamint a foltos metszésű könyvekre. – A D 10.001-103.835-ig tartó jelzettartomány 93834 jelzetet jelent, megközelítőleg a darabszám is ennyi kötet. – A feladat megvalósult.

9.2.10.2.5 A munkatervben feltüntetett, de el nem végzett munkák:

- Az Északi toronyraktár 5. szintjének betelepítési terve forráshiány miatt nem valósult meg. A Régi Fóti út bepolcozása forráshiány miatt nem történt meg, így nem költözhetett oda a Gyarapítási és Állomány-nyilvántartó Osztály tároló raktára, ennek következtében a Plakát- és Kisnyomtatványtár nem üríthette ki az Északi 5. szinti raktárat. (Ld. Állományvédelmi Bizottság beszámolója)

9.2.10.2.6 Statisztikák

Állománygyarapodás	2014 (db)	2015 (db)
Könyv	27638	34845
- ebből archivális	15135	14657
Időszaki kiadvány	7382	5536

Borítószkenelés	2014 (db)	2015 (db)
lengőborító	812	912
kötéstábla	15135	14657
összes feltöltött felvétel	25390	26995

Olvasói és belső kölcsönzési forgalmazás, visszaosztás	2014 (db)	2015 (db)
visszaosztás	116452	95684

10 2015-ben kiemelten kezelt feladatok

10.1 OSZK Integrált Könyvtári Portál

Könyvtári digitális tartalmak online elérhetőségének javítása az OSZK-ban – TÁMOP-3.2.16-15-2015-0001

A TÁMOP-3.2.16-15-2015-0001 pályázaton az Országos Széchényi Könyvtár 70 millió Ft-ot nyert, a támogatás mértéke 100 %.

A program megvalósítási ideje: 2015. július 16-2015. november 30.

A projekt alapvető célja

A köznevelés feladata – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltak szerint – többek között a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése.

A NAT hangsúlyos szerepet szentel a diákok digitális kompetenciájának fejlesztésére, mely magában foglalja az információs társadalom technológiáinak és a technológiák által hozzáférhetővé tett tartalmainak használatát.

A „Könyvtári digitális tartalmak online elérhetőségének javítása az OSZK-ban” című TÁMOP-3.2.16-15-2015-0001 kódszámú kiemelt program célja, hogy biztosítsa a nemzeti kulturális értékek rendelkezésre állását, elérhető és egységes elvek alapján kereshetővé tett formában, a Nemzeti Köznevelési Portálhoz illeszkedő módon a tanulók formális, nem-formális tanulását elősegítve.

A program világossá teszi, hogy a fejlesztések megteremtik a már digitalizált, de a nagyközönség részére eddig hozzáférhetetlen anyagok minden felhasználó számára egyenlő feltételekkel hozzáférhetővé tételét mind a köznevelés, mind a kutatás és más felhasználók számára.

A projekt rész céljai, tevékenységei

A konstrukció célja, hogy megvalósítsa az OSZK állományában lévő, eddig külön-külön rendszerekben hozzáférhető és kereshető, a széles nyilvánosság számára elérhetetlen digitális vagy digitalizált tartalmakat magukba foglaló adatbázisok (Térképtár, OSZK Digitális Könyvtár, Magyar Digitális Képkönyvtár, Digitális Képtár, Magyar Elektronikus Könyvtár, Elektronikus Periodika Archívum és Adatbázis) egyablakos kereshetőségét integrált portál segítségével.

Az egységes, kereshető integrált portál, a köznevelési terület igényeit kielégítő tartalmakat rejtő adatbázisok kiválasztásával, biztosítja az illeszkedést a Nemzeti Köznevelési Portálhoz, mely lehetővé teszi a digitális tartalmak köznevelés általi hozzáférhetőségét, kereshetőségét és felhasználhatóságát.

A projekt szakmai megvalósítása

A projekt átfogó célja, hogy az OSZK külön-külön rendszerekben hozzáférhető adatbázisait integrálva, a Nemzeti Köznevelési Portálhoz történő illesztés megtervezésén keresztül, hozzájáruljon a megfelelő minőségű, felhasználóbarát, az elvárásokat kielégítő elektronikus szolgáltatások hiányának csökkentéséhez, egyszersmind hozzájárul a nemzeti kulturális örökség kiemelt részét képező írásos emlékek tanulást elősegítő, széles körű, fizikai és földrajzi korlátozásoktól mentes hozzáférhetővé tételéhez.

A pilot projektben 15000, a kulturális örökség részét képező értékes kincs rendezett, hosszú távú megőrzése és elérhetősége valósul meg.

A projekt eredményeként az egységes portál részeként elkészül a digitális tár, az egyablakos keresést biztosító fejlett kereső rendszer, dokumentáció a kereső rendszer és a létező rendszereink lehetséges összekapcsolásáról, és egy jó gyakorlat, ami lehetővé teszi az adatvagyon további elemeinek integrálását is.

A projekt olyan fejlesztésre irányul, amelynek célja az OSZK által üzemeltetett elektronikus szolgáltatások továbbfejlesztése, figyelemmel a növekvő felhasználói igényekre és a költséghatékonyság szempontjaira. A fejlesztések eredményeként a részben (offline, illetve részben elektronikusan) jelenleg is üzemelő szolgáltatások a jelenleginél magasabb színvonalon, felhasználóbarátabb és költséghatékonyabb módon válnak hozzáférhetővé.

A projekt főbb elemei:

- Az OSZK oktatást támogató adatbázisainak feltérképezése, elemzése, értékelése,
 - a használok számára egységes keresést biztosító integrált portál kialakítása,
 - az elektronikus szolgáltatások továbbfejlesztése érdekében a kiválasztott adatbázisok migrációja az integrált portálra.
- Az OSZK stratégiai céljai közül az alábbiak közvetlenül kapcsolódnak a jelenlegi projekthez:
 - a nemzeti könyvtár teljes állományának hozzáférhetővé tétele elektronikus állományfeltáró eszközök segítségével;
 - minőségi szolgáltatások fejlesztése annak érdekében, hogy a kutatók, az oktatásban részt vevők és más felhasználók egyszerűen és megbízhatóan érjék el a gyűjtemények tartalmait.

10.2. „Kulturális szakemberek továbbképzése az Országos Széchényi Könyvtárban” (TÁMOP-3.2.12-12/1/KMR-2012-0022)

Az OSZK 2012 nyarán benyújtott pályázatának hosszadalmas befogadási-értékelési procedúrája után 2013 áprilisában került sor a szerződéskötésre, és megindulhatott a megvalósítás. Ennek során előre nem látható és utóbb megoldhatatlannak bizonyult nehézségekbe ütköztünk, és a továbbképzési terv jelentős részét nem tudtuk megvalósítani:

Pályázatunkban nagy számban akkreditált és OKJ-s informatikai tanfolyamok, illetve a beiskolázandó munkatársaink zömét érintő általános nyelvi képzés szerepeltek. A pályázat kiírásakor érvényes jogi környezet a pályázat futamideje alatt olyan módosításokat szenvedett el, amelyek bizonytalanná tették az eredeti célok törvényes megvalósítását. Az általános nyelvi képzésre szakosodott intézmények a megváltozott körülmények miatt nem feleltek meg a pályázati kiírásnak, a tervezett képzések másik része pedig az OKJ-s képzések átalakulása, ill. a felnőttképzési törvény módosulása miatt meghiúsult, és más tanfolyamokkal nem volt pótolható. Súlyosan érintette az OSZK-t pl. az, hogy a Könyvtári Intézet tanfolyamait nem vehette igénybe. Mindezek miatt szerződésmódosítási kérelmet nyújtottunk be a pályázat megvalósult részének támogatását kérve, a pályázat lezárására.

Szerződésmódosítási kérelmünket elfogadták, de a támogatási összeg erőteljes csökkentése miatt a korábban felvett előleg különbözetét vissza kellett fizetnünk. Csak ezt követően kaptuk kézhez a módosított szerződést, és tudtuk elkészíteni a záróbeszámolót és elszámolást.

A program keretében végül 16 tanfolyamon 27 fő vett részt, akik 44 tanúsítványt, illetve bizonyítványt szereztek. A beiskolázottak közül mindenki sikeresen teljesítette a vállalt képzéseket.

10.3 Pályázati tevékenység

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Felelős
Propaganda az I. Világháborúban (kiállítás és kapcsolódó programok + katalógus) (Centenárium Emlékbizottság)	29 Millió Ft	29 Millió Ft	tudományos igazgató
Propaganda a történelemben, művészetekben és médiában konferencia és kötet (NKA)	4,5 Millió Ft	4,5 Millió Ft	tudományos igazgató
OSZK mint könyvkiadó éves kiadói program megvalósítására (8 kötet)	10 Millió Ft	6.5 Millió Ft	tudományos igazgató
KönyvTÁRlat irodalmi és kulturális programsorozat 4. és 5. évad	2.5 Millió Ft + 1.8 Millió Ft	2 Millió + 1.5 Millió Ft	tudományos igazgató
egyéb programok, konferenciák, kiadványok (NKA)	3.5 Millió Ft	2 Millió Ft	tudományos igazgató

10.4 EU projektek

10.4.1 CIVIC Epistemologies projekt

A projekt kezdete és időtartama: 2014. augusztus 1. – 2015. november 30.

A projekt fő célja egy útmutató – Roadmap – elkészítése az elektronikus infrastruktúrák (e-Infrastructures) olyan felhasználásához, amely elősegíti az európai civil szféra és az európai állampolgárok bevonását a digitális kulturális örökség és a humán tudományok kutatásába, feldolgozásába. A projekt továbbá előtérbe helyezi a nyílt hozzáférésű anyagok és programok használatát (open data, open source and open innovation).

Az utóbbi években világszerte egyre több sikeres, úgynevezett crowdsourcing jellegű együttműködés indult kulturális intézmények, digitális állományok fenntartói és a társadalom többi tagja között. Természettudományos területen az úgy nevezett citizen science módszer is működik, amelyet most a bölcsészettudományok terén is megpróbálnak több helyütt alkalmazni.

Mind a crowdsourcing, mind a citizen science egyfajta önkéntesség, amikor a civil résztvevők kisebb-nagyobb feladatot végeznek el az adott gyűjtemény számára (például egy nyers digitális képgyűjtemény valamilyen szintű feltárását, címkézését vállalták egy online felületen az intézményen kívüli szereplők). Az önkéntesek részint adatokat gyűjtenek, dolgoznak fel (citizen science), részint már meglévő állományok, halmazok feldolgozását, adatolását, nyilvánossághoz való közvetítését segítik (crowdsourcing).

Sikeres esetben a felhasználók olyan nagy számát (crowd = tömeg) sikerül bevonni, hogy az jelentősen segíti például a feltáró, leíró munkát (amelyet aztán szakemberek ellenőrizhetnek, tovább pontosíthatnak). Ez megoldást nyújthat arra a problémára, amit hazánkban is tapasztalunk, hogy a közgyűjteményekben folyamatosan gyűlnek a dokumentumok, tárgyak, iratok, amelyek feldolgozása, a nyilvánossághoz való közvetítése sokszor azért lassú, vagy áll le, mert az adott intézményben egyszerűen nincs elegendő emberi kapacitás az adott munka elvégzésére. Ilyen módon kérte például az Ausztrál Nemzeti Könyvtár a hírlap digitalizációs projektjében a szövegfelismerő program által vétett hibák javításában a résztvevők segítségét.

Ehhez hasonlóan az OSZK-ban formálódik az igény egy hasonló együttműködésre: A több mint 500.000 darabból álló gyászjelentés gyűjteményünket sok éve digitalizálta a mormon egyház, de az adatfeldolgozást csak külső önkéntesekkel tudnánk megoldani. Részünkről ez lenne jó példája, az olyan könyvtári digitális állománynak, amelyet saját erőből biztosan nem, de külső segítséggel közkinccsé tudnánk változtatni.

A CIVIC Epistemologies ezt a „munkamódszert” kívánja a kulturális örökség kutatásában és humán tudományok terén terjeszteni. 11 európai ország részvételével 2014. augusztus elsején indult a 16 hónapos projekt, amelyhez az Országos Széchényi Könyvtár is kapcsolódott.

A CIVIC projekt többek között a közgyűjtemények (Cultural Heritage Institutions) területén igyekszik kutatni, felmérni az igényeket, lehetőségeket és segítséget adni, hogyan és mire lehetne külső önkénteseket, a civil szférát bevonni a rejtett kincseink feltárásába, a nyilvánossághoz való közvetítésébe.

A projekt során készül egy mintaalkalmazás, amelyre már konkrét példát mutatott is az angol Coventry Egyetem képviselője. Egy mobil alkalmazás segítségével Coventry egy adott részének helytörténetét dolgozták fel.

A projekt Magyarországon bemutatja és népszerűsíti a crowdsourcing eljárások különféle sikeres és működő példáit.

Az OSZK kiemelt feladata a kulturális örökség intézményeiben olyan lehetőségeket keresni, amelyek keretében bevonhatók az online mozgósítható és motiválható civilek nagy tömegei, és biztosítható a tömegesen létrehozott, gyűjtött adatok minőség-ellenőrzése is.

2015. július 10-11. a projekt egyik workshopját Budapesten, az OSZK-ban szerveztük.

11 Partnerség és önkéntesség

Mutatók	2015.
A könyvtárban foglalkoztatott önkéntesek száma	23
Az iskolai közösségi szolgálatot a könyvtárban teljesítők tervezett száma	13
A köznevelési intézményekkel kötött megállapodások tervezett száma	0
A könyvtárral írásos együttműködést kötő civil, határon túli, vállalkozói stb. partnerek száma/év	0

2015-ben 13 közösségi szolgálatosnak állítottunk ki igazolást, de a folyamatban lévő ügyek száma több tucat.

11.1.1 Nemzetközi feladatok és együttműködések koordinálása

A nemzetközi együttműködéseink gondozása, fenntartása, új nemzetközi együttműködések kiépítése, keretszerződések megkötése, új nemzetközi protokoll kidolgozása folyamatosan zajlik.

Yunus Emre Török Kulturális Központtal többes együttműködések (Kiállítás az OSZK-ban egy ebru mester műveiből, közös workshop az OSZK restaurátorai, könyvkötői és török szakemberek részvételével; illetve a Kézirattár török vonatkozású anyagai kapcsán szakértői csere-egyezmény megfogalmazása, előkészítése.) – Az esemény nagy sikerrel megvalósult, április 16–17-én került sor az OSZK dísztermében a workshopra. Az együttműködés az Intézet munkatársaival azóta is folyamatos.

Cervantes Intézet Budapest – együttműködés. – Nyomtatványokat kölcsönöztünk a Cervantes Intézet számára a Don Quijote-kiállításhoz.

Tajvan, National Central Library of the Republic of China együttműködés kidolgozása. – A Tajvani Nemzeti Könyvtár vezetője, Tseng asszony látogatása 2015. április 9–10-én sikerrel lezajlott. A két könyvtár képviselői ünnepélyes keretek között írták alá az együttműködési megállapodást, azt megelőzőleg Tseng asszony bemutatót tartott saját könyvtárukról.

Nemzetközi csoportos delegációk fogadása, a látogatás megszervezése, bemutató, könyvtári séta tartarása.

- Indonéz nagykövet asszony látogatása – március 26.
- Kazah látogatás – Svetlana Ananyeva – szeptember 8.
- ISSN Nemzetközi Központ igazgatója, Gaelle Bequet látogatása – október 9.

Corvina-konferencia, Milánó – október 9.

Orosz delegáció a Rudomino könyvtárból illetve egyéb intézményekből – Svetlana Gorokhova – december 8.

A jereváni nemzeti könyvtár igazgatójának fogadása az Örmény népiértés c. kiállításunk megnyitóján.

2015. február 11. A Pázmány Péter Katolikus Egyetemen rendezett XVII. Kánonjogi Tanulmányi Nap résztvevőinek fogadása, bemutató szervezése. – A kijelölt napon sikerrel megvalósult.

2015. február 20. A CERL és a National Trust könyvtári vezető kurátorának, Dr. Mark Purcell úrnak fogadása, tárgyalás és angol nyelvű bemutató szervezése. – Megtörtént, nagyon sikeres volt.

2015. március 12. A Spanyol Nagykövetség munkatársainak látogatása, idegen nyelvű bemutató szervezése. – A spanyol fél nem jelentkezett, ezért a tervezett látogatás elmaradt.

11.1.2 Nemzetközi szervezeti tagságaink

Az intézmény 19 nemzetközi szervezeti tagságának nyilvántartása (pl. IFLA, CENL, CERL, IADA, Gutenberg Gesellschaft stb.), a velük kapcsolatos teljes körű ügyintézés végzése.

A fent megjelölt szervezetekkel kapcsolatos ügyintézés folyamatos.

CERL General Meeting 2015 – Antwerpen, október 27–28.

11.1.3 Egyéb partnerségi kapcsolatok

Szerződés a Kolozsvári Egyetemi Könyvtárral.

Együtműködési szerződés az MTA-DE Klasszikus Magyar Irodalmi Textológiai Kutatócsoporttal

Együtműködési keretmegállapodás jött létre a Nemzeti Emlékezet Bizottságának Hivatalával.

Folyamatban van az Erdélyi Múzeum-Egyesülettel kötött korábbi szerződés megújítása.

A beregszászi főiskola működő MEK tükörszerver modernizálása, bővítése, valamint a DKA adatbázis telepítése. – <http://dka.uz.ua/>

A Magyarhoni Földtani Társulat Országos Széchényi Könyvtárral megkötött együtműködési megállapodás keretében ingyenesen elérhetővé váltak a Földtani Közlöny 1959-2013 közötti számaiban megjelent cikkek az EPA-ban.

Az egri Eszterházy Károly Főiskolával kötött együtműködésnek köszönhetően számos, pályázatból elkészült elektronikus könyv kerül fel folyamatosan a MEK-be, amelyet a Médiainformatica Intézet készített.

Együtműködés a Recski Szövetséggel, néhány, kevésbé hozzáférhető, Recskkel kapcsolatos digitalizálása céljából.

Az Országos Széchényi Könyvtár/EPA és a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága együtműködésének köszönhetően elkészült a Módszertani füzetek és folytatása, a Börtönügyi szemle EPA-archiválása.

12 A Könyvtári Intézet tevékenysége

12.1 A Könyvtári Intézet kiemelt feladatai

12.1.1 Az Intézet honlapjának korszerűsítése, tartalmi és formai megújítása

A fejlesztést a belső kapacitás szűkös volta miatt külső cég végzi. A honlap létrehozásában az E-Szolgáltatási Igazgatóság is közreműködik a technikai feltételek megteremtésével. Az új intézeti honlap tesztelés alatt áll, megnyitása (technikai akadályok miatt) a jövő év február közepén várható.

12.1.2 Könyvtári információs honlap tervezése, tesztrendszer kialakítása

A honlap létrehozásában az E-Szolgáltatási Igazgatóság is közreműködik a technikai feltételek megteremtésével. A fejlesztés folyamatban van, rendszeresen egyeztetünk a külső fejlesztő partnerrel. A tesztelhető verzió január elejére készül el.

12.1.3 Közreműködés a KSZR szolgáltatási műhelyprogram feladatainak ellátásában, a három almunkacsoport szakmai támogatásában

(Ld. a KSZO feladatai között.)

12.1.4 A Nyilvános Könyvtárak Jegyzéknek vezetésével kapcsolatos feladatok.

(Ld. a KSZO feladatai között.)

12.2 Rendszeres feladatok

12.2.1 Eseménynaptár szerkesztése az EMMI Könyvtári Osztály részére a hazai könyvtárak szakmai rendezvényeiről - együttműködve a KI társosztályok munkatársaival

Az események összegyűjtésében mindhárom osztály munkatársai részt vesznek. Heti rendszerességgel figyeljük a könyvtárak meghirdetett programjait, melyeket Google naptárba integráltan teszünk közzé. A szolgáltatás a KSZK honlapjáról érhető el „Események az ország könyvtáraiban” címmel. Az információgyűjtés koordinálását a KSZK végzi.

12.2.2 A Könyv, könyvtár, könyvtáros folyóirat megjelenítése

Működtettük a szerkesztőséget és NKA pályázati támogatással megjelentettük a lap 2015. évi számait. Az NKA támogatás csökkenése nagyobb anyagi terhet rótt az OSZK-ra, ami komoly nehézséget jelentett. A nyomdai közbeszerzés elhúzódása miatt a számok jelentős késéssel jelentek meg, sőt az utolsó számok nyomdai munkálatai csak januárban fejeződhetnek be. Ha 2016-ban sem lesz elegendő támogatás a folyóirat megjelenítésére, elképzelhető, hogy csak elektronikus formában tudjuk megjeleníteni, bár az előfizetők a nyomtatott formát preferálják.

12.3 Általános problémák

Az oktatási tevékenység magas színvonalának megtartásához elengedhetetlenül szükséges az oktatás feltételeinek mielőbbi korszerűsítése (oktatótermek felújítása, bővítése; az oktatásra használt gépek cseréje stb.).

A Kutatási és Szervezet-fejlesztési Osztályon megnövekedtek a feladatok az elmúlt időszakban. Minőségbiztosításban, kutatás-elemzésben és olvasáskutatásban jártas kollégára lenne szükségünk, valamint itt is nagyon hiányzik az informatikai támogatás.

A Könyvtártudományi Szakkönyvtárban is csak részben oldódtak meg a személyi kérdések, ráadásul 2016 vége felé az osztályvezető és egy további kolléga nyugdíjazása fog újabb személyi problémát okozni. A gyarapítási keret hiánya miatt csak részben tudjuk ellátni a naprakész, országos szintű szakkönyvtári információszolgáltatással járó feladatokat. (Ezt a tényt a decemberben lezajlott szakfelügyeleti ellenőrzés is rögzítette.)

Az Igazgatóságon dolgozó, a Könyv, könyvtár, könyvtáros folyóirat szerkesztésével foglalkozó kolléga is 2016-ban megy nyugdíjba, az ő pótlásáról is gondoskodni kell.

A Könyvtári Intézet igazgatójának vezetői megbízatása 2016. december 31-én lejár, nyugdíjba vonulása is várható (40 év szolgálati idő alapján). Pótlásáról időben gondoskodni kell.

A munkánk infrastrukturális háttere – az OSZK hasonló nehézségei miatt – nem biztosítható megfelelő mértékben. Elavult, lassú gépeken dolgoznak a kollégák, melyek nem teszik lehetővé, hogy az elvárt hatékonysággal dolgozzanak. A helyzeten sürgősen javítani kell, beleértve a jelentős bevételeket termelő oktatást is, ahol a gépek állapota egyre rosszabb.

12.4 A Könyvtári Intézet osztályainak feladatai

12.4.1 Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály

12.4.1.1 A Könyvtári Intézet központi alapfeladataihoz kapcsolódó tevékenységek

- Az EMMI Könyvtári Osztályának jogalkotási feladataihoz javaslattétel, valamint adat- és információszolgáltatás.

- Jogalkotás előkészítés. Az EMMI 2015 februárjában felállította a törvény módosítását előkészítő munkacsoportot. Az ülésekről jegyzőkönyv készült. Eddig két ülés volt, 03. 10-én és 03. 16-án. Az Osztály átadta a munkacsoportnak az elmúlt évben készített leltározási gyakorlat vizsgálatáról szóló jelentést, illetve észrevételt készített és küldött a munkacsoportnak a leltározással foglalkozó jogszabály előkészítéséhez. A köteles jogszabállyal kapcsolatban az OSZK készített részletes javaslatot.
- Adat- és információszolgáltatás. 2015-ben folyamatos volt az EMMI Közgyűjteményi Főosztály felé irányuló adat és információ-szolgáltatással kapcsolatos tevékenységünk. Pl.:
 - megyei könyvtárak beszámoló és munkatervek értékelése
 - beszámolók és munkatervek alapján összegző anyag készítése a 2015. június 23-i IKSZ megyei könyvtári tagozati ülésre
 - felsőoktatási és szakkönyvtárak gyűjtőköri szabályzatainak elemzése
 - DNFP táblázat adatfeltöltés Magyarország megyei és települései könyvtárellátási helyzetéről (hol van nyilvános könyvtár, hol KSZR szolgáltató hely, hol nincs ellátás)
 - DNFP swot analízis készítése
 - a nyilvános könyvtári jegyzék vezetése kapcsán szakmai felügyeleti vizsgálati tevékenység, a vizsgálat első szakaszának értékelésében való részvétel, a második szakaszra történő felkészülésben való részvétel (pl. települések, szakértők kijelölése)
- Könyvtáros életpálya modell. Az életpálya modell kidolgozásában résztvevő munkacsoport munkájának támogatása.
- A Munkacsoportot az MKE-IKSZ közösen állította fel. Az év során nem merült fel beavatkozást igénylő feladat.

12.4.1.2 Alapfeladatok:

1. Országos fejlesztési projektekből való szakértői közreműködés

Építő Közösségek. Projektvezető: NMI. A 2014-ben már futó projektben az OSZK alvállalkozóként vett részt. 2015-ben a KSZO elvégezte a kidolgozott modellek adaptációját az arra vállalkozó kistépüléseken. /A modellek alkalmazását elősegítő akkreditált képzés kidolgozásával, megtartásával az OKTHEFO foglalkozott./ A projekt sikeresen lezárult. Adaptációs helyszínek és időpontok voltak:

január 14.	Gyöngyös
február 19.	Kozárd
február 26.	Mezőkeresztes
március 18.	Böhönye

március 25. Sárszentmihály

április 1. Eplény

- **DNFP.** A Digitális Nemzet Fejlesztési Projekt c. Kormány határozat könyvtári láb megvalósításának támogatása az EMMI Közgyűjteményi Főosztály irányításával, az Osztállyal szoros együttműködve történt és elsősorban az év első felében jelentett elvégzendő feladatot. 2015 januárjában adatfelvételt végeztünk, 2458 település töltötte ki kérdőívünket, amely alapján dolgoztunk. Háttérszámításokat végeztünk, elemzéseket készítettünk, az előterjesztés szövegezésében működtünk közre. A teljesítés érdekében június 23-án adattáblát szolgáltatunk Magyarország településeinek könyvtári ellátási helyzetéről.
- **Olvasáskutatás - olvasásnépszerűsítés.** Az olvasásnépszerűsítéssel kapcsolatos jó gyakorlatok közzétételére egyfelől sor került az Építő közösségek projekt és a K_1.0 műhelynap keretében. Ezen kívül tanulmány készült a Cselekvő közösségek projekt keretében: Bognár Noémi Erika, Jávorka Brigitta: Olvasásfejlesztés: példák az olvasásfejlesztés nemzetközi gyakorlataiból.
- **KSZR szolgáltatás műhelyprogram.** A három almunkacsoport

1. kategória): Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Győr-Moson-Sopron, Somogy, Vas, Veszprém, Zala
2. kategória): Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Tolna
3. kategória): Békés, Csongrád, Fejér, Hajdú-Bihar, Heves, Komárom-Esztergom, Pest

szakmai támogatása országos adatok elemzésével, bemutatásával, gyakorlatok népszerűsítésével. Ennek érdekében a KSZR országos adatok alapján (statisztikai adatok) a 3 szolgáltatási kategóriára értelmezve rövid elemzést és infografikákat készítettünk. Vizsgált szempontok: nyitvatartási órák és napok számának alakulása, a gyarapítás összege, a nyomtatott folyóiratok darabszáma és a lakosság elérése. Az anyag decembertől a KI honlapon hozzá férhető.

A műhelyprogram keretében 2015-ben három szakmai nap került megrendezésre:

1. január 14-15-én Egerben (IV.)
2. szeptember 28-29-én Debrecenben (V.)
3. november 11-12-én Zalaegerszegen (VI.)

A műhelynapokhoz kapcsolódva háttéranyagokat készítettünk, előadást tartottunk, illetve a műhelynap dokumentumokat a KI honlapon elérhetővé tettük.

- **TÁMOP TA.** Évközi új alapfeladatunk lett az ún.: TÁMOP TA projekt gondozása, intézményi feladatainak ellátása, illetve koordinálása. A projekt kapcsán 5 témakörben összesen 24 db tanulmány született a 2014-20-as pályázati ciklus előkészítése érdekében. Feladatunk volt a tanulmányírásra a szerzők kiválasztása, felkérése, a szerződések ügyintézése, a szerzők munkájának folyamatos nyomon követése, támogatása, a beérkezett tanulmányok átolvasása, lektori véleményhez értékelés készítése, a projekt vezetőivel való (MOKK) kapcsolattartás, a projekt előmenetelének

támogatása, a projekt keretében megvalósuló országos konferencia könyvtári lábának megszervezése, előadók, közreműködők megszervezése, előadás, hozzászólás tartása.

A projekt keretében az alábbi tanulmányok születtek:

1. Balázs László Róbert: Az országos elektronikus könyvtári szolgáltatások továbbfejlesztése Az Országos Dokumentum és Információ Szolgáltató Rendszer (ODIR) felépítése, működése, a rendszer működtetéséhez szükséges szaktudás fejlesztése, képzés
2. Bartos Éva - Gulyás Enikő: Tanulást támogató, kulturális és lelki segítséget nyújtó módszerek a könyvtárban. Biblioterápia.
3. Bognár Noémi Erika - Jávorka Brigitta: Olvasásfejlesztés: Példák az olvasásfejlesztés nemzetközi gyakorlataiból
4. Deák Judit - Ládi László: Útmutatás a könyvtári terek infrastruktúrájának fejlesztésre: 5 éves infokommunikációs fejlesztési modell
5. Dömsödy Andrea: A könyvtár támogató lehetőségei a tanoda típusú szolgáltatások működéséhez. Sztenderdek, eredményességmérés, mutatók
6. Golden Dániel: A Nemzeti Elektronikus Könyvtár projekt keretében a digitális dokumentumok számának növelése, a hozzáférés bővítése
7. Gombos Péter: Hogy állunk az értő olvasással? - II. Szövegértést mérő kérdőívek kiértékelése, korábbi tapasztalatok
8. Gombos Péter: Hogy állunk az értő olvasással? Szövegértés mérése iskolán kívül, kérdőívek különböző korosztályok számára
9. Horváth Zoltánné: Korszerű könyvtári szolgáltatási trendek
10. Jávorka Brigitta: Élethosszig tartó tanulás könyvtárral, könyvtárban, tanulást támogató új típusú könyvtári szolgáltatások
11. Karácsony Gyöngyi: Élethosszig tartó tanulás könyvtárral, könyvtárban Tudományos adatbázisok építése, tudományt támogató adatbázisok Repozitórium létrehozása, működtetése, szabványos eljárásai
12. Kardos Ferenc: Speciális ismeretszerzési, tanulási lehetőségek roma fiatalok számára a könyvtárban
13. Kovács Marianna: Meseterápia. Tanulást támogató, kulturális és lelki segítséget nyújtó módszerek a könyvtárban
14. Maróthy Szilvia: A nyilvántartástól a szövegig I. Hálózati könyvtár
15. Maróthy Szilvia: A nyilvántartástól a szövegig II. Szövegtörzsek sok szempontú feltárása, kreatív újrahasznosítása
16. Maróthy Szilvia: A nyilvántartástól a szövegig III. Nemzeti névterek kialakítása, narratívák alkalmazása a szolgáltatói rendszerekben

17. Márkus István: Útmutatás speciális könyvtári terek infrastruktúrájának fejlesztésére. Útmutató a kisméretű könyvtárbuszok szakmai és műszaki paramétereinek kialakításához
18. Sági Ilona: Korszerű térszervezési és berendezési megoldások könyvtári környezetben a közösségi funkciók hatékony támogatásához Nemzetközi kitekintés
19. Sági Ilona: Útmutató az élethosszig tartó tanulást (Lifelong Learning – LLL) támogató kommunikációs stratégia tervezéséhez és megvalósításához
20. Szabolcsiné Orosz Hajnalka - Pajor Zsófia: Országos olvasáskultúra-fejlesztő kampányterv
21. Szakmári Klára: Kooperatív tanulás könyvtári támogatással, a korai iskola elhagyás mértékét csökkentő könyvtári lehetőségek
22. Tóth Máté: Élethosszig tartó tanulás könyvtárral, könyvtárban, tanulást támogató új típusú könyvtári szolgáltatások
23. Tóth Máté: Zöld Könyvtár
24. Zsoldos Marianna: Tanulást támogató, kulturális és lelki segítséget nyújtó módszerek a könyvtárban. Zeneterápia

Teljes szöveggel regisztráció után az alábbi linken érhetőek el:
<http://mokk.skanzon.hu/konyvtari-terulet.html>

2. **ENUMERATE projektben való részvétel (európai digitalizálási helyzetkép).** A 3. felmérés előkészítése, adatgyűjtés az európai közgyűjteményi digitalizálás helyzetéről. A kérdőív lefordítása magyarra, a kérdőív disszeminálása a hazai közgyűjtemények körében, a válaszadókkal való kapcsolattartás, a magyar válaszok angolra fordítása. A hazai eredmények értelmezése és prezentálása.

Az adatgyűjtés lezárult, a hazai múzeumi, levéltári és könyvtári adatközlőkkel való kapcsolattartás megtörtént. Az összesített eredményeket nem kaptuk meg.

3. **BOBCATSSS konferencián való részvétel.**

A BOBCATSSS nemzetközi szimpózium, amelyen egyetemi és főiskolai könyvtárosképző helyek, valamint könyvtárak képviselői vesznek részt. A konferencián a tavalyi középiskolások könyvtáros pálya iránti orientációjával kapcsolatos kutatásunk eredményeit mutatjuk be.

Kollégáink közösen tartottak előadást Brno-ban (Csehország). Tanulmányuk nyomtatásban is megjelent a konferenciakötetben:

Jávorka Brigitta, Tóth Máté: Which cartoon character reminds you to the librarian? In: Minaříková Pavla, Strouhal Lukáš (szerk.) DESIGN, INNOVATION, PARTICIPATION: BOBCATSSS 2015: Proceedings & Abstracts. 336 p. Konferencia helye, ideje: Brno, Csehország, 2015.01.28-2015.01.30. Brno: Flow o.s., 2015. pp. 208-213. (ISBN:978-80-905480-7-7)

<http://eknihy.knihovna.cz/kniha/design-innovation-participation-bobcatsss-2015-proceedings-abstracts>

Az eseményről a 3K közölt publikációt 2015/5. számban. Szerzők: Jávorka Brigitta és Nemes László (ELTE doktorandusz).

4. MSEG on digitisation and digital preservation munkabizottság munkájában való részvétel

Részvétel az EU-s tagállami szakértőket tömörítő munkabizottság munkájában. Részvétel a munkabizottság ülésein és az eredmények hazai fórumokon való bemutatása. (NETWORKSHOP 2015-ön, cikk írása a Tudományos és műszaki tájékoztatás című lapba)

Javaslatokat készítettünk az EUROPEANA fenntarthatóságához. Március 17-19 között volt Rigában az EUROPEANA ajánlások megfogalmazása az oktatás és a kreatív ipar számára, és októberben Luxembourgban az okos városokhoz kapcsolódó. Ezekon kollégánk képviselt bennünket. A NWS2015 konferencián előadást tartott az európai digitalizálási trendekről, a júniusi és októberi luxembourgi ülésen ő képviselte az OSZK-t. Minderről összefoglaló jelentés készült.

Elkészítettük a szakértői csoport számára a digitalizálási eredményekről szóló országjelentést.

5. RECIPIH olvasáskutatói projekt előkészítése

Az Európai Unió országok olvasáskutatói projektjeinek összehangolását célzó projekt a 2017-2020 közötti H2020-as projekt előkészítését célozza. Kollégánk révén részt vettünk az EU-s tagállami szakértőket tömörítő munkabizottság munkájában, a projektbizottság ülésein. Felkérés alapján tájékoztató anyagot készítettünk a hazai olvasáskutatói eredményeket összegezve a projekt számára. Történt egy találkozó Brnóban a projekt V4-es vezetőjével. Május végén megtörtént a projektnyitó értekezlet Le Mans-ban (Franciaország) és ugyanitt október és november elején is lezajlott egy-egy találkozó.

- Részvétel a 2014/2015-ben leadott **szakfelüyeleti jelentések feldolgozásában** és az EMMI által meghatározott, 2015-ös **szakfelüyeleti terv** lebonyolításában. A 2014-2015-ös vizsgálatokat összegeztük, a tapasztalatok számbavételét követően beindult a tervezési folyamat (adatlap módosítása, erre egy kis munkacsoport alakult). A munkacsoport a szakfelüyeleti adatlap módosító javaslat mellett a folyamat javítására is javaslatot készített. Ezek alapján kerül meghatározásra a 2015-ös vizsgálati terv. Az eredményesség érdekében 2015. szeptember 9-én szakfelüyeleti továbbképzésre került sor, melyen osztályvezetőnk előadást tartott. Elkészült a 2015-ös vizsgálatok új feltöltő felülete Bognár Noémi által.

7. Városi könyvtárak vizsgálata – kutatás összegző tanulmány készítése

2014-ben alapkutatást végeztünk a hazai városi könyvtárak helyzetének feltérképezése céljából. A kérdőív kiküldése valamennyi városi, de nem megyei könyvtárnak megtörtént, akiknek 42%-a válaszolt. A kutatás kézírata elkészült, az eredményeket a jövő év elején tervezzük publikálni a Könyvtári Figyelőben.

8. Statisztikai tevékenység végzése, ezen belül:

- Adatszolgáltatási rendszer működtetése. A rendszer új elemekkel bővült, így az elektronikus dokumentumküldésre történő rákérdezéssel, a fiókok külön adatlapon szolgáltatnak. Új elem az állománytáblában annak rögzítése, hogy mennyi e-könyv van. A rendezvényekkel, képzésekkel kapcsolatos információk kör is bővült – kiállítás, közösségi rendezvény, felhasználóképzés, olvasáskultúra és digitális fejlesztés altémákkal. A munkaügyi adatok központilag bővültek. Az ellátott szolgáltató helyeknél bontva lett a személyi kiadás (nem a könyvtáros bére, hanem pl. előadói díj) és bontva lett az állomány. Külön sor az elektronikus kapcsolat, a telefonos kapcsolatszolgáltatás, szolgáltatás a fogyatékkal élők számára, a nemzetiségiéik számára.
- A statisztika fejlesztése, részvétel az erre a célra megtartott értekezlet munkájában. A munkacsoport létrehozása megtörtént. Az EMMI munkatársa a munkacsoporttal történt egyeztetés alapján 2015. június 23-án az IKSZ megyei könyvtári tagozat ülésén tájékoztatást adott a módosításokról, változtatásokról.
- A budapesti könyvtárak statisztikai adatainak begyűjtése, rögzítése megtörtént.
- Éves statisztikai adatok elemzése, a trendek megállapítása, javaslat az adatgyűjtés korszerűsítésére. Az éves statisztikai adatok 2015. június 25-én lettek kitéve a honlapra.
- Az excel kimutatásprogramjával készült statisztikai adatbázis bővítése a 2014-es adatokkal. A 2014. évi könyvtári teljesítménymutatók publikálása. Ezt a két szolgáltatást a Magyarországi Könyvtárak Adatbázisa felületen üzemeltetjük tovább.

9. Zöld könyvtár témában megjelent IFLA nyilatkozat honosított közreadása.

Az IFLA nyilatkozatot a Zöld könyvtárról szóló tanulmány tartalmazza, amelyet munkatársunk készített a TÁMOP TA keretein belül. A tanulmány teljes szövege a következő linken érhető el bejelentkezés után: <http://mokk.skanzen.hu/toth-mate-zold-konyvtar.html>

10. **A könyvtári minőségfejlesztés és minőségbiztosítás** meghonosításával és széles körű elterjesztésével kapcsolatos feladatok elvégzése. Jogszabály alapján a titkársági teendők ellátása a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásával kapcsolatosan, a minisztériumi Könyvtári Minőségügyi Bizottság irányításával. Ebben az évben 4 bizottsági ülés volt. Január 22-én (Magyar Kultúra Napja) kiosztották a Könyvtári Minőségi Díjat (Katona József Könyvtár). Minősített könyvtári cím ebben az évben kiosztásra nem került, megfelelő pályázó hiányában. A 2015-ös Minősített

Könyvtár cím pályázatra és a Könyvtári Minőségi Díj-ra történő kiírás megjelent. A pályázatra hat könyvtár pályázott: kettő a Könyvtári Minőségi Díjra, négy a Minősített Könyvtár címre. A Bizottság a decemberi ülésén tette meg és küldte el a címre és díjra a javaslatát az emberi erőforrások miniszterének.

11. **Könyvtárak szakmai támogatása** folyamatosan zajlott különböző formákban (tájékoztató, előadás, konzultáció) és keretek között, beleértve projekteket, pl. NMI-s műhelynapok, vagy egy spontán tanácsadást. Ezekről a beszámoló külön felsorolást tartalmaz.
12. **Adatbázisok, adattárak a hazai könyvtárakban című gyűjtemény karbantartása.** Az adatbázis építést közgyűjteményi kört figyelve, internetről történő lekereséssel évente egyszer végezzük és ez idén is megtörtént. Töröltük azokat az adatbázisokat, melyeknek nem él a linkje, és új adatbázisokat vettünk fel a listára.
13. **Közreműködés a könyvtári fölőspéldányjegyzékek közreadása céljából létrehozott web-es szolgáltatás működtetésében.** A beküldött listákat fogadtuk, továbbítottuk az OSZK gyarapításra, majd az OSZK által előválogatott jegyzéket kihelyeztük a honlapunkra, a lejárt határidejű jegyzékeket pedig eltávolítottuk a honlapról. Összesen 232 db jegyzékről van szó.
14. **Könyvtárak adatbázisa.** Végeztük a magyarországi könyvtárak adatait tartalmazó adatbázis építését, folyamatos gondozását. Az adatbázis tartalmazza a korábbi NYKJ adatait, a statisztikai adatbázis adatait és a Könyvtári Minerva adatait. 2015-ös feladatunk az adatbázis bevezetése, megismertetése a könyvtárakkal, pl. megyei szakmai napok keretében, amire Nógrád megyében november 23-án került sor. Az új adatbázis – béta verzióban – március 16-án vált nyilvánossá. Az első nyilvános bemutató a Networkshop keretében történt április elsején – nagy sikerrel. 2015. június 23-án az IKSZ megyei könyvtári tagozat ülésén is bemutatásra került az adatbázis, aminek a neve: **Magyarországi Könyvtárak Adatbázisa** lett. Két alkalommal levelet küldtünk a könyvtáraknak, először arról, hogy kereshető az adatbázis (2015. 03. 16.), majd 04. 07-én a felsőoktatási, szak és városi könyvtárak kaptak hozzáférést az adatbázishoz. 2015 05. 08-án pedig valamennyi további könyvtár megkapta a hozzáférést. A megyei könyvtárak – a beszámoló feltöltése érdekében – az első kört megelőzően, már 02. 19-én kaptak belépést a felületre, mert ez a felület egyben kérdőívek és egyéb dokumentumok kezelését is lehetővé teszi.
15. **Közösségépítés WEB-2-es alkalmazásokkal a könyvtárakban – hazai és nemzetközi szakirodalmi szemle összeállítása**

A szemle elkészítésére magasabb prioritású feladatok közbejöttemi miatt nem került sor.

16. Nyilvános Könyvtárak Jegyzéke

- Vezetésével kapcsolatos, jogszabályban előírt, illetve a minisztérium által meghatározott feladatok ellátása.
- Szakmai ellenőrzésben való részvétel.
- Szakmai ellenőrzés során érkezett információk kezelése, feldolgozása, értékelése.

- o Összefoglaló tanulmány a NYKJ-en szereplő könyvtárak szakfelügyeleti jelentései alapján.

A jegyzék vezetésével kapcsolatos feladatok teljesítése megtörtént, elkészült egy törlési jegyzék (április 22-én elküldve az EMMI-be). A teljes jegyzék, kiegészítve a módosításokkal és törlésekkel 2015. október 13-án került a kormány.hu-ra, 2015. november 30-án pedig a Hivatalos értesítő 59. számában jelent meg.

A szakfelügyeleti jelentések alapján pedig a tanulmány elkészült. *A nyilvános könyvtári vizsgálatok első szakaszának összesítése: 2014. augusztus – 2015. február 28. : Összegző tanulmány. [Kézirat]*

17. **K-1. Hagyományos könyvtári munkafolyamatok – új megközelítésben.** Módszertani műhely indítása. Három műhelynapot terveztünk, de csak egyet sikerült megtartani, 2015. június 22-én. Ehhez logót és meghívót munkatársunk készített. A műhelynap témája: közönségkapcsolatok. Résztvevők száma: mintegy 30 fő volt. A műhelynap összefoglaló tanulmányát munkatársunk publikálta a Könyv, Könyvtár, Könyvtárosban (Bognár Noémi Erika: K 1.0 műhelynap-sorozat: hagyományos könyvtári értékek, modern szemlélettel. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 2015. (24. évf.) 6. sz. 27-30. p.) A következő műhelynap szervezése idén decemberben megkezdődött. Téma: Fenntartható kistérség fejlesztés – közösségépítés. Felkért előadó: Dr. habil. Dinya László, Károly Róbert Főiskola, Gyöngyös T.: 06-20 / 939 0929 ; ldinya@freemail.hu és Rózsa Judit programkoordinátor, Herman Ottó Intézet (rozsa.judit@hoi.hu). Időpont: 2016. január 12, kedd. 10.15 óra. Helyszín: OSZK, díszterem. A rendezvény meghívóját, jelentkező felületét munkatársunk készítette, a Katalistre december 21-én kiküldtük.
18. A legújabb technológiai trendekkel kapcsolatos rendezvények szervezése. **A K2 kísérleti műhely** rendezvényeinek folytatása. NKA támogatással idén két rendezvény valósult meg (április 8-án – Vállalati könyvtári innovációk és május 20-án – Egyetemi technológiai kutatások). Az eseménysorozatról összefoglaló írás született, mely a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros folyóiratban jelent meg (Bognár Noémi Erika, Tóth Máté: Tudás új utakon: a K2 kísérleti műhely harmadik sorozata. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 2015. (24. évf.) 6. sz. 31-41. p.). Az NKA pályázat elszámolásra került.
19. **A könyvtárosok korszerű szemléletének formálása, szakmai kompetenciáik és tulajdonságaik fejlesztése. Előadások tartása szakmai programokon, cikkek, tanulmányok készítése.**

Az ezzel kapcsolatos éves tevékenységet a publikációs lista foglalja össze.

12.4.1.3 Egyéb feladatok:

1. Részvétel a **Könyvtári Intézet honlapjának megújításában, a konyvtarak.hu új szolgáltatás létrehozásában.** Közreműködés a KI új honlapja és a konyvtarak.hu megtervezésében, a megvalósításra felkért partnerrel való folyamatos együttműködésben, a struktúra, funkciók és dizájn kialakításában.

2. **Hazai szakmai szervezetekkel együttműködés**

2015. május 6-án lezajlott az MKE vezetőség választó küldöttközgyűlése, melyen az MKE főtitkár a főtitkárságról lemondott, ugyanakkor megválasztották az MKE elnökség tagjává.

3. **Eseménynaptár. Rendezvények a hazai könyvtárakban**

Könyvtári program-előrejelző szolgáltatás. A hazai könyvtárak által szervezett programok szisztematikus összegyűjtése a könyvtárak honlapjáról heti rendszerességgel történt, majd az információk felvitelre kerültek az erre a célra használt naptár-programba.

4. **Szakértői támogatás.** Az ELTE-s kollégák Networkshop előadását szakmai konzulensként segítettük elő. Téma: A leltározás elektronikus megoldásának gyakorlata.

5. **Dokumentációs tevékenység.** Munkánkat folyamatosan dokumentáltuk.

6. **OSZK eszközleltár gondozása.** A leltárba vett eszközök évközi mozgását dokumentáltuk **Vezetői feladatok ellátása.** Folyamatosan megtörtént. **Angol nyelvismeret fejlesztés** – kolléganőnk február – október között járt tanfolyamra heti két alkalommal. Kollégánk 2015. június 29 – július 3 között egy hetes intenzív nyelvtanfolyamon vett részt, november – decemberben pedig heti egy alkalommal vett részt angol beszédgyakorlaton. A tanulmányok önerőből folytak.

12.4.1.4 **Kiadványok**

1. Könyvtári statisztika 2014 (elektronikus kiadás).
2. Statisztikai adatlap 2015 (elektronikus kiadás).

12.4.1.5 **Egyéb, munkatervben nem tervezett feladatok**

1. Közreműködés a Megyei Könyvtári KSZR beszámolók és munkatervék értékelésében.
2. Közreműködés a Megyei Könyvtári beszámolók és munkatervék értékelésében.
3. Megyei Könyvtárak állami feladatainak finanszírozása - finanszírozási táblázat szerkesztése.
4. Szakfelügyeleti levelezőlista gondozása (szakfelügyelet I. szakasz: 2015. február 28-ig és II. szakasz: 2015. szeptember 9-től.)

12.4.1.6 **Személyzeti események:**

- ✓ Kolléganőnk márciustól megkezdte 8 hónap felmentési idejét, ténylegesen november 14-én ment nyugdíjba.
- ✓ Munkatársunk december 1-től határozatlan idejű kinevezést kapott az osztályra. Előtte határozott idejű munkaszerződéssel, a HEFO státuszán volt alkalmazva, bár zömében az osztály feladatait látta el.

- ✓ Könyvtár, ami összeköt – Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködése című ösztöndíjprogramban kollégánók részt vett (2015. október 3-november 7.)
- ✓ Kollégánók két Pécsi Tudományegyetem által indított online tanfolyamot végzett el: Pályázatírás; Google mesterfokon (Információs műveltség és a Google). Jelenleg egy harmadikon vesz részt: Minőségirányítási alapismeretek (időtartam: 6 hét)
- ✓ Munkatársunk gazdaság informatikai diplomát szerzett.
- ✓ Kollégánók – OTDK dolgozatával első díjat nyert
- ✓ Kollégánók – OTDK dolgozatával MKE különdíjat nyert
- ✓ Kollégánók – Az OTDK-n elért első helyezéssel jogot nyert arra, hogy korábbi tudományos munkájával pályázhasson a Pro Scientia aranyéremre, amit el is nyert.

Kollégánók további elismerést kapott, ugyanis a Pro Scientia aranyérmesek között a Nemzeti Innovációs Hivatal különdíját is elnyerte.

12.4.2 Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési Osztály

Létszám⁸:

- 2015.január 1-október 31.: 5 fő
- 2015. november 1-december 31.: 4 fő

A legutóbb kilépett kollégánó feladatainak nagy részét átmenetileg szétosztottuk a kollégák között, de ez csak átmeneti megoldás lehet. A legfontosabb feladat – a vizsgaszervezés – önálló státuszt igényel, ezért mihamarabbi betöltése elengedhetetlen.

12.4.2.1 Kiemelt feladatok

Az osztály

- az akkreditált programja kapcsán
 - megújította korábbi akkreditált programjait a következő témákban:
 - Felkészülés a fejlesztő biblioterápia könyvtári alkalmazására (60 óra) (sikeres engedélyeztetés)
 - Könyvtári partnerkapcsolatok (szervezeti kultúra, szakmai önismeret) (30 óra) (sikeres engedélyeztetés)
 - Könyvtári vezetési ismeretek (120 óra) (benyújtás engedélyeztetésre)⁹

⁸ Az osztály létszámához tartozik két további kollégánó, ők jelenleg GYES-en vannak. 2015. június 30-án az osztályhoz tartozó helyiségek közül az 536-os szobát át kellett adnunk az OSZK belső ellenőrének elhelyezése miatt – a GYES-es kollégák visszatérése után az így keletkezett helyhiány esetleg problémákat okozhat majd.

⁹ A Könyvtári Akkreditációs Szakbizottság döntése 2016 januárjára várható.

- A korszerű helyismereti munka alapjai (60 óra) (benyújtás engedélyeztetésre)¹⁰
 - új akkreditált programot dolgozott ki a következő témában:
 - A szerzői jog a könyvtárakban (30 óra)¹¹
- a Nemzeti Művelődési Intézet Többcélú közösségi terek fejlesztése (TÁMOP-3.2.3.B-12/1C-2013-0001) pályázatához szolgáltatóként csatlakozva [**bevétel: 2.514.600 Ft**]
 - 40 órás képzési programot dolgozott ki az integrált közösségi szolgáltató terekben könyvtáros munkakörben dolgozó munkatársak képzésére a szolgáltatásfejlesztési modellek (könyvtári működés, olvasásfejlesztés, rendezvényszervezés) alapján
 - egy alkalommal, 15 fő részvételével külső helyszínen (Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár és Közművelődési Intézet, Szolnok) tanfolyamot szervezett a kidolgozott képzési program alapján, és a résztvevői elégedettségmérés értékelése után elvégezte a program módosítását
 - a NMI számára kidolgozta és átadta a képzés engedélyeztetéséhez szükséges akkreditációs kérelem-úrlapot
- az EMMI Könyvtári és Levéltári Osztályának kérésére felmérést és arra alapozott elemzést készített a könyvtáros szakemberigény jövőben várható tendenciáiról
 - kiküldte és a beérkezés után kiértékelte a felmérés 414 kérdőívét
 - szöveges és diagramokkal illusztrált tanulmányban rögzítette a felmérés eredményeit – összesített és könyvtártípusonkénti bontásban
- az intézeti honlap megújításának keretében
 - az új felület kialakítása során részt vett a Könyvtári Intézet honlapjára vonatkozó specifikáció megfogalmazásában, és a honlapot készítő külső céggel folytatott személyes konzultációkon – különös tekintettel az Osztály által kezelt tartalmakra és adatbázisokra.

12.4.2.2 Általános feladatok

Az Osztály

- betartotta a 2013 szeptemberében életbe lépett új felnőttképzési törvény és az idei évben módosított követő jogszabályainak előírásait, különös tekintettel az előző évben engedélyeztetett segédkönyvtáros képzésre
 - 215 alkalommal folytatott képzési tanácsadást a hazai és a határon túli könyvtárak, könyvtári képzőhelyek és könyvtárosok számára

¹⁰ A Könyvtári Akkreditációs Szakbizottság döntése 2016 januárjára várható.

¹¹ A program engedélyezésre történő benyújtásának 2016-os időpontja a kidolgozást támogató partner, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala döntésétől függ.

- az akkreditált intézményi cím jogszabályban előírt megszűnése után elkészítette a január és március közötti időszak záródokumentumait (határozatok előzetesen megszerzett kompetenciák beszámításáról, a résztvevői elégedettségmérés eredményeinek táblázatai, az oktatói elégedettségmérő kérdőívek módosítása, a képzések naprakész nyilvántartásának táblázatai stb.)
- segítséget nyújtott a képzésre vonatkozó TÁMOP-pályázatok kedvezményezettjeinél zajló utóellenőrzések során, 18 alkalommal pótolta a partnereknél felmerült hiányosságokat (ESZA-nyilatkozat, intézmények közötti szerződés, árajánlat, fotódokumentációs stb.)
- közvetlen képzési tevékenysége során a minőségbiztosítás fokozatos kiépítése mellett elkészítette és közzétette éves képzési tervét (<http://ki.oszk.hu/content/kepzesi-terv>)
- befejezett egy (2015. július), és elkezdett egy (2015. szeptember) következő OKJ-s szakképzést (http://ki.oszk.hu/content/segedkonyvtaros_kepzes); 12 alkalommal akkreditált továbbképzési programokon alapuló tanfolyamokat valósított meg (<http://ki.oszk.hu/content/akkreditaltkepzesek>)

	a képzés elnevezése	létszám	bevétel
1.	OKJ segédkönyvtáros képzés 2014/2015. 2. félév	33	2.425.750 Ft
2.	OKJ segédkönyvtáros képzés 2015/2016. 1. félév	30	2.240.000 Ft
3.	Könyvtári vezetői ismeretek 1.	24	960.000 Ft
4.	Könyvtári vezetői ismeretek 2.	24	960.000 Ft
5.	Könyvtári vezetői ismeretek 3.	17	680.000 Ft
6.	Könyvtári vezetői ismeretek 4.	16	640.000 Ft
7.	Konfliktushelyzetek hatékony kezelése... (1. alkalom)	9	585.000 Ft
8.	Konfliktushelyzetek hatékony kezelése... (2. alkalom)	10	650.000 Ft
9.	Államháztartási és vezetési ismeretek...	15	846.000 Ft
10.	Online irodalmi adatbázisok	7	210.000 Ft
11.	Zenei könyvtári ismeretek 3.	11	550.000 Ft
12.	A könyvtárak minősítése... (1. alkalom)	20	1.200.000 Ft
13.	A könyvtárak minősítése... (2. alkalom)	17	1.020.000 Ft
14.	Felkészülés a fejlesztő biblioterápia ... alkalmazására	12	720.000 Ft
15.	Angol szaknyelvi ismeretek...	7	385.000 Ft
	Összes bevétel:	252	14.071.750 Ft

- működtette és a jogszabályi változásoknak megfelelően módosította a képzési adminisztráció adatbázis alapú rendszerét (<http://ki.oszk.hu/tanfolyam/>)

- mind OKJ-s (FIR), mind akkreditált tanfolyamaira (OSAP) vonatkozóan eleget tett a képzésekre vonatkozó statisztikai adatszolgáltatás és a Könyvtári Akkreditációs Szakbizottság felé való jelentések (40 alkalom) előírásainak
- távoktatási felülettel támogatta saját képzéseit (<http://ki.oszk.hu/kitavokt>), a segédkönyvtárosokat és felhasználókat képző könyvtárakat (<http://konyvtaroskepzes.hu>); bővítette a felületek tartalmait oktatási segédanyagokkal és távoktatási tananyagokkal
- szakmai gyakorlatot szervezett andragógia BA szakos hallgató számára
- vizsgaszervezőként módszertanilag folyamatosan támogatta a segédkönyvtáros képzés OKJ-s vizsgarendszerének működését, és a vizsgaszervezési jogszabály előírásaihoz igazodva lebonyolította a 2015. év vizsgáit.

	a vizsga helyszíne	létszám	bevétel
1.	Könyvtári Intézet, Budapest	34	1.500.000 Ft
2.	Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza	16	116.800 Ft
3.	BME OMIKK, Budapest	30	239.400 Ft
4.	Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér, Győr	22	178.200 Ft
5.	Europass bizonyítvány kiállítása (2 fő)	-	10.500 Ft
	Összes bevétel:	102	2.044.900 Ft

- a vizsgák előkészítése során a vizsgákat bejelentette a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatalhoz, megrendelte az írásbeli tételeket, a kinevezett vizsgálókkal és vizsgabizottsági tagokkal felvette a kapcsolatot, majd folyamatosan tájékoztatta őket a vizsga menetéről; a képzőkkel együttműködve elkészítette a vizsgák dokumentációját; a törzslapokat postai úton eljuttatta a Törzslapnyilvántartó irodába
- az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet felkérése alapján öt alkalommal közreműködött a segédkönyvtáros képzés központi írásbeli tételeinek kidolgozásában, valamint lektorálta a partner intézmények három gyakorlati vizsgafeladat-sorát
- vizsgabizottsági tagként és / vagy jegyzőként részt vett a vizsgák megvalósításában
- végzett segédkönyvtárosok számára EUROPASS-bizonyítványokat állított ki (2 alkalom) a Nemzeti EUROPASS Központon keresztül

- könyvtárosképző és továbbképző központi feladatából adódóan folytatta az iskolarendszeren kívüli képzőhelyek munkájának összehangolását, figyelemmel kísérte az új segédkönyvtáros képzés képzési programjának megvalósítását
 - egy alkalommal (2015. október 2.) képzőhelyi értekezletet szervezett, amelyen tájékoztatást nyújtott a módosított jogszabályokból következő képzőhelyi feladatokról
 - elkészítette és a képzőhelyek számára biztosította a módosított jogszabályokból következő képzési dokumentáció elemeit
 - szakmai állásfoglalást készített a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal számára az Intézet és a képzőhelyek szempontjából a képzés minimális óraszámának emeléséről
- segítette a külföldi magyar intézetek és a határon túli magyar könyvtárak munkáját
 - adatbázisba szervezte a 2014-es NKA pályázatból sikeresen megvalósított határontúli képzési programok tanfolyami (13 alkalom) és résztvevői (200 fő) információit (www.konyvtarakhataroknelkul.hu)
 - elkészítette és a határontúli képzőhelyekre eljuttatta a képzéseken résztvevők tanúsítványait
 - sikeres NKA-pályázatot adott be a 2015-2016-os határontúli képzések megvalósítása érdekében [**bevétel: 2.593.176 Ft**]
 - megvalósította az NKA-pályázat első féléves képzési programját (8 képzés: Beregszász, Csíkszereda, Érsekújvár, Lendva, Pélmonostor, Somorja, Sepsiszentgyörgy, Zenta; 137 résztvevő); elkészítette az első féléves képzések jelenléti íveit, összesítette az elégedettségmérő kérdőívek eredményeit
- folyamatosan tájékoztatta a könyvtáros társadalmat a könyvtárosképzésről – az EMMI Könyvtári és Levéltári Osztály felkéréseinek függvényében
 - háttér tanulmányt készített a felsőfokú könyvtárosképzés európai helyzetéről
 - az eddig megvalósított akkreditált képzések dokumentációja alapján folyamatosan töltötte fel a képzési katasztert tartalmazó adatbázist (83 tanfolyam adatai)
- közös képzési, szakmai módszertani és fejlesztési munkákon keresztül együttműködött a Magyar Könyvtárosok Egyesületével, a Könyvtárostanárok Egyesületével
 - az MKE megbízásából részt vett a szakképzési létszám-meghatározó értekezleten (2015. március 20.) az EMMI-ben, szakmai támogató véleményt/állásfoglalást készített
 - egyeztetett a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziummal a könyvtári ismeretek fakultációként való bevezetéséről, rendelkezésre bocsátotta a segédkönyvtáros képzési programot

- részt vett az intézeti honlapnak mint az Intézet legfontosabb belső és külső kommunikációt biztosító eszköznek a működtetésében
 - végezte és koordinálta a hírek feltöltését (különös tekintettel a képzéssel, továbbképzéssel kapcsolatos hírekre)
 - folytatta szolgáltató és tanácsadó tevékenységét, és működtette az ehhez kapcsolódó elektronikus szolgáltatásait (a könyvtári szakfelügyelők adatbázisa, információk határon túli könyvtárosoknak, információk fogyatékkal élőknek, könyvtárépítéssel stb.)
 - folyamatos jogszabálytervezet- és jogszabályfigyelést végzett, havonta közlöny-tartalomjegyzéket készített
 - heti gyakorisággal új formátumú, Google naptárba integrált eseménynaptárt szerkesztett¹² (18 könyvtár eseményei)
 - bevezette a használatba a gyerekirodalmi adatbázis új felületét
 - folyamatosan válogatott a beérkező Új Könyvekből
 - frissítette a 2014-ben bevitt tételeket (65 tétel)
 - új annotációkat készített és töltött fel a kötetek leírásával együtt (91 db)
 - kiemelt tételeket válogatott ünnepi és szünidei eseményekhez kapcsolódva
 - valamennyi, az adatbázisban található könyv borítóját beszkenelte, archiválta és feltöltötte (1327 db)
 - feltöltötte egyes kötetek elektronikus – MEK / DIA link – elérhetőségeit (54 db)
 - adminisztrálta a felületre érkező hozzászólásokat és javaslatokat
- az EMMI Könyvtári és Levéltári Osztály kérésére
 - szakértői engedély kiadásának feltételeire vonatkozó kérelmet véleményezett (2 alkalom)
 - összeállítást készített a 2002 és 2011 között szervezett könyvtári szakfelügyeleti és szakértői tanfolyamok szám- és résztvevői adatairól
 - szakértői vizsgálatot végzett a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő könyvtárakban (4 települési könyvtár, 2 szakkönyvtár, 2 országos szakkönyvtár)

¹² A feladaton a Könyvtári Intézet másik két osztályának egy-egy munkatársa is dolgozik, az egyeztetés folyamatos.

- részt vett a könyvtári közfoglalkoztatottak képzésére vonatkozó tervezési folyamatban
- konferenciákon, továbbképzéseken vett részt
 - Iskolai Közösségi Szolgálat: kutatási eredmények és jó gyakorlatok – konferencia, Budapest, OPKM, 2015. február 20.
 - Kárpát-medencei Könyvtárosok Konferenciája – konferencia, Csongrád, Csongrádi Információs Központ Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum, 2015. május 31-június 1.
 - Változásnavigátor: felnőttképzési szabályváltozások, újdonságok, következmények – fk. továbbképzés, Budapest, Inventum Kft., 2015. június 11.
 - Képzési programok kidolgozása – FSZOE szakmai nap, Budapest, NSZFH, 2015. október 27.

12.4.3 Könyvtártudományi Szakkönyvtár

KI KSZK	2015. év
Állomány	77.499 egység
Gyarapodás	368 könyv 64 szakdolgozat 2 CD-ROM 0 e-könyv 98 nyomtatott folyóirat 100 online folyóirat
Feldolgozás az online katalógusban	268 tétel
Feldolgozás a Humanus adatbázisban	1900 tétel
Regisztrált használók száma	858
Újonnan regisztrált	65
Személyes használó	1514
Internethasználat	450
Távhasználat	804
Kölcsönzött/hosszabbított dokumentum	1615
Helyben használt dokumentum	4025
Referenzs kérdés	812
Használóképzési alkalmak	4

Részvevők száma	105
Könyvtárközi kérés, küldés	Kérés: 0 Küldés: 8,
Rendezvény	2 (könyvbemutató)
Kiállítás	1 (Fitz-kiáll.)

A KSZK 2015-ben rendben elvégezte a munkatervben kijelölt feladatait.

A kiemelt feladatok közül kidolgoztuk az *új belső és külső PR stratégiát* és hozzákezdünk megvalósításához. Ennek keretében új szolgáltatásként létrehoztuk a Facebookon a Könyvtárosok dolgozósobája profilt, amelyre folyamatosan posztokat, megosztásokat és hozzászólásokat helyezünk el, aktív forgalmat biztosítunk. A kezdeményezés sikeresnek bizonyult: március végétől az év végéig több mint 970 ember jelentkezett be a szolgáltatásra. Meghatároztuk, hogy a közléteendő tartalomról mi kerül a KSZK honlapjára és a *Könyvtárosok dolgozósobája* posztjai közé.

A *Könyvtári Figyelő visszamenőleges digitalizálására* az Eldorado program keretében került sor. A régi évfolyamok szkennelése megtörtént, a nyersanyag tehát kész, a szolgáltatathóság érdekében az Elektronikus Periodika Archívummal egyeztetés és együttműködés indult – többek között – a tartalomjegyzékek (210 darab) bevitelére. (A Könyvtári Szemle digitalizálása tervbe volt ugyan véve, de 2016-ra tolódik át.)

A *KI honlapjának* fejlesztése keretében sor került a KSZK és a Könyvtári Figyelő honlapjának teljes megújítására is. A munkálatok a beszámoló írásakor még tartanak, 2016 elején zárulnak le.

2015 folyamán az előző évben megkezdett *leltározás* folytatására egyéb teendők miatt nem jutott idő és energia.

A *feldolgozó munkában* tervbe vett kiemelt teendők (például az időszaki kiadványok feldolgozása az AMICUS rendszerben) ütemesen zajlott.

A gyűjtemény építése folyamatosan zajlott. Főigazgatói utasításként megjelent a KSZK *gyűjtőköri szabályzata* (amely 5. sz. melléklete az OSZK gyűjtőköri szabályzatának). *Gyárapítási* tevékenységünk legnagyobb részét az ajándékok, hagyatékok és fölőspéldányok (OGYK, OIK, MTA KIK) meglehetősen munkaigényes beiktatása teszi ki. Emellett OSZK-s szakemberek kezdeményezésére két szabványt vásároltunk az ISO-tól. A KSH-tól átvettünk kb. 100 kötetnyi anyagot a KSZO munkájának segítésére (a 2001. évi népszámlálás adatai). Folyamatosan gyárapítjuk a szabad hozzáférésű könyvtártudományi és könyvtörténeti tárgyú elektronikus dokumentumok gyűjteményét (KÖSZ szolgáltatás).

A *folyóiratok és adatbázisok előfizetése* a 2015. évre – ha némi késéssel is, de – megtörtént. 29 külföldi és 9 magyar folyóiratot (köztük 3 napilapot) rendeltünk meg. 2 adatbázis (ProQuest Library Science és Emerald Library and Information Science Collection) elérésére

fizettünk elő. Online elérhető folyóirataink száma 29 cím. Összesen 12 céggel dolgozunk. Takarékosági okból lemondtuk az International Information and Library Review és a Honismeret előfizetését, újra előfizetjük viszont a Library Trends-et. Az időszaki kiadványok érkeztetését új feladatként az olvasószolgálatos munkatárs végzi. Továbbra is problémát jelent, hogy források hiányában továbbra sem tudunk új monográfiákat vásárolni, sem magyarokat (a kötelempéldányok közül nem kapjuk meg a számunkra szükséges összes könyvet), sem pedig külföldieket. Új külföldi könyvekhez legfeljebb ajándékként vagy recenziós példányként jutunk, kényszermegoldásként.

Az állomány-nyilvántartás, feldolgozó munka, tartalmi feltárás teendőit a tervek szerint folyamatosan elvégeztük. A gyarapodás, amelynek túlnyomó része ajándékokból és hagyatékokból származik, ütemesen bekerül az online katalógusba (Nektár és EKGY virtuális katalógus). A nyilvántartásaink alapját képező állományfájlban rendszeresen rögzítjük a szükséges módosításokat, kiegészítő adatokat. A feldolgozó munka tárgyi feltárási részéből az Osztály minden munkatársa részt vállal. A tárgyi feltárás során szükség szerint új deskriptorok készültek, ezek már használatban vannak, a Dictio adatbázisba a nyári zárva tartás alatt kerülnek bele.

A magyar és külföldi cikkek és tanulmányok analitikus feldolgozása és a HUMANUS adatbázis építése terén a szokásos egyenletes és megbízható teljesítményt sikerült nyújtanunk, annak ellenére, hogy a külföldi cikkek feldolgozásában csak minimális segítséget kapott a szerkesztő.

A kiadványok előállítása terén a következők történtek: a *Könyvtári Figyelő* 2015. évi költségvetését az erősen csökkentett NKA-támogatás (mindössze 500 ezer forint) miatt újraterveztük. Az OSZK főigazgatójával mint a KF kiadójával megállapodtunk arról, hogy az előfizetési díjakból és az EBSCO által a szöveghasználatért fizetett díjból kipótolhatjuk az NKA támogatást. A főigazgató döntése alapján a referáló rovat ismét megjelent nyomtatásban. A folyóirat helyzetéről tájékoztatjuk a szakmai közvéleményt. Folyamatosan működtettük a szerkesztő bizottságot, amely jelentősen támogatta munkánkat, és egyetértett intézkedéseinkkel. A nehézségek ellenére a számokat időben megszerkesztettük. A pályázati egyeztetés elhúzódása miatt április 24-én jelent meg a KF 1. száma nyomtatásban és elektronikusan is. Június 24-ére időben elkészült a 2. szám nyomdai kézírata. Június 8-án újabb pályázatot adtunk be az NKA folyóirat-kollégiumához kiegészítő támogatás (1,6 millió forint) elnyerése érdekében, amellyel az OSZK költségeit szerettük volna kiváltani. 805 ezer forintot nyertünk. Pozitívum, hogy előfizetési felhívásunk eredményeként nőtt előfizetőink száma, és teljesült a bevételi terv. Az OSZK nyomdai tenderének elhúzódása fennakadást okozott a *Könyvtári Figyelő* folyamatos megjelenésében. A 2. szám szeptember 24-én, a 3. szám október 2-án jelent meg, a 4. szám december 14-én került nyomdába. Összesen 28 elméleti cikk, 3 szemletanulmány, 11 könyvismertetés és 262 referátum jelent meg a *Könyvtári Figyelő*ben. A kurrens számok archiválását saját erővel sikerült megoldani. 2015 végén egyszeri kiegészítő támogatást kértünk az emberi erőforrások miniszterétől.

A *Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiájának* 2014/2. és 2015/1. száma a munkaterv szerint határidőre megjelent, összesen közel 1200 tételt tartalmazott. A *könyvtörténeti bibliográfia* határidőre elkészült a KSZK munkatársainak összefogásával.

Az *olvasószolgálati és tájékoztató munka* terén nyújtott teljesítményünkről a szöveg végén mellékelt szám adatok tanúskodnak. Az olvasótermet heti 36 órában működtettük. Március 19-étől indult a Facebookon a *Könyvtárosok dolgozószobája* profilunk, amely mára 970 tagot vonzott. Az Eseményfigyelő szolgáltatásban koordinációval és adatszolgáltatással vettünk részt: a KI néhány munkatársát bevonva heti rendszerességgel áttekintettük a könyvtárak honlapjait, összegyűjtöttük és az adatbázisba bevittük az események adatait. Az MKE Könyvtárvilág című periodikumának mind a hat számához szolgáltatunk magyar és külföldi könyvtártudományi bibliográfiai anyagot. Új szolgáltatásként az intraneten könyvtörténeti gyorstájékoztatót indítottunk. Az OSZK-s kollégák publikációiról gyűjtjük a könyvtörténeti hivatkozásokat, amelyeket az érintett kutatóknak adunk át. (E két vállalkozásunk a könyvtörténeti referens távozásával átmenetileg szünetelt, 2016 elején folytatódik.)

A használók képzése keretében négy csoportot fogadtunk: egy szentendrei csoportot (Péterfi Rita vezetésével), a Kodolányi Főiskola hallgatóit (Simándy Irén tanítványait), a nyíregyházi segédkönyvtárosokat (Vraukóné Lukács Iлона kérésére) és a SÓTÉR asszisztentstanfolyam hallgatóit. – Egy gyakornokkal foglalkoztunk (ELTE, BA, 3. évf., 60 óra, olvasószolgálat) és egy szakdolgozó hallgatóval, aki Köhalmi Béla hagyatékát dolgozza fel.

Egyebek: elvégeztük a rendszeres üzemeltetési-adminisztratív-jelentéstételi kötelezettségeket: elkészítettük a 2014. évi statisztikát, részt vettünk a katasztrófavédelmi tervezésben, különböző vélemények és jelentések összeállításában. A KSZK üzemszerű működésében állandó gondot jelent a számítógépek lassúsága, gyakori meghibásodása és a javítással járó sajnálatos adatvesztés.

2015 elején még tartott az általunk előző évben rendezett Fitz-kiállítás a 7. emeleti katalógustérben, ezen idén három csoport számára tartottunk vezetést.

Részt vettünk a Veszíts el egy könyvet! országos eseményen, kb. 15 könyvet regisztráltunk. Az OSZK Múzeumok Éjszakáján egy munkatársunk dolgozott önkéntesként.

A 2015. évben kitartó munkával több személyzeti kérdést sikerült megoldanunk.

1. A korábbi olvasószolgálatos *nyugdíjazása* miatt az első negyedévben (február közepétől) a napközbeni olvasószolgálati teendőket a KSZO munkatársa látta el egy átmeneti időszakban. Ezt követően, az új olvasószolgálatos belépéséig (2015. június 1-jéig) beosztás szerint a KSZK munkatársai ügyeltek az olvasóteremben.

2. Június 1-jén sikeres álláspályázat alapján beállt *új olvasószolgálatosunk*. Az olvasótermi teendők mellett az időszaki kiadványok érkeztetését is feladatául kapta, emellett sokféle feladatba bevonjuk (HUMANUS adatbázis építése, recenzióírás, referálás). Az olvasószolgálatos teendői közül kikerült a szakdolgozat-gyűjtemény kezelése (ezt kolléganőnk látja el a továbbiakban).

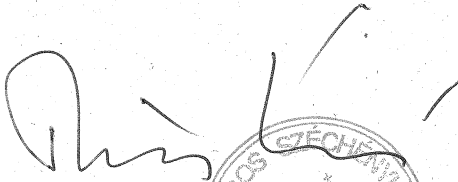
3. Június 1-jétől *áthelyezéssel távozott* az osztályról könyvtörténeti referens kolléganőnk. A munkatervben egyes, nevével jelzett feladatok elvégzése a helyére kerülő új munkatárs beállításáig halasztást szenved (könyvtörténeti gyorstájékoztató, OSZK-sok hivatkozásai).

4. A *könyvtörténeti referens* munkakörét kolléganőnk tölti be. A bibliográfiai anyaggyűjtés és feldolgozás teendőit érkezéséig a KSZK munkatársai közösen végezték el.

Magyar Könyvszemlében megjelenő éves könyvtörténeti bibliográfiát sikerült időben nyomdába adni.

5. Az év folyamán került sor Tóth Szilvia (határozott idejű) alkalmazására, aki határozott idejű *szerveződéssel* elsősorban hagyatékok feldolgozásával foglalkozik.

Budapest, 2016. január 18.

Dr. Tüske László
főigazgató

13 Mellékletek

13.1 Szakirodalmi szemle a nemzeti könyvtárakról

Nemzeti könyvtárak új épületei

Szakirodalmi szemle az OSZK vezetői számára – Készült a Könyvtártudományi szakkönyvtárban, 2015 szeptemberében

A leendő könyvtáráépület megtervezéséhez fontos általános olvasmány, tömör bevezetés a könyvtáráépítés teendőibe: A könyvtárosok kézikönyve 4. Határterületek. 6. fejezet: A könyvtár épülete és berendezése / Papp István. Budapest, Osiris, 2002. 263-301. p. Továbbá útmutatással szolgálhat az IFLA library building guidelines : developments and reflections / ed. on behalf of IFLA by Karen Latimer and Hellen Niegaard. - München : Saur, 2007. - 266 p. : ill.

Az elmúlt bő 20 évben a következő új nemzeti könyvtári épületek épültek (átadási időpontokkal és ahol megadható, az építkezés kezdő időpontjával)

- Észt Nemzeti Könyvtár, Tallinn 1993
- National Library of Scotland, Edinburgh 1995 – közel 20 ezer nm
- British Library, London 1997 (indult 1982) – 108 ezer nm
- Deutsche Bibliothek, Frankfurt am Main 1997 (1992)
- Bibliotheque nationale de France, Paris 1998 (1989) – 360 ezer nm
- Shanghai Library (1999?) – 83 ezer nm
- Dán Nemzeti Könyvtár, Koppenhága 2002 – 21,5 ezer nm
- Bibliotheca Alexandrina, Egyiptom 2002 – 85 ezer nm
- Deichmanske Bibliothek, Oslo 2005
- National Library, Singapore 2005 – 11 ezer nm
- Deutsche Nationalbibliothek, Leipzig 2011
- Román Nemzeti Könyvtár, Bukarest 2012 (1989)
- Lett Nemzeti Könyvtár, Riga 2014
- Qatar National Library (épül) – <http://qnl.qa/library-building?sectionId=27>

A vonatkozó folyóiratcikkekből kinyerhető tapasztalatokat foglaljuk össze, helyenként konkrét utalásokkal, és támaszkodva egy tanulságos szempontrendszerre (BISBROUCK, Marie-Francoise: What to look for: a check list for visiting library buildings), amely az IFLA említett kötetében található (237-244. p.).

A nemzeti könyvtárak többsége monumentális, impozáns épület, amelyet neves építész tervezett. A mindenkori tervek azt tükrözik, hogy az adott időszakban milyen trendek

érvényesültek a kulturális örökség tárolásában, védelmében, a gyűjteményekhez és szolgáltatásokhoz való nyilvános hozzáférésben, az információtechnológia fejlődésében.

Maguk az épületek gyakran nem feltétlenül szakmai szempontok alapján, hanem középületekként és mint kiváló építészeti teljesítmények hívják fel magukra a figyelmet. Híven tükrözik a kulturális tradíciókat, a történelmi háttérrel, a nemzeti aspirációkat és a politikai tényezőket. A dán nemzeti könyvtár új épületrésze (Fekete gyémánt) a tengerparton áll, a régi könyvtári templomépülethez építették hozzá. A kikötőben sétálók mindig találhatnak itt kulturális programot, a könyvtár a város kulturális életének egyike központja. Ezt az épületet is képzőművészeti alkotások díszítik.

A nemzeti könyvtárak épületei között vannak újonnan épültek, vannak könyvtári célra átalakított épületek, és az idő elteltével átépítések és bővítések is előfordulnak. A tervezésbe bevont könyvtári szakemberek azt hangsúlyozzák, hogy rendkívül fontos az épületek funkcionalitása és a megfelelő környezet.

Új nemzeti könyvtárak telepítésénél a városközpontban való elhelyezésre ritkán van mód, de igen fontos a jó megközelítés lehetősége, azaz a megfelelő közösségi közlekedés, parkolási lehetőség (gépkocsiknak és kerékpároknak), az épület megvilágítása és a hozzá elvezető eligazító jelzések.

Sok esetben a nemzeti könyvtár épületében más intézmények és funkciók is helyet kapnak. Az Alexandriai Könyvtárban például múzeum, művészeti galéria, levéltár, konferencia- és természettudományos központ, egyetem és szakiskola. A rigai nemzeti könyvtár új épületét 2015-ben, amikor Lettország tölti be az EU elnökségi posztját, reprezentációra használják. Fontos találkozókra kerül itt sor, amelyek nyilván emelik a könyvtár presztízsét.

Fontos, hogy a könyvtár bejárata legyen feltűnő és egyértelmű. Tanulságos lehet, hogyan alakították át 15 év elteltével a francia nemzeti könyvtár épületét: átépítették a könyvtár bejáratát, amely nem volt könnyen megtalálható. Ezzel egyidejűleg sok mindent telepítettek a bejárat mellé, ami szívélyesebbé teszi a látogatók fogadását (kávézót, könyvesboltot, kiállítóhelyet). A tanulási teret a korábbi szigorú, osztályterem-szerű elrendezés helyett mobil bútorokkal rendezték be, a számítógépek esetében is a lazább elrendezést választották. Ez a tendencia a legtöbb helyen érvényesül: az olvasótermekhez előadótermek, szemináriumi szobák, csoportos munkára alkalmas kisebb terek csatlakoznak.

Csehországban a 2000-es évek közepén komolyan foglalkoztak egy új könyvtárépület gondolatával, és egy, külső megjelenését tekintve meglehetősen bizarr terv született, amely nagy vitát váltott ki, de nem valósult meg. Azóta a tervről nem hallani, hanem a nemzeti kulturális intézmények megújítása és fejlesztése keretében a Klementinum történelmi épületegyüttesének felújítása van folyamatban. A külső raktárbázisban, amely 1994 és 1996 között épült, a nem kölcsönözhető, archiválásra, digitalizálásra szánt köteteket helyezték el (4 millió kötetes a kapacitása). Ezt 2015-től felújítják, 2018-ig pedig hozzáépítenek (kapacitása akkor összesen 10 millió kötet lesz). A Klementinumban a cseh nyelvű prézens anyag legújabb része marad, ott maradnak a kéziratok, első kiadások és a muzeális gyűjtemény. A feldolgozás és a digitalizálás is ezen a külső telephelyen lesz elhelyezve.

A raktárakat vagy legalább azok egy részét jellemzően a föld alatt (sok esetben közvetlenül az olvasói terek alatt) vagy távoli épületben, elrendezését tekintve túlnyomórészt tömörraktárként helyezik el. Ma már több helyen működnek automatikus raktári rendszerek. Fontos szempont természetesen a raktári helyiségek belmagassága mellett a klimatizálás, a megfelelő hőmérséklet és páratartalom, a biztonságtechnikai és tűzvédelmi intézkedések. Célszerű (központi és helyi) világítás, megfelelő eligazítójelzés-rendszer szükséges. A növekedési potenciálra is gondolni kell. A zárt raktárak bizonyos gyűjteményrészeknek speciális védelmet biztosítanak. (Katasztrófa esetére is gondolni kell a szállításra.) A raktárak, az olvasóterem és a tájékoztató övezet közötti szállítás eszközeiről ésszerű döntést kell hozni. A dokumentumok mozgatása kulcsfontosságú (szállítószalag, egyéb megoldások). A kijáratoknál lopásgátló berendezések vannak elhelyezve.

A gyűjtemények elhelyezésénél nyilvános terekben az azonnali tájékozódási lehetőség rendkívül fontos. A tervezés lényeges kérdése a szabadpolcos gyűjteményrész arányának eldöntése. A fogadó térben, a kölcsönző és tájékoztató pultnál a személyzet számára munkaállomások állnak rendelkezésre, hogy az olvasóknak segíteni tudjanak. A használói igények határozzák meg az olvasói számítógépek számát, funkcióit és felszereltségét. Az egyéni használat mellett egyre nagyobb figyelmet kapnak a csoportos használat igényei. A nyilvános terekben ennek kapcsán elkülönítik a zajos és csendes tereket, megfelelő hangszigetelésről gondoskodva. Ma már magától értetődő, hogy mindig tekintettel kell lenni a hátránnyal élőkre. Az olvasók kényelme (bútorzat, feliratok, kávézó, dohányzó- és pihenőhely, világítás stb.) elsődleges szempont kell, hogy legyen.

Az olvasói szinteket rendszerint a bejáratától közvetlenül megközelíthetően tervezik. A tervezők adnak arra, hogy az olvasók számára a méretek, színek és felületek szempontjából vonzó tereket biztosítsanak.

Az új épületekben rendszerint külön bejáraton közlekednek a munkatársak, és külön bejáratot terveznek a különböző szállítmányok érkeztetésére is. A személyzet munkaszobái az olvasói terektől elkülönülten kapnak helyet, akár közös szinten, akár több szinten elszórtan. A tervezés során fontos kiinduló szempont lehet a munkaszervezet, illetve a munkaszervezés gyakorlata. Az épületen belül gondoskodni kell arról, hogy a személyzet könnyen közlekedhessen (folyosók, átjárók, a belső részlegek és raktárak elérhetősége). A munkatársak kényelmét szolgálják a megfelelő bútorok és berendezések, öltözők, mosdók, zuhanyozók, étkezők, pihenőhelyek, továbbá nem szabad elfeledkezni a tantermekről és más szakmai közösségi terekről.

13.2 Kiadványok

13.2.1 Sorozatok

Bibliotheca Scientiae et Artis (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

- **Interpretációk interpretációja.** Tudós bibliothecariusok, tudós elődök, (szerk. Zsupán Edina). Az OSZK éves Tudományos Ülészak előadásainak válogatott, szerkesztett anyaga. Kiadja: Országos Széchényi Könyvtár–Gondolat Kiadó, Bp., 2015.

Magyar Könyvszemle és a MOKKA-R Egyesület füzetei (közös kiadás az Argumentum Kiadóval)

- Viskolcz Noémi: Nádasy Ferenc (1623–1671) nyomdái. OSZK–Argumentum Kiadó, Bp., 2015.

Res Libraria (közös kiadás az Universitas Kiadóval)

- Révész Emese: **Kép, sajtó, történelem. Illusztrált sajtó Magyarországon 1850–1870 között.** Szerk. Lipták Dorottya, OSZK–Universitas Kiadó, Bp., 2015.

Nemzeti Téka (közös kiadás a Gondolat Kiadóval)

- Vasné Tóth Kornélia: **A moszkvai Rudomino Könyvtár hungarika ex librisei hazai és nemzetközi kontextusban.** OSZK–Gondolat Kiadó, Bp., 2015.
- Helle Mária: **Vásári cédulától az agrárszakkönyvekig.** A magyaróvári Czéh-nyomda kiadványainak bibliográfiája 1836-tól 1910-ig. OSZK–Gondolat Kiadó, Bp., 2015.

13.2.2 Nemzetközi együttműködésben megjelenő kiadványok

- **Apor kódex, 15. század vége – 16. század eleje.** OSZK–ELTE Magyar Nyelvtörténeti Tanszék–Székely Nemzeti Múzeum. (Régi Magyar Kódexek, 33.) Bp., 2015.

Kuncz Aladár Összegyűjtött Munkái (közös kiadás a Kriterion Könyvkiadóval)

- **I. Fekete kolostor.** Feljegyzések a francia internáltságból. A szöv. gondozta, a jegyz. összeáll. Jeney Éva. OSZK–Kriterion, Bp.–Kolozsvár, 2015.
- **II. Egy márványdarab.** Novellák, karcolatok, tárcák, jegyzetek, dráma. Egybegyűjt. és a szöv. gond. Filep Tamás Gusztáv, Varga Ágnes. OSZK–Kriterion, Bp.–Kolozsvár, 2015.

Egyéb együttműködésben megjelenő kiadványok

- Kelemen Éva: **Művészetek vándora.** A zeneszerző Csáth Géza. OSZK–Magyar Kultúra Kiadó, Bp.–Vámosszabadi, 2015.
- Révai Miklós: **Antiquitates literaturae Hungaricae – Magyar irodalmi régiségek,** szerk. C. Vladár Zsuzsa, Stemler Ágnes. OSZK–Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp., 2015.

13.2.3 Alkalmi kiadványok

- **Augustinus Moravus Olomucensis.** Proceedings of the International Symposium to Mark the 500th Anniversary of the Death of Augustinus Moravus Olomucensis (1467–1513). A 2013. november 13-i nemzetközi tudományos konferencia tanulmányai, szerk. Ekler Péter, Kiss Farkas Gábor. OSZK–MTA BTK ItI, Bp., 2015.
- Farkas Gábor Farkas: **Régi könyvek, új kalandok.** 12 történet a könyvtárak mélyéről. OSZK, Bp., 2015.

13.2.4 Doktori munkák

- Kovács Eszter: **„Légy cseheknek pártfogója, magyaroknak szószóllója...”** Cseh–magyar jezsuita összefüggések a kezdetektől 1773-ig, OSZK–PPKE BTK, 2015.

13.2.5 Az 1956-os Intézet – Oral History Archívum kiadványai

- **Évkönyv XXI. 2015. Magyarok 1945-ben.** Szerk. Rainer M. János. OSZK–1956-os Intézet Alapítvány, Bp., 2015.

13.2.6 Időszaki kiadványok

- **Magyar Könyvszemle** (közös kiadás a MTA Irodalomtudományi Intézetével és az Argumentum Kiadóval) évi 4 szám, megjelenése folyamatos.
- **Lymbus 2014.** Magyarságtudományi forrásközlemények, főszerk. Ujvary Gábor. Balassi Intézet, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Magyar Nemzeti Levéltár, Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság, OSZK, Bp., 2015.
- **Mercurius 2014,** szerk. Boka László. OSZK, Bp., 2015.
- **Bulletin 2014,** szerk. Boka László. OSZK, Bp., 2015.
- **Irodalmi magazin.** A Magyar Napló időszakos kiadványa, főszerk. Oláh János, Kiadja: OSZK–Magyar Napló, Bp., III. évfolyam **2015/1–2.**
- **Hungarian Studies Review 2015.**
- **Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 2015/1–12.**
- **Könyvtári Figyelő 2015/1–4.**

13.2.7 Elektronikus időszaki kiadványok

- Magyar Nemzeti Bibliográfia. Könyvek Bibliográfiája – WWW 2015.
- Magyar Nemzeti Bibliográfia. Új Periodikumok – WWW 2015.
- Magyar Nemzeti Bibliográfia. Kartográfiai Dokumentumok – WWW 2015.
- Magyar Nemzeti Bibliográfia. Zeneművek: Kották – WWW 2015.
- Magyar Nemzeti Bibliográfia. Zeneművek: Hangfelvételek – WWW 2015.

13.3 Kiállítások

13.3.1 Állandó kiállítás

Az OSZK történetét és a könyvtári munkát bemutató kiállítás a nyitva tartási időben folyamatosan látogatható.

13.3.2 Időszaki kiállítások

- Egy marék világ – Iskander világa (Bahget Iskander fotókiállítása, Ars Librorum) – 2015. február 12 – április 3.
- Az örmény nép tragédiája az I. világháborúban (Ereklyetér) – 2015. március 20 – május 9.
- Magyarok a Kaukázusban (Ars Librorum és I. és II. Corvina termek) – 2015. április 21 – július 11.
- A királyi könyvtár – 35 Corvina titkai (Ereklyetér) – 2015. június 5 – szeptember 30.
- „Mert szemben ülsz velem...” – 110 éve született Illyés Gyuláné dr. Kozmutza Flóra – 2015. szeptember 1 – november 28.
- Propaganda az első világháborúban – 2015. október 17 – 2016. március 20.
- Magyarok a Kaukázusban – 2015. április – július
- A Kézirattár kincsei – állandó kiállítás a Kézirattár folyosóján – Nyitva: 2015. március 2-től – Felelős: Kertész Balázs
- Szép Magyar Térkép 2014 – Nyitva: 2015. március 27 – április 11. (6. emeleti Díszterem) – Felelős: Pászti László, Szabó Krisztina
- Borsszem Jankótól Ludas Matyiig – Karikatúrák és élclapok Magyarországon (7. emeleti katalógustér) – Nyitva: 2015. április 1 – július 12. – Felelős: Kozma Katalin
- Humor a köbön – válogatás a Plakát és Kisnyomtatvány Tár humoros dokumentumaiból (5. emeleti folyosó) – Nyitva: 2015. április 15 – szeptember 30. – Felelős: Kopcsay Ágnes

We Love Typography – gyerekrajz kiállítás (7. emeleti katalógustér) – Nyitva: 2015. április 24 – június 15.

- Dőlt falak, dúlt szívek. A Nemzeti Színház testéről és lelkéről. Pont ötven éve bontották le a Népszínházat a Blaha Lujza téren (Színháztörténeti tár) – Nyitva: 2015. április 24 – május 23.

A Könyv ÜnnepeL (külső helyszínen: XXII. Nemzetközi Könyvfesztivál, 2015. május 24-26.)

- Atmoszférák – Siska-Szabó Hajnalka festménykiállítása (5. emeleti folyosó) – Nyitva: 2015. június 16 – július 11.
- Egy kozmográfiai atlasz különlegességei. Városképek Gróf Széchenyi Ferenc könyvtáralapító térképgyűjteményéből (Térképtár) – Nyitva: 2015. június 20 – szeptember 30.
- Major Henrik karikatúrái (Kézirattár) – Nyitva: 2015. június 20 – július 11.
- „S csókolt minden az Ég alatt” – egy ismeretlen Ady-kézirat (III. Corvina terem) – Nyitva: 2015. június 20 – július 11.
- Füles mester kisdud játéka – kiállítás Tóth József humoros fotóiból (7. emeleti katalógustér) – Nyitva: 2015. június 20 – július 11.
- Képes Kezdőbetű gyermekrajz-pályázat kiállítása (Főbejárat melletti folyosó) – Nyitva: 2015. június 20 – szeptember 30.

A „feladatművész” – kamarakiállítás Farkas Ferenc zeneszerző emlékére – 2015. szeptember 10 – november 28.

- Az első világháború térképeken: Propaganda – Nyitva: 2015. október 27 – 2016. március 19.
- A golyóstolltól az automata sebességváltóig – Bíró László emlékkiállítás – 2015. november 12 – 2016. február 6.
- Kiállítás Goldmark Károly hagyatékából – 2015. december 8 – 2016. március 5.
- 2015. január 23-25. között a szécsényi önkormányzat kezdeményezésére a Himnusz eredeti kézirata a helyi művelődési központban került kiállításra. Ezen a hétvégén több száz látogató tekintette meg a nemzeti ereklyét. – Felelős: Földesi Ferenc

1.1.1 Előkészítő tevékenység

- **Icons of Knowledge** – kiállítás a világ nemzeti könyvtárainak épületeiről
- Együttműködés a Harvard University Graduate School of Design-nal
- Az utazó kiállítás OSZK-s tervei elkészültek. Forráshiány miatt 50%-os készültségnél félbe maradt a szervezés, a kiállítás legnagyobb sajnálatunkra elmaradt.

Benyovszky Móric emlékkiállítás

A 2016-os évet Benyovszky-emlékévvé nyilvánította a kulturális kormányzat. A gróf életét bemutató kiállítást az OSZK szervezi, tervezett megnyitó: 2016. szeptember 22. Az anyaggyűjtés és a kurátori munka elkezdődött.

Könyves sugárút – A századfordulós Budapest könyv- és sajtókiadásának emléket állító hézagpótló nagykiállítás előkészítése 2017-re. – A kiállítás előkészítése a Res Libraria Hungariae Kutatócsoport részéről ütemesen halad. Jelenleg párhuzamosan a Fővárosi Levéltár

3 állományában, az OSZK Kézirattárában, a Petőfi Irodalmi Múzeum több részlegében folyik a dokumentumok feltárása.

13.4 Rendezvények

13.4.1 Rendezvénysorozatok

13.4.1.1 KönyvTÁRlat

Az év során 10 alkalommal került megrendezésre a KönyvTÁRlat aktuális havi estje, a hozzá kapcsolódó kamarakiállítással.

- január 22. Változás és változhatatlanság
- február 19. Ripacsok és hősök
- március 19. Páncél és fátyol
- április 23. Háború és háborúellenesség
- május 21. A Szép és a Szörnyeteg
- június 18. Hitek és hitetés
- szeptember 17. A propaganda anatómiája
- október 15. Propaganda az első világháborútól 1945-ig
- november 12. A sztálini propaganda módosulásai
- december 3. Egyház és propaganda

Felelős: Boka László, Sebestyén Lilla, Kádár Krisztina, Zsupán Edina

13.4.2 Konferenciák

- Pálosaink, a fehér barátok című kiállításhoz kapcsolódó konferencia – Helyszín: Pécs, PTE BTK Kari Tanácsterem – 2015. február 5.

„Nekünk Mohács kell” – 2015. augusztus 29.

- In memoriam Farkas Ferenc – konferencia – 2015. szeptember 10.
- Szabó Károly emlékkonferencia – 2015. szeptember 18.
- Lakatos Éva emlékkonferencia – PIM – 2015. november 5.
- Husz János emlékkonferencia – 2015. november 10. – Szervezők: OSZK, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara, Cseh Centrum

Tudományos Ülésszak – A hatalom reprezentációi, hatalmi diskurzusok – 2015. november 25-26.

13.4.3 Könyvbemutatók

- Gerő Gyula: **Magyar könyvtártörténeti kronológia IV. kötet** – január 16.
- **Ős és utód nélkül** – Fábíán László írásai Lajtha Lászlóról - február 11.
- Johann George Kohl: **Utazás Ausztria országai keresztül** – Magyarországi utazás - március 4.
- Zsupán Edina: **Corvina Augusta** – április 28.
- Petrarcha: **A jó szerencsének és a szerencsétlenségnek orvosságairól** - június 3.
- Révai Miklós: **Magyar irodalmi régiségek** – június 11.
- Vasné dr. Tóth Kornélia: **A moszkvai Rudomino-könyvtár hungarika ex librisei hazai és nemzetközi kontextusban** – június 24.
- Kelemen Éva: **Művészetek vándora – a zeneszerző Csáth Géza** – szeptember 23.
- **„Serpentarius viginti quatuor stellis decoratus”** – Farkas Gábor ajándékkönyve. Szerk. Ekler Péter és Varga Bernadett – október 5.
- **Az Apor-kódex új kiadása** – október 20.
- **Irodalmi Szemle** – november 17.
- **„Légy cseheknek pártfogója...”** – szerk: Kovács Eszter – november 19.
- **Kriterion könyvbemutatók** – december 8-9.
- Verrasztó Gábor: **Goll Bea – szabálytalan életrajz** – december 9.
- Ungváry Krisztián: **Magyar megszálló csapatok a Szovjetúnióban 1941-44,** december 10.
- **Femicska csókjai** – Gelléri Andor Endre ismeretlen novellái – december 17.

13.4.4 Alkalmi rendezvények

- Magyar Kultúra Napja – 2015. január 22. – Nyílt nap. Ezen a napon kiállításra került a Himnusz eredeti kézírata, sajtótájékoztatót tartottunk.
- VÁR 30 – április 29. – Emlékezés a Könyvtár Várba költözésének 30. évfordulója alkalmából – Ezen a napon emlékeztünk a Várba költözésre, ünnepélyesen elindítottuk az ELDORADO rendszert, és délután Nemzedékek Kézfogása konferenciát tartottunk.
- Múzeumok Éjszakája 2015 - Humor a köbön! – 2015 június 20. – Nyílt nap. Több mint húszféle programot kínáltunk, 4200 látogató fordult meg nálunk.
- Palotakonzert – együttműködés a Showtime Event Kft-vel – 2015. augusztus 7-8.
- Janus Pannonius Költői Díj átadása – 2015. augusztus 29.
- Kutatók Éjszakája – Nyomozás elveszettnek hitt műtárgyak és kéziratok után – 2015. szeptember 25.

- Füzéki István emlékünnepe – 2015. október 22.
- Széchényi Emléknep – 2015. november 25.
- OSZK Kórus jubileumi koncert – 2015. november 28.

13.5 Szabályzatok

A 2015-ben kiadott szabályzatok listája:

F 41/2015 A Könyvtári Intézet Ügyrendje	KÖNYVTÁRI INTÉZET	2015-12-16
F 40/2015 Az Információsztolgtatási Igazgatóság Ügyrendje	INFORMÁCIÓSZOLGÁLTATÁSI IGAZGATÓSÁG	2015-12-16
F 39/2015 Az E-szolgáztatási Igazgatóság Ügyrendje	E-SZOLGÁLTATÁSI IGAZGATÓSÁG	2015-12-12
F 38/2015 A Gyűjteményszervezési Igazgatóság Ügyrendje	GYŰJTEMÉNSZERVEZÉSI IGAZGATÓSÁG	2015-12-12
F/37. A Tudományos Igazgatóság Ügyrendje	TUDOMÁNYOS IGAZGATÓSÁG	2015-11-03
F/36. A Különgyűjteményi Igazgatóság Ügyrendje	KÜLÖNGYŰJTEMÉNYI IGAZGATÓSÁG	2015-11-03
F 35/2015 A Főigazgatóság ügyrendje	FŐIGAZGATÓ	2015-11-03
F 34/2015 Főigazgató helyettesítése	FŐIGAZGATÓ	2015-10-22
Módosított selejtezési ütemterv	GAZDASÁGI FŐIGAZGATÓ-HELYETTES	2015-10-12
F 33/2015 Ellenőrzési nyomvonal	FŐIGAZGATÓ	2015-09-25
F 32/2015 az OSZK Projektirodájának megszűnéséről, ügyrendjének hatályon kívül helyezéséről	FŐIGAZGATÓ	2015-09-23
F 31/2015 Közérdekű adatok közzétételi szabályzat	FŐIGAZGATÓ	2015-09-21
F 28/2015 a gépjárművek igénybevételenek és használatának rendjéről	FŐIGAZGATÓ	2015-09-21
F 30/2015 Főigazgató helyettesítése	FŐIGAZGATÓ	2015-08-07
F 29/2015 Főigazgatói utasítás elszámolási előleg felvételéről	FŐIGAZGATÓ	2015-07-22
F 18/2015 Gyűjtőköri szabályzat	FŐIGAZGATÓ	2015-07-07
F 27/2015 A Könyvtári Intézet keretében működő Könyvtártudományi Szakkönyvtár gyűjtőköri szabályzata	FŐIGAZGATÓ	2015-07-02
F 26/2015 Főigazgató helyettesítése	FŐIGAZGATÓ	2015-07-02
F 25/2015 Szabályzat a könyvtári állományból való kiiktatás rendjéről	FŐIGAZGATÓ	2015-07-02
F 24/2015 A köteleespéldányok archiválása	FŐIGAZGATÓ	2015-07-02
F 23/2015 főigazgatói utasítás a munkavégzés alapjául szolgáló szerződésekről, a belső és külső személlyel (szervezettel) kötetend	FŐIGAZGATÓ	2015-07-02
F 22/2015 Szabályzat a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségről és a vagyonyilatkozatok kezeléséről	FŐIGAZGATÓ	2015-07-02

F-21/2015 MUNKAVÉGZÉSRE IRÁNYULÓ TOVÁBBI JOGVISZONY BEJELENTÉSE	FŐIGAZGATÓ	2015-06-18
F-20/2015 MONITORING STRATÉGIA	FŐIGAZGATÓ	2015-06-16
F 19/2015 Kollektív szerződés (módosított)	FŐIGAZGATÓ	2015-05-27
F 17/2015 Belső ellenőrzési kézikönyv	Belső Ellenőrzés	2015-04-24
F 16/2015 Belső ellenőrök etikai kódexe	FŐIGAZGATÓ	2015-04-24
F 15/2015 Tűzvédelmi szabályzat	FŐIGAZGATÓ	2015-04-23
F 14/2015 Az OSZK Kockázatkezelési szabályzata	FŐIGAZGATÓ	2015-04-20
F 13/2015 Gazdasági Igazgatóság ügyrendje	GAZDASÁGI FŐIGAZGATÓ-HELYETTES	2015-04-20
F 12/2015 Nyilatkozati rend az OSZK-ban	FŐIGAZGATÓ	2015-04-14
F 10/2015 Számviteli politika	GAZDASÁGI FŐIGAZGATÓ-HELYETTES	2015-04-14
F 9/2015 Lakáscélú támogatás rendszeréről szóló szabályzat	FŐIGAZGATÓ	2015-04-14
F 8/2015 Az OSZK-ELDORADO szolgáltatás adatvédelmi és adatkezelési szabályzata	FŐIGAZGATÓ	2015-03-25
F 4/2015 Az OSZK 2015. évi nyitva tartási rendje	FŐIGAZGATÓ	2015-01-14
F 3/2015 Gazdálkodási szabályzat	GAZDASÁGI FŐIGAZGATÓ-HELYETTES	2015-01-14
F 4/2010 Önköltség-számítási szabályzat	GAZDASÁGI FŐIGAZGATÓ-HELYETTES	2015-01-13
F 2/2015 az ügyiratok Központi Irattárba adásáról	FŐIGAZGATÓ	2015-01-08
F 1/2015 Iratkezelési szabályzat	FŐIGAZGATÓ	2015-01-07
Közalkalmazotti szabályzat	FŐIGAZGATÓ	2015-01-06

13.6 Szerződések

13.6.1 Együttműködési szerződések

- Honvédelmi Minisztérium
- Budapest Fővárosi Levéltár
- Cervantes Intézet
- Rómer Flóris Múzeum, Győr
- Kolozsvári Egyetemi Könyvtár
- Együttműködési keretmegállapodás a Nemzeti Emlékezet Bizottságának Hivatalával
- Együttműködési szerződés az MTA-DE Klasszikus Magyar Irodalmi Textológiai Kutatócsoporttal

13.6.2 Előkészítés alatt

- ELTE BTK
- Erdélyi Múzeum-Egyesület

13.7A Könyvtári Intézet munkatársainak publikációi és előadásai

Bognár Noémi Erika

- K 1.0 műhelynap-sorozat / Bognár Noémi Erika. – A Könyvtári Intézet új rendezvénysorozata a könyvtáros szakma mindennapi, hagyományos kérdéseinek megválaszolására. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros. – 24. (2015) 6., p. 27-30.
- Tudás új utakon – a K2 kísérleti műhely harmadik sorozata / Bognár Noémi Erika, Tóth Máté. – A Könyvtári Intézet Tudás új utakon c. rendezvénysorozatának eredményei. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros. – 24. (2015) 6., p. 31-41.
- Útmutató a könyvtárak közérdekű adatainak közzétételéhez, a közlési kötelezettségek teljesítéséhez / Bognár Noémi Erika. – Bibliogr. In: Korszerű könyvtár : finanszírozás, gyarapítás, menedzsment / [szakmai szerk.] ... Dán Krisztina, Fehér Miklós. – Budapest : Raabe, 2005-. – (2015) febr., Z 2.12, p. 1-18.

Kéziratban lévő dokumentumok:

- Bognár Noémi Erika, Jávorka Brigitta: Olvasásfejlesztés: példák az olvasásfejlesztés nemzetközi gyakorlataiból (<http://mokk.skanken.hu/bognar-noemi-erika-javorka-brigitta-olvasasfejlesztes-peldak-az-olvasasfejlesztes-nemzetkozi-gyakorlataibol.html>)

Előadások:

- A „Többcélú közösségi terek fejlesztése” című projekt szakmai továbbképző napján előadás tartása „Köz-Könyv-Tér: rendezvényszervezés könyvtári környezetben” címmel (2015. január 13. - Gyöngyös)
- A „Többcélú közösségi terek fejlesztése” című projekt szakmai továbbképző napján előadás tartása „Könyvtárak szerepe az IKSZT-kben: könyvtári modellek” címmel (2015. március 19. - Böhönye)
- A „Többcélú közösségi terek fejlesztése” című projekt szakmai továbbképző napján előadás tartása „Közösségépítés a könyvtárban” címmel (2015. március 25. - Sárszentmihály)
- „A könyvtár új útjai 5.: Minőségi szolgáltatások a digitális kultúra korában” című konferencián (MKE Társadalomtudományi Szekció) előadás tartása „Köz-Könyv-Tér: rendezvényszervezés könyvtári környezetben” címmel (2015. október 26. - Budapest, Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár)

Fehér Miklós

- Főtitkári beszámoló a 2014. október - 2015. február közötti időszak eseményeiről a 2015. márc. 3-i Tanácsülés számára / Fehér Miklós. In: Könyvtárvilág [elektronikus dok]. – 3. (2015) 1.

- Füzéki István-émlékérem díj / Fehér Miklós. In: Könyvtárvilág [elektronikus dok]. – 3. (2015) 5.
- Könyvtári hivatás, felkészülés a hivatás teljesítésére / Fehér Miklós. In: Könyvtárvilág [elektronikus dok]. – 3. (2015) 4.
- Korszerű könyvtár : finanszírozás, gyarapítás, menedzsment / [szakmai szerk.] ... Dán Krisztina, Fehér Miklós. - Budapest : Raabe, 2005-2015.

Kéziratban lévő dokumentumok:

- A nyilvános könyvtári vizsgálatok első szakaszának összesítése : 2014. augusztus – 2015. február 28. : Összegző tanulmány / Fehér Miklós ; Mender Tiborné ; Szabolcsiné Orosz Hajnalka. /EMMI Közgyűjteményi Főosztály részére készített tanulmány./ Budapest, 2015. 05. 18.
- A nyilvános könyvtári vizsgálatok második szakaszának előkészítése : Helyszíni vizsgálati adatlap ; Útmutató / Fehér Miklós ; Mender Tiborné ; Szabolcsiné Orosz Hajnalka. /EMMI Közgyűjteményi Főosztály részére készített munkaanyag./ Budapest, 2015. 09. 09.

Előadások:

- Könyvtári adatok, nyilvántartások, statisztika. Salgótarján, 2015. november 23. Előadás a Korszerű könyvtár minőségi szolgáltatások c. szakmai napon
- A KSZR szolgáltatások népszerűsítése. Zalaegerszeg, 2015. november 11. Előadás a VI. KSZR Műhelynapon
- Fókuszban a használók : Az igényfelméréstől a rendezvényekig. Eger, 2015. január 14. Előadás a IV. KSZR Műhelynapon
- Könyvtár – Felhasználó – Közösség. Közösségfejlesztés a könyvtárakban. Esztergom, 2015. október 5-6. TÁMOP TA konferencia
- Nyilvános könyvtárak vizsgálata 2014-2015. : A vizsgálatok dokumentumaival kapcsolatos tapasztalatok. Budapest, Szakfelügyeleti konzultáció, 2015. szeptember 9.

Jávorka Brigitta

- Könyvtári capriccio – Brno : BOBCATSSS 2015 / Jávorka Brigitta, Nemes László. – A magyar előadások tartalmának részletes leírásával. – Bibliogr. Jegyzetekben. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros. – 24. (2015) 5., p. 19-27.
- Mit akartunk tudni a Google előtt? / Jávorka Brigitta. – Válogatás a New York-i közkönyvtár régi érdekes kérdéseiből. In: Könyvtárvilág [elektronikus dok]. – 3. (2015) 1.
- Személyes információszerzés / Jávorka Brigitta. – Bibliogr. – Res. angol nyelven In: Tudományos és műszaki tájékoztatás. – 62. (2015) 2., p. 50-54.
- Which cartoon character reminds you to the librarian? / Jávorka Brigitta, Tóth Máté. In: Minaříková Pavla, Strouhal Lukáš (szerk.) DESIGN, INNOVATION, PARTICIPATION: BOBCATSSS 2015: Proceedings & Abstracts. 336 p. Konferencia

helye, ideje: Brno, Csehország, 2015.01.28-2015.01.30. Brno: Flow o.s., 2015. pp. 208-213. (ISBN:978-80-905480-7-7) <http://eknihy.knihovna.cz/kniha/design-innovation-participation-bobcatsss-2015-proceedings-abstracts>

Kéziratban lévő dokumentumok:

- Élethosszig tartó tanulás könyvtárral, könyvtárban, tanulást támogató új típusú könyvtári szolgáltatások / Jávorka Brigitta <http://mokk.skanken.hu/javorka-brigitta-elethosszig-tarto-tanulas-konyvtarral,-konyvtarban,-tanulast-tamogato-uj-tipusu-konyvtari-szolgalatasok.html>
- Olvasásfejlesztés: Példák az olvasásfejlesztés nemzetközi gyakorlataiból / Bognár Noémi Erika - Jávorka Brigitta <http://mokk.skanken.hu/bognar-noemi-erika-javorka-brigitta-olvasasfejlesztes-peldak-az-olvasasfejlesztes-nemzetkozi-gyakorlataibol.html>
- Városi könyvtárak helyzete / Jávorka Brigitta – Tóth Máté

Előadások:

- január 14 – Gyöngyös – NMI képzési napon előadás a megyei koordinátorok számára
- január 29 – Brno – BOBCATSSS előadás Tóth Mátéval közösen
- február 19 – Kozárd – NMI szakmai workshop az IKSZT munkatársaival
- február 26 – Mezőkeresztes – NMI műhelynapján szakmai előadás
- március 18 – Böhönye – NMI műhelynapon szakmai előadás Bognár Noémivel
- március 25 – Sárszentmihály – NMI műhelynapon szakmai előadás Bognár Noémivel
- április 1 – Eplény – NMI szakmai workshop az IKSZT munkatársaival
- április 15 – Debrecen – OTDK előadás
- július 17 – Szolnok – Vándorgyűlésen tartott előadás
- október 6 – Esztergom – TÁMOP TA konferencián előadás tartása

Somogyi József

- Jósolnak a számok / Somogyi József. Megjelenés alatt (3K)

Tóth Máté, Dr.

- A digitalizálás trendjei az Európai Unióban / Tóth Máté. In: Tudományos és műszaki tájékoztatás. – 62. (2015) 10.
http://tmt.omikk.bme.hu/show_news.html?id=6103&issue_id=574
- Könyvtár és közösség / Tóth Máté. – [Budapest] : Argumentum, cop. 2015. – 138, [17] p. : ill., színes ; 19 cm. – Bibliogr.: p. 129-138. – ISBN 978-963-446-742-7 fűzött
- Tudás új utakon – a K2 kísérleti műhely harmadik sorozata / Bognár Noémi Erika, Tóth Máté. – A Könyvtári Intézet Tudás új utakon c. rendezvénysorozatának eredményei. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros. – 24. (2015) 6., p. 31-41.

- Which cartoon character reminds you to the librarian? / Jávorka Brigitta, Tóth Máté. In: Minaříková Pavla, Strouhal Lukáš (szerk.) DESIGN, INNOVATION, PARTICIPATION: BOBCATSSS 2015: Proceedings & Abstracts. 336 p. Konferencia helye, ideje: Brno, Csehország, 2015.01.28-2015.01.30. Brno: Flow o.s., 2015. pp. 208-213. (ISBN:978-80-905480-7-7) <http://eknihy.knihovna.cz/kniha/design-innovation-participation-bobcatsss-2015-proceedings-abstracts>

Kéziratban lévő dokumentumok:

- Tóth Máté: Élethosszig tartó tanulás könyvtárral, könyvtárban, tanulást támogató új típusú könyvtári szolgáltatások <http://mokk.skanzen.hu/toth-mate-elethosszig-tarto-tanulas-konyvtarral,-konyvtarban,-tanulast-tamogato-uj-tipusu-konyvtari-szolgaltatasok.html>
- Zöld Könyvtár / Tóth Máté <http://mokk.skanzen.hu/toth-mate-zold-konyvtar.html>
- Városi könyvtárak helyzete / Jávorka Brigitta – Tóth Máté

Előadások

- NMI képzési napon előadás a megyei koordinátorok számára. Gyöngyös. 2015. január 14.
- NMI szakmai workshop az IKSZT munkatársaival. Kozárd. február 19.
- NMI szakmai workshop az IKSZT munkatársaival. Eplény, április 1.
- Which cartoon character reminds you to the librarian? / Jávorka Brigitta, Tóth Máté. DESIGN, INNOVATION, PARTICIPATION: BOBCATSSS 2015. január 30. Brno.
- A digitalizálás trendjei az Európai Unióban. Networkshop 2015. április 2. Sárospatak
- Közösségi tanulás a digitalizált kulturális örökség tartalmak kreatív újrahaznosításával. Szeged, 2015. szeptember 24.
- Új típusú elvárások – kilépés a virtuális térbe. Mágocs, 2015. október 6.

13.8A Könyvtári Intézet munkatársainak szaktanácsadó tevékenysége

Szakmai tanácsadás:

- 01.08. Gárdonyi Géza Művelődési Otthon, Székesfehérvár: a könyvtári és művelődési statisztika összefüggése különös tekintettel a HOZZA-VIGYE könyvcserепontra.
- 01.08. Nógrád megyei Könyvtár - NYKJ-hez kapcsolódó fenntartói nyilatkozattal kapcsolatosan kérdezték, hogy aki nem minősített könyvtár, az is nyilatkozhat arról, hogy e szempontok alapján végzi a munkáját?
- 01.08. A budapesti Corvinus egyetem és a hozzájuk tartozó Entz Ferenc Könyvtár névhasználatáról kérdeztek, illetve, hogy a Corvinushoz tartozó Entz Könyvtár fiókkönyvtár-e?
- 01.12. EMMI: a települési könyvtárak internetellátottsága.
- 01.13. Válasz a KI címre érkezett megkeresésre Fonyódról, (konyvtar@fonyod.hu) Varga Istvántól, aki azt kérdezte, hova, kinek és milyen formában kell az AO-ban bekövetkezett változást bejelentenie?
- 01.13. A Portál program eredményeiről érdeklődött egy felhasználó.
- 01.15. EMMI: a 15-29 éves beiratkozók száma 2004-2013 és arányuk a hasonló korú lakosság lélekszámához.
- 01.21. Pest Megyei Könyvtár: az EMMI által üzemeltetett Kulturális statisztikai program ismertetése és gyakoroltatása.
- 01.21. Nógrád Megyei Könyvtár - Önkormányzati könyvtár át lett adva az iskolának, az lát el iskolai feladatokat, alapidokumentumok nincsenek rendben, mi a teendő?
- 01.22. Nógrád Megyei Könyvtár - Kistelepülés könyvtári feladatellátás kapcsán kért egyeztetést.
- 02.02. Szentmártonkáta kérdezett az 554/2013. (XII. 31.) Korm. rendelet a civil szervezetek által igénybe vehető infrastrukturális támogatásról.
- 02.10. Várpalota Városi könyvtár szakértői vizsgálat kapcsán kérdez, hogy a szakértői vizsgálat kapcsán a hogyan értékeli a nyilvános könyvtári kritériumok teljesülését?
- 02.10. Miskolc megyei könyvtár kérdezett rá az érdekeltségnövelő támogatás intézésére.
- 02.16. Hatvan Városi Könyvtár költöztetése.
- 02.18 Szelíd térségfejlesztési modellek a gyakorlatban. A NAKVI (HOI)-tól kapott felhívás terjesztése.
- 02.18 Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatal Freckay János Szakkönyvtár kérdezi, hogy kell-e beküldenie a KI-be Gyűjtőköri Szabályzatot?

- 02.24. ComFit Kft könyvtár alapításra kérdezett rá.
- 02.27. FSZEK keresett ágazati stratégiák és a könyvtárügy kapcsolatával foglalkozó anyagot.
- 02.27. MNB tanácsadó kutat Mátyás Király idézetet, ezügyben egyeztettünk Zsupán Edinával, aki szintén e korszak kutatója.
- 03.10. ELTE kért segítséget, hogy egyik könyvtárunk kitől kaphat könyvtár kódot.
- 03.18. LÉBÉNY (város, Győr Moson Sopron megye) KSZR csatlakozás lehetőségei.
- 03.25. Debrecen megyei könyvtár kérdezett statisztikával összefüggésben.
- 03.25. Méliusz: a 2014-es adatlap kérdéseinek tisztázása hosszú levélben.
- 03.26. Káldos Jánosnak (OSZK ig.): a távhasználat definíciói.
- 03.30. EMMI: a DNFP koncepciója.
- 03.26. Nyírtelek, könyvtárat alapítanának, pontosabban van könyvtár, de most önálló intézményként akarnak könyvtár és közösségi házat.
- 04.08. Csorvási Könyvtár, Közművelődési És Szabadidő Szervező Nonprofit Kft. arról kérdezett, hogy a NYKJ-en az intézmény név változást hogyan, hova kell bejelenteni?
- 04.09. Királyháziné Farkas Adrienn kérte, hogy könyvtára, a MÁV Oktatási és Művelődési Központ Könyvtára nevét módosítsuk.
- 04.20. Nyírtelek - előterjesztés véleményezése a Nyírteleki Községi Ház és Városi Könyvtár intézmény létrehozásáról.
- 05.08. Voit Pálnak (több tatabányai intézmény igazgatója): válaszlevél-terv a statisztikai adatgyűjtést kifogásokkal érintő levelére.
- 05.12. Nagykanizsa látogatása, egy kutatási terv (cigányság) megbeszélése.
- 05.15. EMMI: a KI KSZO adatlap javaslata.
- 05.19. Az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ és a Magyar Mezőgazdasági Múzeum 2015. július 1-jétől szervezetileg összevonásra kerül Országos Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár néven. A kérdés, statisztika szempontjából hogyan járjanak el?
- 05.20. Abonyi VK: kell-e 3 évenként leltározni?
- 06.05. Pest MK: fiók megszüntetése (Órbottyán).
- 06.08. Esztergomi Levéltár Kvt.-a: leltározás (részletesen!).
- 06.16. Veszprém megyei könyvtár, katalógust és katalógusszekrényt hogyan lehet selejtezni?
- 06.16. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára Kutatószolgálati, tájékoztatási és levéltár-tudományi szakkönyvtár, hogyan lehetnének nyilvános könyvtár?
- 06.18. EMMI: az abszolút ellátatlan települések száma 2014.

- 06.19. EMMI: adatok és szakmai javaslatok a gyarapodás és az apasztás aránya, a kötelespéldányok sorsa, nyitva tartás, a beiratkozottak aránya a lakosságon belül 2014.
- 06.23. EMMI: adatok a Digitális Nemzeti Fejlesztési Programhoz.
- 07.06. Törteli Gabriella kérte, hogy a honlapunkon a hozzá kapcsolódó tartalmat módosítsuk.
- 07.07. EMMI: az adatot 2014-ről nem szolgáltatók listája.
- 07.23. Orosháza, kért leltározás kapcsán segítséget.
- 07.30. Miskolc megyei könyvtárral egyeztetés megyei könyvtárak állami feladatainak finanszírozása kapcsán.
- 08.06. Munkatársunk kérdezett rá könyvtári állományadatokra.
- 09.02. EMMI kérte az ellátatlan települések listáját.
- 09.08. Kultúráért felelős helyettes államtitkárnak debreceni előadásához (KSZR Műhelynap) Dr. Tóth Elek közvetítésével: 2007-es, 2012-es, 2015-ös adatok (KSZR, városok, megyeszékhelyek).
- 09.18. Munkatársunknak: a KSZR adatainak rögzítése a megyei könyvtárak jelentéseiből.
- 09.18. Szakmai konzultáció Tatabánya, a lábatlani könyvtárhelyzetről.
- 09.23. Amberg Eszternek: a kormányzati könyvtárak adatai 2013-14.
- 09.29. Goethe Intézet kért tájékoztatást RFID alkalmazásokról, forgalmazókról.
- 09.30. Csurgó, konzultáció az AO-ban az alapfeladatok tételes felsorolásáról.
- 10.08. Mórahalom Város Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház intézményvezető, hogyan kell az adatváltozást bejelenteni?
- 10.08. Remeteszőlős polgármester részére, aki a KSZR-hez történő csatlakozásról érdeklődött.
- 10.09. Tab, Városi Könyvtár, az Alapító Okirat tartalma, az alapfeladatok megfogalmazása.
- 10.13. EMMI: a KSH 2014-as ellenőrzése. A túlzó adatok magyarázatainak begyűjtése a megyei kollegináktól és kollegáktól.
- 11.06. Városi Könyvtár Tab, igazgató az SZMSZ felépítéséről érdeklődött.
- 11.13. Szolnok megyei könyvtár, alapítványi könyvtárnak kell-e könyvtári alapító okirat?
- 11.13. Salgótarján megyei könyvtár, az ODR támogatás felhasználásnak van-e valamiféle megkötése, pl. időbeni korlát?
- 11.16. Fóti Fáy András Ált. Iskola, a papíralapú leltárkönyv vezetése, lezárása integrált könyvtári rendszer használata mellett.

- 11.20. Hollókő községi könyvtár használati szabályzat véleményezése.
- 11.27. Szakmai segítségnyújtás Kiskunmajsa városi könyvtár részére, aki fenntartói vizsgálatot kapott és segítséget kért a vizsgálattal kapcsolatosan.
- 12.04. Pest megyei könyvtár, a települési fejkvóta alapú kulturális normatíva 10 %-os könyvtári felhasználáshoz kötött. Ezt a KSZR településnek is meg kell adnia?
- 12.07. KI: a Szakadát Istvántól kapott könyvtárforgalmi térképek elemzése és ellenőrzése.

13.9 MOKKA statisztika

MOKKA-ba beküldött bibliográfiai rekordok 2015-ben		
Katalógus kód	Katalógus neve	Felküldött bibliográfiai rekord
BAL6	Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár	4 752
BCS1	Békés Megyei Könyvtár	75 897
BU8	Bihari Múzeum és Sinka István Városi Könyvtár, Berettyóújfalu	827
B1	Országos Széchényi Könyvtár	2 790 260
B10	Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár	197 949
B1005	Testnevelési Egyetem Könyvtára	976
B1088	Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Könyvtára	172
B11	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (BM)	134 705
B1/2	OSZK. Magyar Elektronikus Könyvtár	332 108
B12	Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár	14 399
B13	Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára	3 813
B14	Országos Idegennyelvű Könyvtár	109 725
B1700	Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár	2 852
B2	Eötvös Loránd Tudományegyetem	191 413
B2154	SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar Könyvtára	2 119
B2367	Goethe-Institut Könyvtára	34 925
B2396	Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	214
B2400	Ludwig Múzeum Kortárs Művészeti Múzeum	1 981
B3	MTA Könyvtár és Információs Központ	306 918
B300	MTA TTK Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet Könyvtára	80
B306	MTA Természettudományi Kutatóközpont Könyvtára	94
B317	MTA ATK Talajtani és Agrokémiái Intézet Könyvtára	457

B419	HM HIM Hadtörténeti Könyvtár	9 218
B46	SZIE Állatorvos-tudományi Könyvtár Levéltár és Múzeum	4 783
B5	Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Közp.	4 540
B503	Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár	3 939
B646	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Könyvtára	2
B653	Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtára	32 011
B7	Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum	10 554
B785	Néprajzi Múzeum Könyvtára	8 158
B8	Országgyűlési Könyvtár	223 761
B9	Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár	52 352
B978	Színház- és Filmművészeti Egyetem Könyvtára	4 612
CIKKA	Cikkarchívum	3 644 586
CSR5	Városi Művelődési Központ és Könyvtár, Csorna	1 346
CS10	Csongrádi Információs Központ Csemegi Károly Könyvtár és Tari László Múzeum	3 982
DUV19	Dunaújvárosi Egyetem - Könyvtár és Információs Központ	8 409
D1	DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtár. (DEENK)	405 805
D10	Méliusz Juhász Péter Könyvtár	45
D93	Debreceni Városi Könyvtár	18 531
ESZ18	Helischer József Városi Könyvtár, Esztergom	274 322
E1	Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	137 247
GY1	Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér	520 866
GY81	Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Könyvtára	8 210
GY87	Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtár	4 598
G1	SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár	10 826
HN8	Móricz Pál Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény	1 632
J9	SZIE ABPK Jászberényi Könyvtára	542
KB6	Egressy Béni Városi Könyvtár	15 112
KE1	Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár	58 404
KE54	Kecskeméti Főiskola Könyvtár és Információs Központ Kertészeti Szakkönyvtára	221

KE62	Kecskeméti Főiskola Könyvtár és Információs Központ Műszaki és Gazdasági Szakkönyvtár	281 886
KOSZEG1	Chernel Kálmán Városi Könyvtár, Kőszeg	7 493
K1	Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár	73 888
MA1	József Attila Városi Könyvtár és Múzeum, Makó	2 662
M1	Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltár, Múzeum	33 328
M2	II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	287 837
NHA1	Anóka Eszter Városi Könyvtár	814
NPA	Nemzeti Periodika Adatbázis	14 746
NY1	Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza	315 449
P1	Pécsi Egyetemi és Megyei-Városi Könyvtár Egyesített Katalógusa	276 142
ST1	Balassi Bálint Megyei Könyvtár	98 069
SV7	Nádasdy-vár Művelődési Központ és Könyvtár	9 650
SZE1	Pest Megyei Könyvtár	45 598
SZFV2	Szent István Király Múzeum Könyvtára	10 414
SZG6	Móra Ferenc Városi Könyvtár, Szentgotthárd	4 983
SZK1	Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár	18 565
SZL1	Verseghy Ferenc Könyvtár	57 622
SZO1	Berzsenyi Dániel Könyvtár	13 653
SZO43	Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ Könyvtára	67 342
SZ1	Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtára	3 343 556
SZ4	Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	37 344
S1	Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár	9 241
TFV3	Városi Könyvtár, Tiszaföldvár	40
V1	Pannon Egyetem, Egyetemi Könyvtár és Levéltár	2 082
V2	Eötvös Károly Megyei Könyvtár	356 459
ZI4	Békefi Antal Városi Könyvtár, Művelődési Ház és Stúdió KB	9 613
ZSOMB1	József Attila Községi Ház és Könyvtár, Zombó	22 738
Összesen		15076464

MOKKA-ba felküldött példányok 2015-ben		
Katalógus kódja	Katalógus neve	Felküldött példány
BCS1	Békés Megyei Könyvtár	75 299
B1	Országos Széchényi Könyvtár	1 535 545
B10	Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár	25 323 630
B1005	Testnevelési Egyetem Könyvtára	1 276
B11	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (BM)	370 777
B12	Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár	7 558
B13	Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára	7 225
B14	Országos Idegennyelvű Könyvtár	58 034
B1700	Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár	2 671
B2	Eötvös Loránd Tudományegyetem	356 649
B2154	SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar Könyvtára	2 994
B2396	Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	98
B2400	Ludwig Múzeum Kortárs Művészeti Múzeum	2 128
B3	MTA Könyvtár és Információs Központ	265 259
B419	HM HIM Hadtörténeti Könyvtár	5 285
B46	SZIE Állatorvos-tudományi Könyvtár Levéltár és Múzeum	2 735
B5	Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Közp.	4 824
B503	Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár	2 398
B653	Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtára	23 107
B785	Néprajzi Múzeum Könyvtára	2 712
B8	Országgyűlési Könyvtár	218 865
B9	Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár	53 032
DUV19	Dunaújvárosi Egyetem - Könyvtár és Információs Központ	150 139
D1	DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtár. (DEENK)	520 516
ESZ18	Helischer József Városi Könyvtár, Esztergom	80 374
E1	Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	3 314 834

GY1	Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér	714 983
GY81	Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Könyvtára	12 923
GY87	Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtár	3 804
G1	SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár	16 779
KB6	Egressy Béni Városi Könyvtár	19 508
KE1	Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár	431 132
KE62	Kecskeméti Főiskola Könyvtár és Információs Központ Műszaki és Gazdasági Szakkönyvtár	441 106
K1	Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár	69 038
M1	Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltár, Múzeum	28 556
M2	II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	3 703 083
NY1	Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza	298 458
P1	Pécsi Egyetemi és Megyei-Városi Könyvtár Egyesített Katalógusa	5 332 133
ST1	Balassi Bálint Megyei Könyvtár	491 477
SZE1	Pest Megyei Könyvtár	19 032
SZL1	Verseghy Ferenc Könyvtár	44 887
SZO1	Berzsenyi Dániel Könyvtár	16 297
SZO43	Nyugat-magyarországi Egyetem Savaria Egyetemi Központ Könyvtára	92 917
SZ1	Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtára	9 084 545
SZ4	Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	1 920 717
S1	Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár	21 352
TFV3	Városi Könyvtár, Tiszaföldvár	8
V2	Eötvös Károly Megyei Könyvtár	559 106
Összesen		55 709 805

MOKKA bibliográfiai rekordok gyarapodása 2015-ben		
Katalógus kódja	Katalógus neve	Bibl. rekordok gyarapodása
BCS1	Békés Megyei Könyvtár	12 471
B1	Országos Széchényi Könyvtár	157 493
B10	Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár	32 341
B1005	Testnevelési Egyetem Könyvtára	208
B11	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (BM	9 491
B1/2	OSZK. Magyar Elektronikus Könyvtár	13 286
B12	Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár	5 599
B13	Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára	1 211
B14	Országos Idegennyelvű Könyvtár	10 507
B1700	Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár	526
B2	Eötvös Loránd Tudományegyetem	43 020
B2154	SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar Könyvtára	655
B2303	Francia Intézet Médiatára	0
B2362	Általános Vállalkozási Főiskola Könyvtára	0
B2367	Goethe-Institut Könyvtára	7 163
B2396	Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	54
B2400	Ludwig Múzeum Kortárs Művészeti Múzeum	323
B2414	Deák Ferenc Középiskolai Kollégium Könyvtára	0
B3	MTA Könyvtár és Információs Központ	144 310
B300	MTA TTK Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet Könyvtára	6
B419	HM HIM Hadtörténeti Könyvtár	2 158
B46	SZIE Állatorvos-tudományi Könyvtár Levéltár és Múzeum	280
B5	Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Közp.	2 093
B503	Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár	793

B646	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Könyvtára	1
B653	Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtára	2 301
B7	Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum	4 972
B785	Néprajzi Múzeum Könyvtára	379
B8	Országgyűlési Könyvtár	13 355
B9	Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár	22 312
CD3	Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár	0
CIKKA	Cikkarchívum	879 886
CSEP3	Petőfi Sándor Művelődési - Sportház és Könyvtár	0
CSG2	Városi Könyvtár, Csurgó	0
DUV19	Dunaújvárosi Egyetem - Könyvtár és Információs Központ	964
D1	DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtár. (DEENK)	50 930
D10	Méliusz Juhász Péter Könyvtár	0
ERD4	Csuka Zoltán Városi Könyvtár, Érd	0
E1	Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	8 606
GYURA1	Városi Művelődési Központ és Könyvtár Gyulafirátóti Művelődési Háza	0
GY1	Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér	88 636
GY81	Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Könyvtára	3 895
GY87	Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtár	505
G1	SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár	2 233
H1	Németh László Városi Könyvtár, Hódmezővásárhely	0
KADART1	Városi Művelődési Központ és Könyvtár Kádártai Faluháza	0
KE1	Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár	3 696
KOSZEG1	Chernel Kálmán Városi Könyvtár, Kőszeg	0
KRD2	Faludi Ferenc Városi Könyvtár, Körmend	0
K1	Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár	4 685
M1	Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltár, Múzeum	8 936
M2	II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	23 925
NPA	Nemzeti Periodika Adatbázis	500

NY56	Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtára	0
NY68	Vasutas Művelődési Ház és Könyvtár	0
P1	Pécsi Egyetemi és Megyei-Városi Könyvtár Egyesített Katalógusa	32 764
ST1	Balassi Bálint Megyei Könyvtár	18 987
SU4	Kisfaludy Sándor Művelődési Központ, Könyvtár és Emlékház	0
SV7	Nádasdy-vár Művelődési Központ és Könyvtár	0
SZE1	Pest Megyei Könyvtár	1 720
SZG6	Móra Ferenc Városi Könyvtár, Szentgotthárd	0
SZK1	Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár	0
SZL1	Verseghy Ferenc Könyvtár	10 831
SZO1	Berzsenyi Dániel Könyvtár	4 675
SZO103	Szombathelyi Siker Könyvtár Alapítvány	0
SZO105	Oladi Általános Művelődési Központ Könyvtára	0
SZS1	Szentes Városi Könyvtár Nonprofit Közhasznú Kft.	0
SZ1	Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtára	150 823
SZ4	Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	10 992
S1	Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár	2 066
TFV3	Városi Könyvtár, Tiszaföldvár	3
VASVAR1	Dr. Bendefy László Városi Könyvtár, Vasvár	0
V1	Pannon Egyetem, Egyetemi Könyvtár és Levéltár	934
V2	Eötvös Károly Megyei Könyvtár	174 535
Z48	Zalaegerszegi Városrészek Művelődési Központja	0
Összesen		1 973 035

MOKKA példányok gyarapodása 2015-ben		
Katalógus kódja	Katalógus neve	Példányok gyarapodása 2015-ben
BCS1	Békés Megyei Könyvtár	7 930
B1	Országos Széchényi Könyvtár	210 747
B10	Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár	0
B1005	Testnevelési Egyetem Könyvtára	282
B11	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (BM)	0
B1/2	OSZK. Magyar Elektronikus Könyvtár	1 293
B12	Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár	5 524
B13	Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára	2 473
B14	Országos Idegennyelvű Könyvtár	20 451
B1700	Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár	556
B2	Eötvös Loránd Tudományegyetem	80 890
B2154	SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Kar Könyvtára	954
B2303	Francia Intézet Médiatára	0
B2362	Általános Vállalkozási Főiskola Könyvtára	0
B2367	Goethe-Institut Könyvtára	6 857
B2396	Hunfalvy János Fővárosi Gyakorló, Kéttannyelvű Külkereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola	96
B2400	Ludwig Múzeum Kortárs Művészeti Múzeum	341
B2414	Deák Ferenc Középiskolai Kollégium Könyvtára	0
B300	MTA TTK Kognitív Idegtudományi és Pszichológiai Intézet Könyvtára	0
B419	HM HIM Hadtörténeti Könyvtár	2 264
B46	SZIE Állatorvos-tudományi Könyvtár Levéltár és Múzeum	821
B5	Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Közp.	2 374
B503	Budapesti Corvinus Egyetem Entz Ferenc Könyvtár és Levéltár	987
B646	Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Könyvtára	0

B653	Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtára	2 837
B7	Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum	5 248
B785	Néprajzi Múzeum Könyvtára	345
B8	Országgyűlési Könyvtár	9 488
B9	Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár	24 361
CD3	Kemenesaljai Művelődési Központ és Könyvtár	0
CSG2	Városi Könyvtár, Csurgó	0
DUV19	Dunaújvárosi Egyetem - Könyvtár és Információs Központ	1 449
D1	DE Egyetemi és Nemzeti Könyvtár. (DEENK)	86 466
D10	Méliusz Juhász Péter Könyvtár	0
E1	Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	0
GYURA1	Városi Művelődési Központ és Könyvtár Gyulafirátóti Művelődési Háza	0
GY1	Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér	229 711
GY81	Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Könyvtára	6 685
GY87	Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtár	961
G1	SZIE Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár	3 430
H1	Németh László Városi Könyvtár, Hódmezővásárhely	0
KE1	Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár	26 538
KOSZEG1	Chernel Kálmán Városi Könyvtár, Kőszeg	0
K1	Megyei és Városi Könyvtár, Kaposvár	5 179
M1	Miskolci Egyetem Könyvtár, Levéltár, Múzeum	7 264
M2	II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	0
NY56	Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola Könyvtára	0
NY68	Vasutas Művelődési Ház és Könyvtár	0
P1	Pécsi Egyetemi és Megyei-Városi Könyvtár Egyesített Katalógusa	0
ST1	Balassi Bálint Megyei Könyvtár	21 198
SU4	Kisfaludy Sándor Művelődési Központ, Könyvtár és Emlékház	0
SV7	Nádasdy-vár Művelődési Központ és Könyvtár	0
SZE1	Pest Megyei Könyvtár	6 573

SZG6	Móra Ferenc Városi Könyvtár, Szentgotthárd	0
SZK1	Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár	0
SZL1	Verseghy Ferenc Könyvtár	10 044
SZO1	Berzsenyi Dániel Könyvtár	7 263
SZO105	Oladi Általános Művelődési Központ Könyvtára	0
SZS1	Szentes Városi Könyvtár Nonprofit Közhasznú Kft.	0
SZ1	Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Kuno Könyvtára	0
SZ4	Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	0
S1	Nyugat-Magyarországi Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár	5 190
TFV3	Városi Könyvtár, Tiszaföldvár	2
V1	Pannon Egyetem, Egyetemi Könyvtár és Levéltár	0
Összesen		805 072